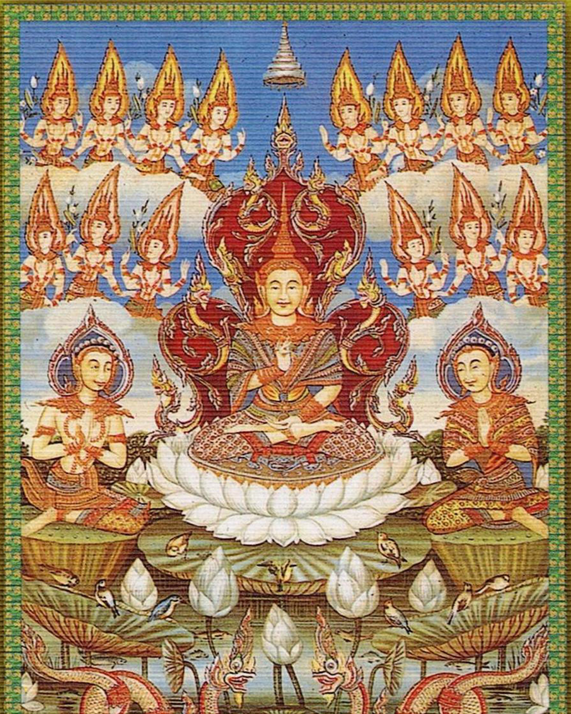
ช่อระกา

คติธรรมนำชีวิต

เล่ม ๑



พระพิพิธธรรมสุนทร

วัดสุทัศนเทพวราราม

คติธรรมนำชีวิต เล่ม ๑



ช่อระกา

๖๐ บาท

น้อมรับใส่เกล้าฯ...   ความเพียร

"...ความเพียรที่ถูกต้อง เป็นธรรมและพึงประสงค์นั้น คือความเพียรที่จะกำจัดความเสื่อมให้หมดไปและระวังป้องกันมิให้เกิดใหม่อย่างหนึ่ง กับความเพียรที่จะสร้างสรรค์ความดีความเจริญให้เกิดขึ้น และระวังรักษามิให้เสื่อมสิ้นไปอย่างหนึ่ง ความเพียรทั้งสองประการนี้เป็นอุปการะอย่างสำคัญแก่การปฏิบัติตนปฏิบัติงาน ถ้าทุกคนในชาติจะได้ตั้งตน ตั้งใจอยู่ในความเพียรดังกล่าวประโยชน์และความสุขก็จะบังเกิดขึ้นพร้อมทั้งส่วนตัวและส่วนรวม..."

(พระราชดำรัสแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช
เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๙ ณ พระที่นั่งกาญจนาภิเษก)

เลี่ยงเชียง เพียรเพื่อพุทธศาสน์

(นโยบายของคุณปู่ทวดลิปโป แซ่เตียว ผู้ต่อตั้งธุรกิจบุญ แห่งโรงพิมพ์เลี่ยงเชียง จาก พ.ศ. ๒๔๕๘ สืบทอดมาจนปัจจุบัน ผลิตหนังสือเรียน นักธรรม บาลี สารคดีธรรม คัมภีร์เทศนา ฯลฯ เป็นสำนักพิมพ์เอกชนเก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย)

คติธรรม นำชีวิต



พระพิพิธธรรมสุนทร (สุนทร ญาณสุนฺทโร ป.ธ.๕)

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

พระพิพิธธรรมสุนทร

คติธรรมนำชีวิต. -- กรุงเทพฯ ; เลี่ยงเชียง, ๒๕๔๑

๑๕๐ หน้า.

๑. พุทธศาสนากับชีวิตประจำวัน

๒. ธรรมเทศนา

I. ชื่อเรื่อง

๒๙๔.๓๑๔๔

ISBN 974-493-205-8

จัดพิมพ์โดย : **สำนักพิมพ์เลี่ยงเชียง**

๖๗๙/๗๑-๗๔ ถนนประชาอุทิศ ซอย ๔๕ เขตราษฎร์บูรณะ กทม. ๑๐๑๔๐

โทร. ๐๒/๘๗๒-๙๘๙๘ โทรสาร ๐๒/๔๒๗-๙๕๘๖

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์เลี่ยงเชียง

๒๒๓ ถนนบำรุงเมือง เขตพระนคร กทม. ๑๐๒๐๐

โทร. ๘๗๒-๕๙๗๕-๙, ๒๒๑-๑๐๕๐

ที่มา - ที่มี ของคติธรรมนำชีวิต

เมื่อปลายปี ๒๕๓๙ คุณสมชาติ รอบกิจ หรือที่เรียกกันในวงการโทรทัศน์ภาพยนต์ว่า "ชาติ รอบกิจ" พร้อมด้วยคุณอำรุง เกาไศยนันท์ ผู้บรรยายชั้นยอดของเมืองไทย ได้พาคณะไปที่วัดสุทัศนเทพวราราม กรุงเทพ-มหานคร ขอให้บรรยายธรรมตอนละ ๒ นาที เพื่อออก-อากาศแพร่ภาพทางสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง ๑๑ ก่อนปิดรายการ ทั้งนี้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ และผู้อำนวยการโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง ๑๑

ในการอุปถัมภ์ค่าใช้จ่าย ท่านเจ้าคุณพิศาลพัฒนาทร (หลวงพ่อถาวร ถาวโร) วัดปทุมวนาราม กรุงเทพ ฯ พร้อม-ด้วย คุณผาณิต พูนศิริวงศ์ อุปถัมภ์ในการถ่ายทำ

เมื่อได้ทราบความประสงค์ จึงได้กำหนดหัวข้อบรรยายเป็นตอนสั้น ๆ ให้จบภายในเวลา ๒ นาที ซึ่งก็เป็นเรื่องยากสำหรับคนที่เคยพูดยาว ๆ จึงรู้สึกว่าเป็นการบรรยายธรรมะที่เครียดกับเวลา แต่ก็ได้พยายามอย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพื่อหวังว่าจะตอบสนองเจตนารมณ์ของท่านผู้ริเริ่ม

ในการบรรยายธรรมะสลับกันในทุก ๆ คืน ทำให้ผู้ชมได้รับประโยชน์หลากหลายโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ใหญ่ที่นอนดึก คนขยันที่นอนดึก รวมไปถึงคนหลงโทรทัศน์ เมื่อเดินทางไปยังที่ต่าง ๆ จึงรู้ว่ามีผู้ชมมากมายที่ติดตามรายการ เรียกว่า “แฟนรายการ” ยิ่งมีผู้ชมมากก็ยิ่งต้องรักษาคุณภาพ เพื่อให้เกิดคุณค่าที่จะสนองการรอคอยปิดรายการ

ต่อมารายการคติธรรมนำชีวิตนี้ได้เปลี่ยนเวลาจากปิดท้ายรายการเป็น “รับอรุณ” คือก่อนเวลา ๖ โมงเช้า ๓ นาที ท่านผู้ที่เคยติดตามตอนปิดรายการนึกว่ายกเลิกแล้ว ทางสถานีจึงได้แจ้งว่าออกเช้ามืด แฟนรายการก็เปลี่ยนไป

ผู้ชมรายการส่วนใหญ่สอบถามว่าที่บรรยายนั้นมีบทความพิมพ์ไว้บ้างหรือไม่ ก็ตอบไว้ว่า “สดสด” ไม่ได้ทำบทไว้ก่อน ถ้าทำไว้ก็ไม่สามารถพูดหน้าเลิดหน้าลอยอย่างนั้นได้ ท่านผู้ปรารถนาดีจึงแนะนำว่า ควรจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มออกเผยแพร่

หนังสือบรรยายธรรม “คติธรรมนำชีวิต” นี้ มิใช่เป็น ข้อเขียน แต่เป็นการถอดจากคำบรรยาย สำนวนจึงเป็นสำนวน-พูดไม่ใช่สำนวนเขียน จึงขอทำความเข้าใจ

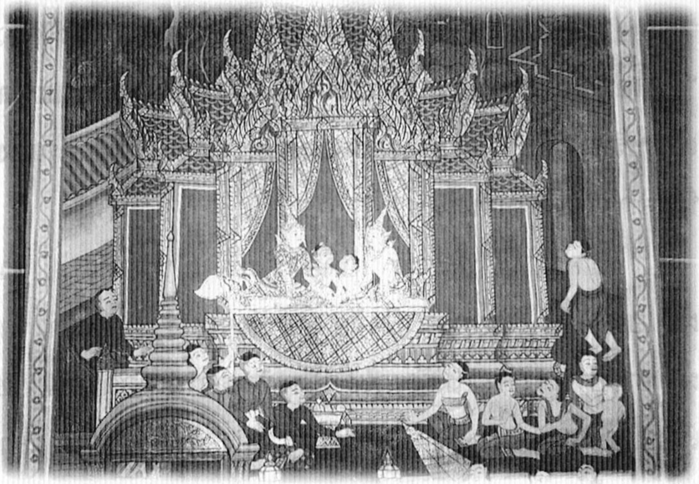
มายังทุกท่าน ถ้ามีอะไรผิดพลาดต้องขออภัย และขอคำแนะนำมายังท่านผู้อ่านด้วย

ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย โปรดอภิบาลทุกท่าน ให้มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตเข้มแข็ง สามารถดำรงชีวิต ดำเนิน ชีวิต ด้วยความสุขตามสมควรแก่อัตภาพ

(พระพิพิธธรรมสุนทร)

วัดสุทัศนเทพวราราม

สารบัญ



ร่ำรวยความสุข

มีพุทธภาษิตที่พระพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ว่า

สันตุฏฐี ปะระมัง ธะนัง

ความสันโดษเป็นทรัพย์อย่างยิ่ง

เมื่อพูดถึงคำว่า "สันโดษ" คำ ๆ นี้มีคนโจมตีกันว่า เพราะคำว่า "สันโดษ" จึงทำให้ครอบครัว ประเทศชาติ ไม่พัฒนา คนเข้าใจว่าเป็นเรื่องของ "ความมอซอ" ส่วนคำว่า "เป็นทรัพย์อย่างยิ่ง" คนก็ไม่เข้าใจว่า ถ้าเกิดมอซอเกียจคร้านแล้ว จะเกิดทรัพย์ได้อย่างไร

อันที่จริงก็จะต้องขอทำความเข้าใจกันใหม่ว่า คำว่า **"สันโดษ"** นี้ หมายถึง **"ความยินดีในสิ่งที่ตนเองมีนั่นแหละเป็นทรัพย์ คือ อำนวยความสุขและประโยชน์ให้แก่ตนเอง"** นี่เรียกว่า **"ความสันโดษ"**

คราวนี้สิ่งที่เรามี ก็คือ สิ่งที่จำเป็น ได้แก่ ข้าว ผ้า ยา บ้าน เรียกว่า "ปัจจัย ๔" ปัจจัยทั้ง ๔ ได้แก่ ข้าว ผ้า ยา บ้าน ถ้าหาไม่มีพอใช้ นั่นเป็นความเดือดร้อน เขาเรียก "คนยากจน" หาพอใช้ไปวัน ๆ หนึ่ง ก็เรียก "ตำข้าวสารกรอกหม้อ"

ดังนั้น "ปัจจัย ๔" หาให้มีพอใช้นั้น จึงจะมีความสุข แต่บางทีก็ไม่มีความสุข เพราะไม่มีความสันโดษ คือ ไม่มีความยินดีในสิ่งที่ตัวเองมี

ดังนั้น ในจุดต่อมา ก็คือว่า "จะต้องมีความพอใจในสิ่งที่มีอยู่ด้วย" ถ้าปราศจากความพอใจ ถึงปัจจัย ๔ มีพอใช้ แต่ไม่พอใจในสิ่งที่เรามี ก็ไม่มีความสุข จะเกิดความรังเกียจ แล้วก็เกิดความสิ้นเปลือง เกิดนิสัยประชันเกิดขึ้น เมื่อนิสัยประชันเกิดขึ้น ความสูญเสียทรัพย์สินก็จะมีมากขึ้น เช่น เราจะเห็นได้ว่า บางคนมีเสื้อผ้า ๒๐-๓๐ ชุด ในแต่ละคนในหนึ่งบ้าน แต่ก็ไม่มีความสันโดษ ยัง

ตะเกียกตะกาย คิดจะประชันกับบ้านอื่นคนอื่น อย่างนี้ก็ทำให้สิ้นเปลือง สิ่งที่มีอยู่แล้วก็ไม่ได้รับความสุข เงินทองที่จะต้องจับจ่ายใช้สอยก็เป็นเหตุให้สิ้นเปลือง อย่างนี้ก็ไม่มีความสุข

เพราะฉะนั้น "ปัจจัย ๔" เกิดมาเป็นคนแล้วต้องหาให้มีพอใช้ และให้เหลือใช้ เตรียมไว้ข้างหน้า และทำความพอใจในสิ่งที่มี

อย่าประชัน จงประหยัด

"ประชันวิบัติ ประหยัดไพบูลย์"

แต่ว่าถ้าจะประชัน ก็คือมา **"ประชันประหยัดกัน"** ทุกคนก็จะเป็นผู้ร่ำรวย ปัจจัย ๔ ที่มีอยู่แล้ว ก็จะอำนวยประโยชน์สุขให้ได้

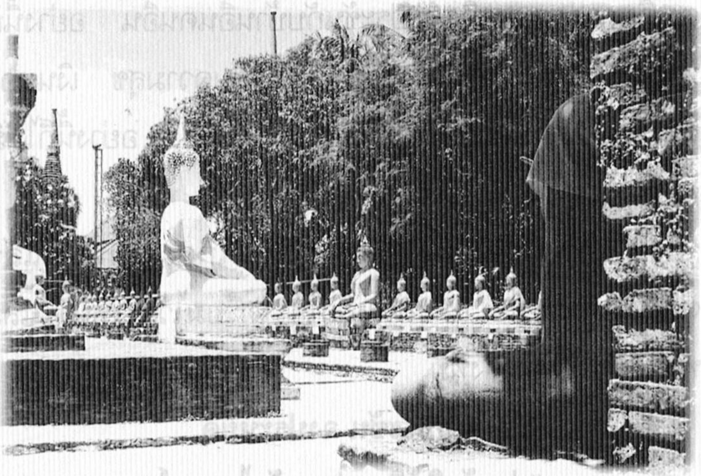
นี่แหละ ท่านทั้งหลาย พระพุทธพจน์ที่ว่า

"สันตุฏฐี ปะระมัง ธะนัง - ความสันโดษเป็นทรัพย์อย่างยิ่ง" นั้น

คือ

"ความสุขที่แท้จริงของพวกเรา"

* * * * * * *



พิชิตความล้มเหลว

พระพุทธพจน์ที่เราได้ยินได้ฟังกันบ่อยๆ และทุกคนก็ท่องได้ ก็คือพระพุทธพจน์ที่ว่า

วิริเยนะ ทุกขะมัจเจติ

คนจะล่วงพ้นจากความทุกข์ได้เพราะความเพียร

พระพุทธพจน์ข้อนี้ เป็นพระพุทธพจน์ที่สอนให้คน **"ขยัน และ เพียรพยายามทำสิ่งที่ดีให้สำเร็จ"** ได้ **ไม่ทำให้เกิดความท้อแท้** และ **ท้อถอย** เพราะว่าพระพุทธเจ้าของเราก็เคยประสบเรื่องปัญหาและอุปสรรคเหมือนกัน และ

เป็นอุปสรรคใหญ่ๆ

เมื่อคราวครั้งหนึ่ง ก็เป็นหัวหน้าบุคคล เดินทางไปกลางทะเลทราย ไม่มีน้ำกิน ขุดน้ำกลางทะเลทราย โดยอาศัยต้นหญ้านั่นแหละเป็นเครื่องบอก ขุดไปขุดมา ระดมคนขุดลงไป ก็ปรากฏว่า ไปเกิดอุปสรรค ไปเกิดดานใต้น้ำเป็นหิน คนทุกคนก็ละความพยายาม เป็นความท้อแท้ว่าขุดทรายมาลึกแล้ว ยังต้องมาขุดหินอีก ทุกคนทิ้งเครื่องมือทั้งหมด แต่พระพุทธเจ้าของเรา ในฐานะเป็นพระโพธิสัตว์ก็เอาหูแนบกับแผ่นศิลาคือแผ่นหินที่เป็นดานนั้น ก็ได้ยินเสียงน้ำไหลอยู่ใต้ล่าง ก็บอกว่า ใต้นี้มีน้ำอยู่ เมื่อหาความศรัทธาจากคนไม่ได้ ก็ใช้อำนาจสั่งให้ขุด คนทั้งหลายต้องทำตามอำนาจ ปรากฏว่า เมื่อผ่านด่านหินไปแล้ว ก็ปรากฏว่าน้ำพุ่งขึ้นมาอย่างแรง เรียกว่ า สูงกว่าลำต้นตาล ต้นมะพร้าว

พระพุทธเจ้าของเรา จึงสอนคนทั้งหลายว่า **"คนทั้งหลาย ถ้ามีความเพียรแล้ว ก็จะสามารถพ้นทุกข์ พ้นความวิบัติได้"**

เพราะฉะนั้น ท่านทั้งหลาย การทำอะไรก็ตามที ต้องมีดาน คือ มีอุปสรรคชิ้นใหญ่ ขวางหน้าอยู่ เรียกว่า "มาร" แต่ว่า "มาร" นั้นก็อย่าให้เป็นความเกียจคร้านที่เกิด

ขึ้นแก่ตัวเราเลย ขอให้มันเป็นอุปสรรคจริงๆ แล้วอุปสรรคนั้น เราก็ต้องหาอุปกรณ์มาช่วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การปรึกษาหารือ การรวมหัวคิด ที่จะทำสิ่งนั้นให้สำเร็จ แต่การรวมหัวคิดนั้น กลับกลายเป็นอุปสรรคใหญ่

"หัวคิด" เมื่อรวมกัน ได้รับประโยชน์

แต่ **"หัวคด" เมื่อรวมกันแล้ว ทำลายประโยชน์**

เพราะฉะนั้น จึงขอให้ท่านทั้งหลาย ยึดพุทธพจน์นี้ ให้มั่นคงว่า

"วิริเยนะ ทุกขะมัจเจติ"

คนจะล่วงพ้นจากความทุกข์ได้ เพราะอาศัยความเพียรพยายามเท่านั้น

✻ ✻ ✻ ✻ ✻ ✻ ✻



เทพเจ้าแห่งความเพียร

เมื่อคราวที่แล้ว เคยพูดกับท่านทั้งหลาย ถึงพระพุทธพจน์ที่ว่า

"วิริเยนะ ทุกขะมัจเจติ - คนจะล่วงพ้นจากความทุกข์ได้ เพราะความเพียร"

วันนี้ ก็จะได้ขอพูดคุยให้ฟังถึงแง่คิดอันเป็นหัวใจของความเพียรซึ่งเกิดจากพระพุทธเจ้าของเรา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชนิพนธ์เรื่อง **"พระมหาชนก"** อันได้แก่ พระชาติหนึ่งในสิบชาติสุดท้าย

ของพระพุทธเจ้าของเราซึ่งเน้น **"ความเพียร"** มีพระราชดำรัสว่า **"ชาดกนี้เป็นที่รักของข้าพเจ้า"**

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รักเรื่องราวของพระมหาชนก พระราชนิพนธ์เป็นทั้ง ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และ อักษรเทวนาครี เป็นวรรณคดี ซึ่งความจริงแล้วเรื่องนี้เป็นที่รักของพระองค์ เพราะพระองค์ปฏิบัติแล้วได้รับผล และก็ได้พระราชทานนั้นแก่ประชาชน ซึ่งความจริงประชาชนก็คือ "ผู้ที่เป็นที่รักของพระองค์" และ "เป็นที่ห่วงใยของพระองค์" นั่นเอง

พระมหาชนก ได้แสดงถึง ความเพียรอันยิ่งใหญ่ที่จะทำให้เป็นที่พึ่งแก่ตนเองได้ เป็นที่พึ่งกับผู้อื่นได้

คนที่อาศัยความเพียรนั้น คือ **ผู้ที่ประสบความสำเร็จ เป็นที่พึ่งแก่ตนเองได้ เป็นที่พึ่งของผู้อื่นได้** เรียกว่า **เป็นผู้นำได้**

เพราะฉะนั้น พระองค์ได้พระราชทาน **"หัวใจของมหาชนก"** เรียกว่า ความเพียรนี้ ไว้อย่างที่ พวกเราควรจะนำไปประพฤติปฏิบัติ ได้ตรัสไว้ว่า **"ความเพียรเป็นสิ่งที่จำเป็นเรื่องจะเห็นฝั่งไม่เห็นฝั่ง ก็ต้องว่ายน้ำ เพราะว่า ถ้าว่ายน้ำเจ็ดวันเจ็ดคืนแล้ว ก็จะเจอเทวดามาช่วย"**

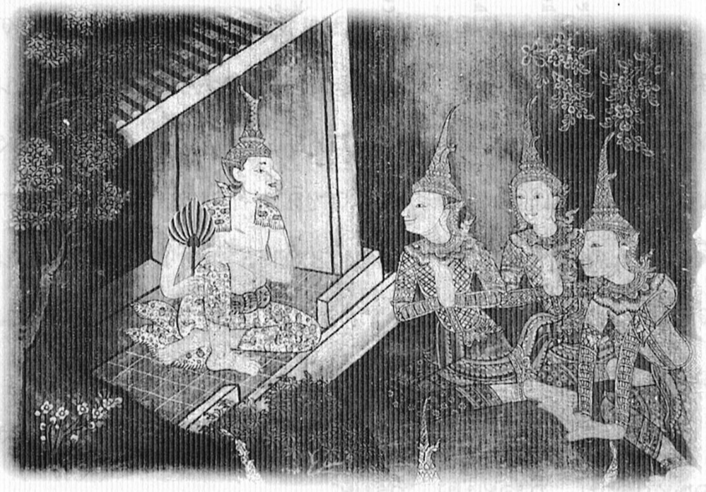
ข้อนี้ เมื่อท่านทั้งหลายได้อัญเชิญพระพุทธภาษิตมาเป็นเครื่องเตือนใจ และได้อัญเชิญพระราชดำรัส ซึ่งเป็นหัวใจของพระมหาชนก ที่ได้เพียรพยายามว่ายน้ำโดยไม่เห็นฝั่งเจ็ดวันเจ็ดคืน จนนางมณีเมขลามาช่วยแล้วนั่นแหละเราจึงจะได้เคล็ดของการทำงาน หรือ การสร้างตัวว่าทุกอย่างนั้นต้องเริ่มจากมือจากเท้าของเราก่อน และต้องเริ่มด้วยความเพียร

"ขยัน" อย่างเดียวยังไม่พอ ยังไม่เรียกว่า "วิริยะ" ต้องอดทนด้วย ถึงจะเป็น "วิริยะ"

มีศรัทธา มีความขยัน และมีความอดทน รวม ๓ ประการนี้ จึงจะเป็น "ความเพียร"

เพราะฉะนั้น ท่านทั้งหลาย อย่าพึ่งให้ใครช่วยเลย อัญเชิญพุทธพจน์ และอัญเชิญพระดำรัส อัญเชิญพระราชดำรัสนี้เอาไว้ในใจเรา เราก็จะประสบความสำเร็จโดยถ้วนหน้ากัน

✻ ✻ ✻ ✻ ✻ ✻ ✻



เรียนอย่างไรให้เก่ง

ใคร ๆ ก็อยากเรียนเก่ง วิธีที่จะเรียนเก่ง ก็ต้องหาวิธีการเรียน แต่คนเดี๋ยวนี้ก็หาวิธีการเรียนเก่งด้วยการอธิษฐาน ด้วยการที่เมื่อเวลาไหว้ครูแล้ว ก็ขอให้พระเจิมหนังสือ แต่ไม่เคยถามพระเลยว่าท่านเอาอะไรเจิมหนังสือ ซึ่งความจริงพระท่านก็อยากจะสอนพวกเรา โดยเฉพาะคนที่กำลังอยู่ในวัยเรียนว่า คนที่จะประสบความสำเร็จ เป็นบัณฑิตได้นั้น จะต้องมีคาถา คาถานี้ก็จะต้องนำไปสู่การปฏิบัติ เรียกว่า **“มงคลเสก”** แล้วก็ **“มงคลสร้าง”**

ผู้ที่จะเรียนได้สำเร็จ ประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนจนเป็นบัณฑิตได้นั้น จะต้องปฏิบัติตามบาลีภาษิต ท่านมีอย่างนี้ว่า

สุ จิ ปุ ลิ วินิมุตโต กะถัง โส ปัณฑิโต ภะเว

ปราศจากหลัก **"สุ จิ ปุ ลิ"** จะเป็นบัณฑิตได้อย่างไร

สุ คือ **สุตะ ต้องขยันสดับตรับฟัง**

จิ คือ **จินตะ ต้องคิดตาม**

ปุ คือ **ปุจฉา ต้องไต่ถามเมื่อสงสัย**

ลิ คือ **ลิขิตะ เขียน จารึก บันทึกไว้**

"จำดีกว่าจด ถ้าจำไม่หมด จดดีกว่าจำ"

และพระท่านก็จะเจิม ด้วยคาถาที่ ๒ ว่า

สุ จิ ปุ ลิ สุสัมปันโน ปัณฑิโตติ วุจจะติ

ประกอบด้วยหลัก สุ จิ ปุ ลิ แล้ว ก็เป็นบัณฑิตได้ หรือคนทั้งหลายก็เรียกเราว่า "บัณฑิต"

ดังนั้น ในการที่จะประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนนั้น ก็คือ

สุตะ - ฟัง ขยันฟัง

จินตะ - ขยันคิด แล้วก็คิด ในสิ่งที่ฟัง ไม่ใช่ว่าเวลาฟัง ก็ไปคิดอีกเรื่องหนึ่ง นั่นเขาเรียกว่า "สมาธิ

แตก” หรือ “สติแตก” คนสติแตกแล้ว เอาดีไม่ได้

ปุ คือ ปุจฉา ถามในเรื่องที่เรียน ในเรื่องที่ฟังอยู่

ลิขิตะ - จดจารึก บันทึกไว้

หลักทั้ง ๔ ประการนี้ เรียกว่า “หลักเรียนเก่ง” ก็จะขอประมวลให้ฟังง่ายๆว่า

ฟังให้หมด จดให้มาก ปากต้องไว ใจต้องคิด

ฟังก็ให้หมดจดให้หมดเรื่อง

จดให้มาก คือ จารึกบันทึกไว้

ไม่ควรไปขอยืมเพื่อนมาลอก หรือไปถ่ายเอกสารที่เพื่อนจดเอาไว้

ปากต้องไว ต้องถาม

ใจก็ต้องคิดตามไปด้วย

ทั้ง ๔ ประการนี้ “เป็นมงคล” สำหรับผู้ศึกษาเล่าเรียน แต่ที่ไม่เก่ง ๆ เรียนเสริม ๆ กันทุกวันนี้ เสริมอะไร ท่านทั้งหลาย เสริมให้เสียเงิน

เพราะฉะนั้น ถ้าทำหลัก สุ จิ ปุ ลิ ครบในเวลาเรียนแล้ว เป็นบัณฑิตประสบความสำเร็จ เรียนเก่งทุกคน

❊ ❊ ❊ ❊ ❊ ❊ ❊



หัวใจเศรษฐี

เมื่อคราวที่แล้ว พูดเรื่องการศึกษา คราวนี้ศึกษาไปทำไม ศึกษาก็เพื่อทำงาน คนที่จะทำงานประสบความสำเร็จ ก็ต้องมีข้อคิด สูตรของใครนี่ อาตมาว่า ไม่ให้ผลดีเท่ากับของพระพุทธเจ้า เรียกว่า **"หัวใจเศรษฐี"**

"หัวใจเศรษฐี" นี้ ต้องทำให้ครบสูตร ที่เราภาวนากันว่า **"อุ อา กะ สะ"** เราก็ได้แต่หัวใจ แต่เราไม่ได้ตัว พระพุทธเจ้าตรัสว่า

อุฏฐานสัมปทา - ต้องขยัน

อารักขสัมปทา - ต้องรู้จักอดออม รักษาสิ่งที่หามาได้

กัลยาณมิตตตา - มีเพื่อนที่ดี

สมชีวิตา - ดำเนินชีวิตในคลองธรรม คือ คลองแห่งศีลธรรม

๔ ประการนี้ ผู้ที่ประสบความสำเร็จในด้านการศึกษา แล้วจะทำงาน จะยึดเฉพาะข้อใดข้อหนึ่งไม่ได้ ต้องครบ ๔ ประการ คือ

ประการที่ ๑ **ต้องขยัน** อย่างแรกที่สุดนี่ ต้องขยัน และในการขยันนั้น ในปัจจุบันนี้มีระบบ **"ไอ ที (I T)"** คือ Information กับ Technology และในความขยันนั้น ต้องอาศัย วิทยาการสมัยใหม่เข้ามาช่วยในการร่นระยะเวลา เรียกว่า "ร่นระยะหนทางแห่งความสำเร็จ" แต่ในขณะนี้ มันก็มีปัญหาอยู่นิดหนึ่งว่า "เราแบ่งเวลาไม่เป็น"

เรื่อง "ไอ ที (I T)" นั้น สำหรับคนที่ก้าวหน้าแล้ว ก็จะพูดถึงแค่ "ไอ ที" แต่สำหรับคนที่ต้องการความก้าวหน้ากว่านั้น จะต้องพูดถึง ๓ หลัก คือ "ไอ ที ที (I T T) คือ

ไอ (I) ได้แก่ Information

ที (T) ได้แก่ Technology

และ "ที (T)" ตัวที่สอง คือ การจัดระยะเวลา หรือแบ่งระยะเวลาให้ถูกต้อง ไม่เช่นนั้นแล้ว "ไอ ที (I T)" ตัวนั้น

จะมาทำลาย T ตัวที่สอง คือ "ระยะเวลา" ให้สูญเสียไปโดยเปล่าประโยชน์ เหมือนเช่นที่เด็กของเรากำลังประสบปัญหา

นี่คือ "ความขยัน" ต้องมีอุปกรณ์

ประการที่ ๒ คือ **ต้องรักษาเป็น** หาได้เท่าไรไม่สำคัญ **สำคัญคือ เหลือเท่าไร**

ประการที่ ๓ คือ **ต้องคบเพื่อนดี** ก็คือ "คบกัลยาณมิตร" ที่แนะนำประโยชน์ เพื่อนไม่ดีเป็นอันไม่คบ และ ต้องทำตัวเป็นเพื่อนที่ดี เป็น "กัลยาณมิตร" ของคนอื่นด้วย

ประการสุดท้าย ถึงจะขยันหา รักษาดี มีกัลยาณมิตร แต่ถ้าไม่ดำเนินชีวิตในคลองของศีลธรรม คือ ไม่มีศีลธรรมเสียแล้ว เป็นอันว่า "วิบัติขัดสน" เพราะว่า "อบายมุข" นั้น เข้ามาเกลือกกลั้วในชีวิต

ดังนั้น ใครที่จะเป็นเศรษฐีนั้น อยู่ที่ **"อุ อา กะ สะ"**

ขยันหา

รักษาดี

มีกัลยาณมิตร

ดำเนินชีวิตในคลองของศีลธรรม

❊ ❊ ❊ ❊ ❊ ❊ ❊



สูตรปรุงชีวิต

เกิดมาเป็นคน ก็ต้องรู้จักปรุงชีวิต **การปรุงชีวิต** ก็คือ **ปรุงอารมณ์ของตัวเอง เพื่อจะเข้าไปอยู่กับคนอื่น** ก็ให้นึกถึงแกงนึกถึงกับข้าวกับข้าวมันจะรสเดียวไม่ได้ คนที่มีอารมณ์เดียว เขาเรียกว่า **"คนที่ไม่รู้จักปรุงชีวิต"**

บางคน มีอารมณ์เปรี้ยวจัด คือ เป็นคนแก่น เขาเรียก **"แก่แดด แก่ฟัก แก่แฟง แก่แตง แก่น้ำเต้า แก่เพราะกินข้าว เฒ่าเพราะอยู่นาน"** อย่างนี้เปรี้ยวจัด ก็อยู่กับใครเขาไม่ได้

บางคน **ก็เค็มจัด** คือ ไม่จับจ่ายใช้สอย เหนียว คนขี้เหนียวที่เรียกว่าเค็ม ก็หวังว่า เอ๊ ถ้าเรารวยแล้ว เราก็จะค่อยจับจ่ายใช้สอย แต่ท่านทั้งหลายลองดูเกลือเถอะ เกลือยิ่งเม็ดใหญ่ยิ่งเค็มมาก แล้วบางคนเค็มจัดนี่ ใครคบหาสมาคมเขาก็จะรู้สึกเค็มไป คือ ไม่มีการเสียสละ

บางคน ก็หวานจัด เจ้าชู้ไป โดยไม่เลือกวัยของตัวเอง และไม่เลือกว่าใครเป็นใคร ที่เขาบอกว่า เป็นผู้ชายคลำผู้หญิงแล้วไม่มีหางเป็นอันใช้ได้ อย่างนี้ก็หวานเกินไปจนเป็นที่ไม่วางใจ คนเขาก็ระแวง ระวังว่าคน ๆ นี้ มีนิสัยเจ้าชู้

บางคน **ก็รสเผ็ดจัด** คือ ดุไปหน่อย มันดุ มันโหดไปหน่อย การที่เป็นคนดุ คนโหด จะไปอยู่กับใครเขาได้ มันเผ็ด ใครเขาก็ต้องมีอันต้องซี๊ด ไม่ไหว คือ คนๆ นี้ไม่ไหว เผ็ดจัด

บางคนก็ **จืดไป** อารมณ์จืดไป อยู่กับใครแล้วเหมือนเขาไม่มีความสนุกที่จะอยู่กับคน ๆ นั้นเลย

ดังนั้น ท่านทั้งหลาย เอาอารมณ์ทั้งหลายนี้มารวมกัน ปรุงเป็นรสชาติของอารมณ์ของชีวิต เอาเปรี้ยว เอาหวาน เอามัน เอาเค็ม เอาเผ็ด เอาจืด มารวมกัน ก็เป็นแกงหม้อหนึ่ง

ซึ่งได้บริโภคได้

คนก็เหมือนกัน ต้องรู้จักปรุงอารมณ์ หลายๆ สถานการณ์ จึงจะเป็นชีวิตที่สามารถ ที่คนอื่นจะบริโภค คือ อยู่ร่วมด้วยได้

❊ ❊ ❊ ❊ ❊ ❊ ❊



วิวัฒนาการแห่งความรัก

เกิดมาเป็นคน ก็ต้องมีความรักทุกคนไป รักที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ รักที่จะเป็นคู่ครองกัน แต่การที่จะเป็นคู่ครองกันนี่ อาตมาว่าควรจะเริ่มจากวิวัฒนาการในทางที่ถูกต้อง อย่าลัดขั้นตอน การลัดขั้นตอนนั้น มันทำให้ช้อตชีวิตมันช้อต แล้วมันก็จะไหม้ในโอกาสต่อไป ดังนั้น คู่สามีภรรยาที่อยู่ด้วยกันแล้วรักกลายเป็นร้างนั้น เพราะไม่มีวิวัฒนาการแห่งความรัก คือ ไม่ปูพื้นฐานจิตใจเริ่มแรก ดังนั้นจะขอเสนอ **วิวัฒนาการแห่งความรัก** ที่จะมั่นคงถาวร ก็คือ

ลองเป็น **"คู่เล่น"** กันก่อน คือ เป็นเพื่อนกันก่อน อย่ามุ่งหมาย อย่ามุ่งมาด ว่าจะต้องเป็นแฟนกัน จะต้องแต่งงานกันทีเดียว ลองเป็นเพื่อนเล่น คือ เป็นเพื่อนกันก่อน ถ้ามีการผ่อนหนักผ่อนเบาแล้ว รู้จักกันดีแล้ว ก็มาเป็น **"คู่รัก"** เป็นคู่รักในเวลาอันสมควรแล้ว ก็มาเป็น **"คู่ครอง"** คือ แต่งงานกัน

หลังจากแต่งงานแล้ว ก็ต้องคิดว่า จะต้อง "สร้างหลักฐาน สานหลักแหล่ง แต่งหลักธรรม ค้ำหลักชีวิต" ก็จะต้องมาเป็น **"คู่สร้าง"**

ในการเป็นคู่สร้าง บางทีก็มีอุปสรรค ทั้ง ๒ ฝ่าย สามีภรรยาก็ต้องเป็น **"คู่คิด"** และชีวิตของคนทุกคนนั้น ก็ต้อง "มีทุกข์ มียาก มีล้ม มีลุก" อย่าทิ้งกัน จะต้องเป็น **"คู่ทุกข์ คู่ยาก"**

สุดท้าย มาถึงขั้นนี้แล้วถือว่าอยู่กันครองรักกัน "ถือไม้เท้ายอดทอง ตะบองยอดเพชร" อย่างนี้ก็ถือว่าประสบความสำเร็จในการครองเรือน ก็ถือว่า **"เป็นคู่ชีวิตกัน"**

ดังนั้น ถ้ามี วิวัฒนาการแห่งความรัก คือ **เป็นคู่เล่น เป็นคู่รัก เป็นคู่ครอง เป็นคู่สร้าง เป็นคู่คิด เป็นคู่ทุกข์คู่ยาก เป็นคู่ชีวิต** อย่างนี้ ความรักมีวิวัฒนาการ

อย่างนี้ ถือว่า ประสบความสำเร็จ

ดังนั้น ถ้าท่านทั้งหลายลองทบทวนดูก็จะเห็นความจริงดั่งนี้ หรือใครที่จะเริ่มในความรักนั้น ลองเริ่มโดยแนวนี้ คงจะมีความสุขอย่างยืนยาวทุกท่านทีเดียว

❊ ❊ ❊ ❊ ❊ ❊ ❊



ทำงานแบบพระอรหันต์

การทำงานของคนเราก็มีหลายแบบ มีหลายสูตรด้วยกัน สูตรหนึ่ง ที่อยากจะเสนอท่านไว้ เขาเรียกว่า **"สูตรพระอรหันต์"**

"สูตรพระอรหันต์" นี้ เป็น **สูตรของพระพุทธเจ้าที่แสดงในวันมาฆบูชา** ซึ่งเราไม่ค่อยจะได้นึกคำนึงนึกถึงกัน ดังนั้นเวลาไปทำงาน ใครไม่ได้ใช้สูตรของพระอรหันต์นั้น ทำงานไปแล้วจึงมีแต่แตกร้าว โจมตี และผลที่สุดก็เป็นปัญหาในการขู่กัน ฆ่ากัน เป็นปัญหาในสังคม ดังนั้น จะ

เป็นงานใช้เขา หรือเราทำเอง หรือเป็นงานอาสา เป็นงานสังคมสงเคราะห์ ก็ต้องมีการทำงานแบบพระอรหันต์

พระพุทธเจ้า ตรัสเป็นคาถาว่า

อะนูปะวาโท อะนูปะฆาโต ปาฏิโมกเข จะ สังวะโร
มัตตัญญุตาจะ ภัตตัสมิง ปันตัญจะ สะยะนาสะนัง
อธิจิตเต จะ อาโยโค เอตัง พุทธานะสาสะนัง

อย่างนี้ ท่านทั้งหลาย ก็คงแปลไม่ได้ แต่อาตมาจำเป็นต้องอ้างหลักฐาน เพื่อจะแปลให้ท่านทั้งหลายฟังว่า โดยสรุปแล้ว **"การทำงานแบบพระอรหันต์"** นั้น พระพุทธเจ้าสอนว่า **"อย่าโจมตี อย่าบีฑา ให้รักษาศีล อย่าเห็นแก่กิน อย่าเห็นแก่นอน ฝึกสอนใจตัวเอง"** ๖ หลักนี้ **เป็นการทำงานแบบพระพุทธเจ้า**

ดังนั้น พระสงฆ์จะไปทำงาน ก็ยึดหลักนี้ ศาสนาต่างศาสนาจะไปทำงาน ก็ยึดหลักนี้ คนทุกคนที่ทำงานสังคมสงเคราะห์ ก็ยึดหลักนี้

อย่าโจมตี อย่าบีฑา คือ เบียดเบียนกัน ต้องรักษาศีล อย่าเห็นแก่กิน อย่ากินเสียหมด อย่าเห็นแก่นอน อย่าทำงานเพื่อประโยชน์กอบโกย โกงกิน

ฝึกสอนใจตัวเองเสมอ ให้กลายเป็นคนที่มีธรรมะมีคุณธรรมในใจ

ดังนี้แล้ว ท่านทั้งหลาย ก็จะประสบความสำเร็จเหมือนอายุของพระพุทธศาสนา พุทธบริษัท ๔ ประเภท เป็นบริษัทที่ยืนยาวที่สุด ๒,๕๐๐ กว่าปี

บริษัทของท่านที่ตั้งขึ้นมาเพื่อการทำงานนั้น ถ้าทำโดยวิธีนี้ อายุของบริษัทของท่าน ก็จะยืนยาว เหมือนอายุของพระพุทธศาสนา

❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋



ปฏิบัติธรรมอย่างง่ายที่สุด

ในฐานะที่ท่านทั้งหลาย จะศึกษาพระพุทธศาสนา เพื่อการรู้จักที่ดี หรือเป็นพุทธศาสนิกชน จะต้องตอบคำถามว่า "หลักใหญ่ของพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าสอนอะไร"

อาตมาก็ขอเสนอหลักการ ที่พระพุทธเจ้าตรัสในวันมาฆบูชา แก่พระอรหันต์ ๑,๒๕๐ รูป พระพุทธเจ้าตรัสหลักของพระพุทธศาสนาไว้ว่า

สัพพะปาปัสสะ อะกะระณัง กุสะลัสสูปะสัมปะทา
สะจิตตะปะริโยทะปะนัง เอตัง พุทธานะสาสะนัง

ข้อนี้ แปลว่า **"การไม่ทำบาปทั้งปวง การทำกุศลทุกสิ่งทุกประการ และ ทำจิตให้ผ่องแผ้วนั้น"** เป็นคำสอน

ของพระพุทธเจ้า หรือเป็น "สัตถุศาสน์" คือ พุทธศาสนา

ข้อนี้ ถ้าแปลยาก อาตมาก็จะขอแปลให้ท่านทั้งหลายจำง่าย ๆ เพื่อเป็นข้อเข้าถึงพระพุทธศาสนา เพื่อเป็นคำตอบที่ดีที่สุด และเพื่อเตือนใจตัวเองเสมอ ๆ ว่า เราเป็นพุทธศาสนิกชนนั้น คือ

งดเว้นการทำบาป ทำแต่บุญกุศล ทำจิตของตนให้ผ่องแผ้ว

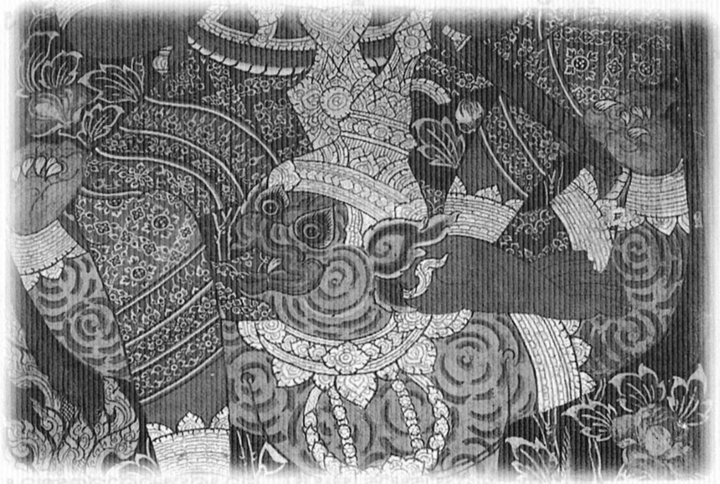
ท่านทั้งหลายคงทราบว่าอะไรเป็นบาปกรรม ก็จงดูศีล ทำแต่บุญกุศล ทาน ศีล ภาวนา และ ทำจิตของตนให้ผ่องแผ้ว นั่นคือหลักการของพระพุทธศาสนา ของพระพุทธเจ้า

เพราะฉะนั้น ตรงนี้แหละท่านทั้งหลายเป็นคำตอบและคำเตือนสำหรับพวกเรา ในฐานะที่เป็นพุทธศาสนิกชน

ไม่ทำบาปกรรม ทำแต่บุญกุศล ทำจิตของตนให้ผ่องแผ้ว

ถ้าจิตไม่ผ่องแผ้ว ก็ไหว้พระสวดมนต์ ท่องบ่นภาวนาไป สวดมนต์นั่นแหละ ทำให้ใจผ่องแผ้ว ทำใจให้เหมือนใบบัว และไม่ต้องกลัวอะไร

* * * * * * *



นักบริหารมืออาชีพ

เดี๋ยวนี้ เราอยากเป็นนักบริหารกัน มาถามว่า คำว่า "นักบริหาร" คืออะไร ทุกคนตอบไม่ได้ ก็จะขอจำกัดความให้เข้าใจกันเสียก่อนว่า คำว่า "บริหาร" นั้น

บริ หรือ ปริ นั้น แปลว่า รอบด้าน รอบข้าง รอบรู้

หาร แปลว่า นำไป

คำว่า "บริหาร" ก็คือว่า ต้องนำไปทั้งหมด ทุกกระบวนการ

สำหรับ "ฆราวาส" บริหาร ๖ อย่าง พระก็ ๖ อย่าง ให้ท่านทั้งหลาย ได้ลำดับความดังนี้

อย่างแรกที่สุด	**บริเวณ**
อย่างที่สอง	**บริวาร**
อย่างที่สาม	**บริภัณฑ์**
อย่างที่สี่	**บริการ**
อย่างที่ห้า	**บริกรรมกิจ**
อย่างที่หก	**บริกรรมภาวนา**

บริเวณ ต้องบริหารให้เป็น ต้องศึกษาศาสตร์ของบริเวณ ว่าสถานที่นั้นประดับอย่างไร ตกแต่งอย่างไร ใช้สอยอย่างไร สีเป็นอย่างไร อารมณ์เป็นอย่างไร

บริวาร ต้องให้การศึกษา ต้องให้ความรู้ ให้แม่นในกฎเกณฑ์ และมั่นในกฎกรรม

บริภัณฑ์ คือ เครื่องใช้ไม้สอย ต้องจัดหาให้ครบ และให้รู้จักใช้เครื่องใช้ไม้สอยให้ดี จัดหา จัดซื้อ จัดจำหน่าย

บริการ คือ งานบริการ เป็นเรื่องสำคัญ

บริกรรมกิจ คือ รับหน้าที่อะไรไว้ ต้องทำให้หมดทุกอย่าง ในแต่ละวัน

บริกรรมภาวนา คือ ต้องเป็นคนมีศีลธรรม ไหว้พระ

สวดมนต์ ทำสมาธิเสมอ

"บริเวณ บริวาร บริภัณฑ์ บริการ บริกรรมกิจ" ๕ อย่างนี้ ถ้าทำได้ดีทั้งหมด เรียกว่า "คนเก่ง"

แต่ "บริกรรมภาวนา" เรียกว่า "คนดี"

แต่ถ้าเก่งแล้วไม่มีดี อยู่ได้ไม่นาน **"เก่ง" ต้องมี "ดี"**

เพราะฉะนั้น การบริหารนั้น อย่าลืม เรื่องของจิต เป็นเรื่องสำคัญที่สุด ไม่ฉะนั้นแล้ว ก็จะเป็นนักบริหารที่เก่ง แต่โกง นี่คือ "การบริหาร"

ส่วนพระสงฆ์นั้น เปลี่ยนจาก "บริภัณฑ์" มาเป็น "บริขาร" ก็ตรงกัน พระสงฆ์นั้น บริหารเป็นแล้ว ๕ อย่าง ข้างต้น

"บริเวณ บริวาร บริขาร บริการ บริกรรมกิจ" เขาเรียกว่า "พระมีศักดิ์ศรี" เดี๋ยวก็ ได้ยศ ได้ศักดิ์

แต่ถ้าไม่มี "บริกรรม" ก็มีแต่ศักดิ์ศรี เดี๋ยวก็พัง พระสงฆ์ต้องมี "บริกรรมภาวนา" จึงจะศักดิ์สิทธิ์ เพราะ พระสงฆ์นั้นต้อง มีศักดิ์ศรี และมีความศักดิ์สิทธิ์ จึงจะ เป็นนักบริหารที่ดี

* * * * * * *



ผู้นำ

ทุกคนอยากเป็นผู้นำ "ผู้นำ" มีความจำเป็น สัตว์ก็มีผู้นำ เขาเรียก "จ่าฝูง" ช้าง ก็เรียกว่า จ่าโขลง ต้องมี ผู้นำ ผู้นำอาจจะเกิดจากการต่อสู้ เกิดจากอะไรก็แล้วแต่ มีหลายอย่าง แต่อย่าให้เกิดการต่อสู้ด้วยกำลังแล้วเป็นผู้นำ เราไม่ใช่สัตว์เดรัจฉาน และในการเป็นผู้นำมีความจำเป็นที่จะต้องมี**พื้นฐานของการเป็นผู้นำ** สัก ๗ อย่าง ซึ่งประมวล**จากการบริหารพระศาสนาของพระพุทธเจ้า**

"มีความรู้กว้างขวาง ไว้วางใจ ให้โอกาส ปราศจากอคติ มีความดำริก้าวหน้า เกิดปัญหาแก้ไข ป้องกันภัยผู้ทำงาน"

๗ ประการนี้ เป็น "หลักการของผู้นำ"

มีความรู้กว้างขวาง อย่าหยุด ผู้นำนั้นไม่ใช่อยู่สูงแล้วไม่มีความรู้แล้ว ก็เป็นได้แค่นก เที่ยวบินข่มขู่ผู้อื่น เที่ยวบินข้ามหัวคนอื่น สูงแล้วไม่มีความรู้เป็นได้แค่นก เขาเรียกว่า ไม่มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน ไม่มีวิสัยทัศน์ที่จัดเจน และ ไม่มีวิสัยทัศน์ในวิสัยธรรม

เพราะฉะนั้น ผู้นำนั้น ต้องหาความรู้เพิ่มพูนเสมอ ที่เรียกว่า ยุคแห่งสารสนเทศ หรือ ยุค "ไอ ที (I T)"

ไว้วางใจ ต้องหัดไว้วางใจคน คนที่ควรจะไว้วางใจนั้น ต้องดู ๕ อย่าง

"ขยัน อดทน ประหยัด ซื่อสัตย์ กตัญญู"

นี่ ๕ อย่าง อย่าเป็นคนที่ไม่ไว้วางใจใครเลย ก็เลยไม่มีใครภูมิใจ นี่เรียกว่า "ไว้วาง-ใจ"

ให้โอกาส ต้องให้โอกาสคน ในการพิสูจน์ความสามารถ และสร้างโอกาสไว้ให้คนรุ่นหลัง นี่เรียกว่า "ให้โอกาส"

ปราศจากอคติ อย่าลำเอียง ซึ่งท่านทั้งหลายคงทราบอยู่แล้วว่า ความลำเอียงนั้น เราล่มนะ ไม่ใช่เขาล่ม การลำเอียงนั้น แปลว่า เราล่มจมแล้ว

มีความดำริก้าวหน้า ต้องมีความคิดใหม่ ๆ เกิดขึ้นเรื่อย ๆ อย่าย่ำอยู่กับที่ แต่ขอให้ถือหลักว่า "อนุรักษ์พัฒนา" ซึ่งเป็นหลักการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว "อนุรักษ์ พัฒนา" คือ "ความดำริ ก้าวหน้า"

เกิดปัญหาแก้ไข อย่าดองปัญหา ยาดองดี แต่ดองปัญหาไม่ดี ดองแล้วมัน "อากูร" คือ คั่งค้าง ดองแล้ว "ปฏิกูล" คือ เน่าเสีย

ป้องกันภัยผู้ทำงาน ต้องเป็น "ผู้บริหารแม่ไก่" คือ "ต้องป้องกันภัยลูกน้องด้วย เวลามีเหยี่ยวเฉี่ยวโฉบ ต้องโอบปีกอุ้ม กาง ๒ ปีกออกคุม พาลูกทั้งกลุ่มเข้าเล้า"

๗ ประการนี้ เป็นอุปนิสัย หรือ คุณธรรมของผู้นำ ต้องถามตัวเองว่า เราเป็นผู้นำไหม เป็นผู้นำ มีคุณธรรม ๗ ประการไหม ถ้ามี แสดงว่าเป็น "ผู้นำที่ดี"

* * * * * * *



บันไดสู่สวรรค์

ท่านผู้ชมทุกท่าน คนเราเกิดมา ก็มีคนที่จะต้องจากกันไป ที่เราเรียกว่า "การตายจากกัน"

มีหลายคนเกิดความกังวลว่าคนที่ตายจากไปนี่เราจะช่วยเขาอย่างไรบ้าง อาตมาว่าเรื่องการช่วย เมื่อหลังตายไปแล้ว ไม่ค่อยสำคัญเท่าไร คนจะไป "สุขคติ" คือ "ไปดี" หรือจะไป "ทุคติ" นั้น อยู่ที่บทบาทของคนที่อยู่ของคนที่เกี่ยวข้อง ด้วยวิธีการของคนที่คนรักกันที่เฝ้าไข้

ดังนั้น ในเรื่องนี้ จึงอยากจะขอแนะนำ ซึ่งเป็นหลักการในทางศาสนาว่า "วิธีการปฏิบัติตน ต่อคนที่กำลังจะจากเราไป กำลังจะตายนั้น" อาตมาให้ข้อปฏิบัติไว้ ๗ ประการ

๑. คนรักพร้อมพรั่ง
๒. ตั้งใจปฏิบัติ
๓. กำจัดห่วง
๔. ส่งดวงวิญญาณ
๕. บำเพ็ญกองการกุศล
๖. อุทิศผลส่งไปให้
๗. เก็บกระดูกไว้ทำการบูชา

คนรักพร้อมพรั่ง เมื่อคนที่เรารักเจ็บลง พ่อแม่เจ็บ ปู่ย่าตายายเจ็บ ท่านรักใคร คนที่รัก รีบมาให้เห็นหน้าเห็นตาเสีย อย่าไปรอว่าตายจะมาช่วยงานศพ พบกันเมื่ออยู่ในโลง ใช้ไม่ได้ ถ้าคนรักพร้อมพรั่ง และต้องทราบด้วยว่า ท่านรัก ท่านรอใคร ต้องรีบเรียกคนนั้นมา แม้แต่คนนั้นจะมีฐานะสูงสุด หรือต่ำสุด ถ้าท่านรัก เรียกมาให้พบ

ตั้งใจปฏิบัติ ดูแลประคับประคอง อาการไข้ จิตใจของคนไข้ ปฏิบัติให้ดี

ตัดห่วง คือ ถ้ารู้ว่า ท่านห่วงอะไร รีบพูดตัดห่วงเสีย หรือ รีบปฏิบัติตัดห่วงเสีย ทรัพย์สิน ไร่นา เงินทองทั้งหลาย จัดการแบ่ง

ส่งดวงวิญญาณ ก็คือ ให้ทางพระอรหัง หรือพระอรหันต์

บำเพ็ญกองการกุศล ตายไปแล้ว บำเพ็ญการกุศล

อุทิศผลส่งไปให้

เก็บอัฐิไว้บูชา อย่าเอาไปทิ้งทะเล ถมต้นไม้ให้หมด ส่วนหนึ่งให้ใส่โกศไว้ในบ้าน

นี่คือหลักการที่จะพึงปฏิบัติ ทำได้ดังนี้แล้ว เชื่อว่าคนที่ตายไปก็ไปสู่สุคติ ท่านทั้งหลายที่อยู่เบื้องหลัง ก็จะมีความสุขเพราะรู้ว่าเราได้ทำสิ่งที่ดีต่อคนที่ตายไปแล้ว

* * * * * * *



ให้กับได้

ท่านผู้ชมทุกท่าน เรื่องการเลี้ยงคนในฐานะที่เราเป็นบุพการี และเรื่องการแสดงความกตัญญูกตเวที เป็นเรื่องสำคัญ

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสว่า คนที่หาได้ยากในโลก มี ๒ ประเภท

๑. คนเสียสละ เรียกว่า บุพการี

๒. คนรู้คุณท่าน กลับมาตอบแทนบุญคุณ เรียกว่า กตัญญูกตเวที

ดังนั้น ในการที่เราจะเลี้ยงคน จะเลี้ยงอะไรก็ตาม จงรู้ว่าเป็นหน้าที่สำคัญ ละเลี่ยงไม่ได้

"ลูกศิษย์โชว์วัด ลูกสัตว์โชว์เจ้าของ ลูกน้องโชว์เจ้านาย ลูกหญิงลูกชายโชว์พ่อโชว์แม่"

ลูกศิษย์โชว์วัด ต้องเลี้ยงลูกศิษย์วัดให้ดี ถ้าลูกศิษย์วัดไม่ดี ก็บอกว่าวัดนั้น วัดนี้ไม่ดี ดังนั้น ลูกศิษย์โชว์วัด ก็คือ ต้องให้เคร่งครัดและจัดเจน คือ เคร่งครัด ใน ศีล สมาธิ ปัญญา และให้ส่งเสียให้ศึกษาในวิชาที่หลากหลาย ดังนี้แล้ว ลูกศิษย์ก็โชว์วัด

ลูกสัตว์โชว์เจ้าของ เราเลี้ยงสัตว์ดี มันก็โชว์เจ้าของมัน เลี้ยงสุนัขดี เลี้ยงนกดี มันก็โชว์เจ้าของ แสดงว่าเจ้าของดี

ลูกน้องโชว์เจ้านาย ลูกน้องดีก็จะโชว์ผู้บังคับบัญชา เป็นลูกน้องใคร "โอ้โฮ เขาดีนะ" จะฝากชมไปถึงผู้บังคับบัญชา นี่ลูกน้องโชว์นาย

ลูกหญิงลูกชาย โชว์พ่อโชว์แม่ เลี้ยงลูกหญิงก็อย่าให้เสียหาย เลี้ยงลูกชายก็อย่าให้ชั่วช้า ส่งเสียเขา ส่งเสริมเขา ให้เขาได้ส่องแสง

นี่คือ "หลักการ" และ อย่าท้อถอย **อย่าท้อถอย**

ในหน้าที่ของตนเอง

ส่วน **เมื่อเราได้รับการเลี้ยงดูแล้ว**

- **ลูกศิษย์ก็ตอบแทนคุณวัด**
- **ลูกสัตว์ก็ตอบแทนคุณเจ้าของ** สัตว์มันตอบแทนคุณเจ้าของอยู่แล้ว หมามันก็เห่าก็หอน เห่าคนแปลกหน้า หอนวิญญาณแปลกปลอม
- **ลูกน้องตอบแทนคุณเจ้านาย จงใช้ความซื่อสัตย์ ตอบแทนคุณเจ้านาย**
- **ลูกหญิงลูกชาย ตอบแทนคุณพ่อแม่** ท่านเลี้ยงเรามา **เลี้ยงท่านตอบ ทำกิจการ กิจกรรมแทนท่าน รักษาวงศ์ตระกูล รักษาทรัพย์มรดก เมื่อท่านตายไปอุทิศส่วนกุศลไปให้ท่าน**

ถ้าทั้ง ๒ ฟาก ๒ ฝ่าย คือ ฝ่ายที่มีความเสียสละเป็นบุพการีได้ทำอย่างนี้ และฝ่ายที่รับอุปการะคุณของท่านทั้งหลาย รู้จักบุญคุณท่านก็ตอบแทนคุณ อย่างนี้แล้วสังคมอยู่ดีมีสุข นี่คือ "หลักการทางพระพุทธศาสนา" ที่ประมวลมาเป็นคติธรรมต่อท่านทั้งหลาย

❊ ❊ ❊ ❊ ❊ ❊ ❊



ดูไม่ดีมีลางร้าย ดูให้ดีมีรางวัล

ท่านผู้ชมทุกท่าน เราเข้าไปหาหมอดูกันมากมาย ข้อนั้น อาตมาไม่ว่าอะไร และจะไม่ลงโทษว่าท่านเป็นคนโง่ เป็นคนไม่ดี และจะไม่ยกย่องคนที่ไม่ไปหาว่าเป็นคนฉลาด เป็นคนดี

โลกทุกวันนี้แล้วแต่ว่าโอกาสใครโอกาสมัน ไม่ว่ากัน แต่จริง ๆ แล้วในฐานะที่เราอยู่ในสังคม เราก็จะต้องเป็นหมอดูเอง

"ดูวัดให้ดูที่ถาน ดูบ้านให้ดูที่ครัว" นี่เขาเรียก "ดูความสะอาด"

อยากจะรู้ว่าวัดไหนสะอาด ก็ให้ดูที่ถาน ก็คือ "เว็จกุฎี" ได้แก่ "ห้องน้ำ" หรือที่เรียกว่า "ส้วม"

"ดูบ้านให้ดูที่ครัว" ก็คือ ให้ดูที่ในครัวบ้านนั้นว่าสะอาดเพียงไร บางทีหน้าจานสะอาด แต่ก้นจานไม่สะอาด นี่ก็บอกว่าเป็นหมอดูเหมือนกัน

ดูประการต่อมา ดูความขยัน ดูความเอาใจใส่ ในการคบกัน

"คบคน ให้ดูหน้าตา เข้าวัดวา ให้ดูหน้าบัน"

คบคน ไม่ต้องไปดูมาก ดูหน้าตา ดูผม ดูหน้า ดูการแต่งเนื้อแต่งตัว

ถ้าหน้าแค่คืบ เขาสะอาด เขารู้จักแต่ง บ้านไม่ต้องไปดู บ้านยังไงก็ต้องสะอาด

คนบางคนนั้น หน้าคืบเดียว ยาวคืบ กว้างคืบ ยังรักษาให้สะอาดไม่ได้ ผมเผ้า ขี้หู ขี้ตา ขี้ฟัน ยังจัดการไม่ได้ ไม่ต้องไปดูบ้านเลย บ้านมันกว้างยังไงก็สกปรกแน่นอน

ส่วนวัดวา ให้ดูหน้าบันนั้น หน้าบันมันสูง เวลาเราจะเข้าวัด เราก็แหงนดูหน้าบันวัดหน่อยหนึ่ง ถ้าวัดนั้น

หน้าบันสะอาด สง่า อย่างนั้น เราเข้าไปเถิด วัดนั้นแสดงว่าเขารักษาได้

นี่ ในการคบกับคนและวัด

ประการต่อมา ในเรื่องของการเป็น "หมอดูคน"

"ดูคนดี ให้ดูที่สุจริต ดูคนผิด ให้ดูที่อบายมุข"

"คนดี" นี่ ดูที่ "สุจริต มีศีล" ดู "คนผิด" ให้ดูที่ "อบายมุข"

ถ้าเขามี "อบายมุข" เป็นนักเลงสุรา เที่ยวกลางคืน คบคนชั่วเป็นมิตร หลงผู้หญิง หลงผู้ชาย เที่ยวเธค คลับ ผับ บาร์ ร้านอาหาร สถานเริงรมย์ อย่างนี้เขาเรียกเป็น "อบายมุข" เล่นการพนัน อะไรต่าง ๆ

เพราะฉะนั้น **"ดูคนดี ให้ดูที่สุจริต คือ ศีล" "ดูคนผิดให้ดูที่ อบายมุข"**

และสุดท้ายเลย ต้องเป็นหมอดู ในการที่จะวางอนาคตของคน เพราะเราจะต้อง แต่งงานแต่งการ คบคน จะดูว่าใครรวยใครจนนั้น ให้มีวิธีดูอย่างนี้

ดูคนรวย ให้ดูที่การประหยัด

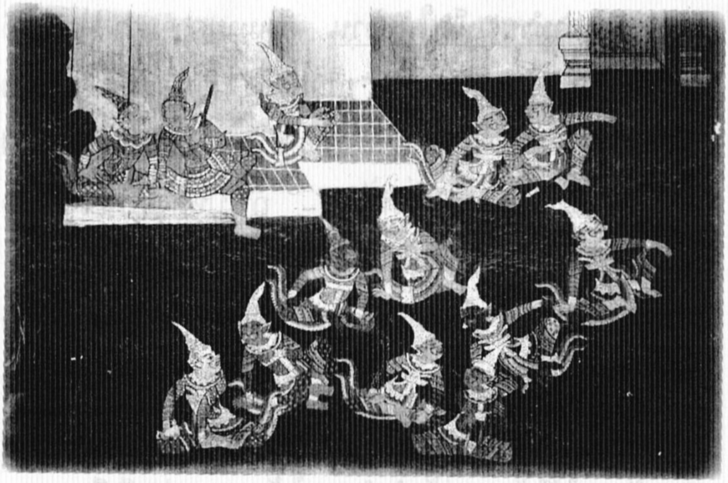
ดูคนวิบัติ ให้ดูที่การประชัน

"คนจะรวย ดูที่ประหยัด" ท่านทั้งหลาย ถ้าเขาประหยัด "มีสลึงพึงประจบให้ครบบาท อย่าให้ขาดสิ่งของต้องประสงค์" เก็บโน่นเก็บนี่ เป็นระเบียบเรียบร้อย อย่างนั้น ถ้าเขาโชว์การประหยัด ถ้าเขาแสดงการประหยัดของเขาให้เราเห็น แสดงว่าเราดูได้เลยคนนี้ "จะเป็นคนรวย"

"ดูคนวิบัติ ให้ดูที่ประชัน" ถ้าเขามาคบกับเราแล้ว โอ้โฮ เท่าไรเท่ากัน ๆ อย่างนี้ "ไปไม่รอด"

ดังนั้น การที่ท่านทั้งหลาย เกิดมาเป็นคน หรือพวกเราเกิดมาเป็นคน เรามาใช้ "วิชาดูคน" ดีกว่า แล้วเราก็จะได้การดำเนินชีวิตที่ดีสำหรับพวกเราทุกคน

❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋



วิชาพ่อบ้านแม่เรือน

เรื่องครอบครัวเป็นเรื่องสำคัญ คือระหว่าง "ผัว" กับ "เมีย" ได้แก่ "สามี กับ ภรรยา" หรือที่เราเรียก "พ่อบ้านแม่เรือน"

ในการเป็น "พ่อบ้าน แม่เรือน" นั้น อยากจะให้ข้อปฏิบัติ ในการประมวลมาจากคำสอนของ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผูกเป็นความคิดง่าย ๆ ว่า

ในการครองเรือน "อย่าทำบรเพ็ดให้หวาน" และ "อย่าทำน้ำตาลให้ขม"

อย่าทำบรเพ็ดให้หวาน ก็หมายความว่า อะไรที่จะทำให้ครอบครัวของเราไม่ดี เป็นสิ่งที่เป็นอุบัติเหตุ อุบัติภัย หรือจะทำให้ครอบครัวหายนะ อย่าไปชอบมัน อย่าไปหลงมัน อบายมุขเป็นสิ่งที่ไม่ดี ถ้าไปหลงอบายมุขแล้ว เขาเรียก "ทำบรเพ็ดให้หวาน"

อย่าทำน้ำตาลให้ขม ในครอบครัว ความรักเป็นความหวาน เป็นน้ำตาล ต้องหมั่นประคับประคองรักษาน้ำตาลนั้นอย่าให้ขม อย่าให้มันไหม้ ไหม้แล้วก็ยังหอม ยังพอใช้ได้ แต่ถ้าทำน้ำตาลให้ขม อย่างนี้เสียหาย

ดังนั้น **ถ้าเป็นผู้ชาย** ก็หมายความว่า **"เลี้ยงลูกอย่าให้เสีย เลี้ยงเมียอย่าให้เหงา"** ลูกต้องเอาใจใส่เขา อย่าให้เขาเสียคน อย่าให้เขาเสียใจ แต่การที่จะไม่ให้เสียคนไม่ให้เสียใจนั้น ต้อง **"อย่าตามใจลูกนัก"** "ตามใจ" ก็คือ "ตรอมใจ" ต้องให้สติ นี่ "เลี้ยงลูกอย่าให้เสีย"

เลี้ยงเมีย อย่าให้เหงา เอาใจใส่ดูแล ให้กำลังใจ จัดสรร แบ่งปันเวลา ไม่ใช่ข้างนอกบ้าน "โอ้โฮ ใหญ่โต" มาในบ้านแล้ว "มันทรุดโทรม"

ดังนั้น **"เลี้ยงลูกอย่าให้เสีย เลี้ยงเมียอย่าให้เหงา"** นี่คือ **"หน้าที่ของผู้ชาย"**

หน้าที่ของผู้หญิง "เลี้ยงลูกอย่าให้ชั่ว เลี้ยงผัวอย่าให้ขาดความพากพูม (ภาคภูมิ) ใจ"

"เลี้ยงลูก อย่าให้ลูกชั่ว" เป็นผู้หญิงต้องดู ต้องดูแลเอาใจใส่ ให้ความอบอุ่น อย่าให้ชั่ว

"เลี้ยงผัว อย่าให้ขาดความพากพูม (ภาคภูมิ) ใจ" **สามีจะภูมิใจในเมีย ก็คือ "เรือน ๓ น้ำ ๔" เรือนผมสวย เรือนร่างสวย เรือนที่อยู่อาศัยสวย**

น้ำ ๔ - มีน้ำกินให้สามีไหม แล้วเอาต้อนรับไหม
มีน้ำใช้ให้สามีไหม
มีน้ำใจไหม เมื่อเขาทุกข์ ปลอบใจ ปลุกใจไหม
มีน้ำคำที่ดีไหม

ถ้าเราไม่มีสิ่งนี้ ก็ต้องขวนขวายหา ลูกก็ไม่ชั่ว ผัวก็จะมีความพากพูม (ภาคภูมิ) ใจ

ตรงนี้แหละ ท่านทั้งหลาย คือครอบครัวของพวกเรา เพราะฉะนั้น เมื่อปรารถนาบ้านให้มีความสุข ก็จงเก็บสิ่งนี้ไปคิด ไปทำเป็นการสร้างบ้าน ซ่อมบ้าน กันเถอะ

❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋



จำให้ได้ ลืมให้เป็น

มีท่านผู้ชมหลายท่าน ถามมาว่าในเรื่องความเสียอกเสียใจ และในเรื่องความเสียหาย เกิดจากอะไร อาตมาว่ามันมีหลายมุมที่จะพูดกัน แต่มุมหนึ่งก็คือว่า เกิดมาเป็นคนนี่ **"จำไม่ได้ - เสีย ลืมไม่เป็น - เสีย"**

ทำอะไรแล้ว จำไม่ได้ คือ ทำด้วยความไม่ตั้งใจ เขาเรียกว่า **"ขาดสติ"** เลยไม่มีสมาธิ เมื่อไม่มี "สมาธิ" ก็เลยขาด "สัญญา" คือ "ความจำ" จำอะไรไม่ได้ เป็นนักเรียนนักศึกษา ขาดสมาธิ สนทนาปราศรัยกับใคร จำอะไรไม่ได้

เลย สมองเก็บไม่ได้ เสียหาย ไม่ประสบ-ความสำเร็จ

แต่**ลืมไม่เป็น - เสีย** บางคน "ลืมอะไรไม่เป็น" จำได้หมด แต่ไม่หัดลืม เมื่อหัดจำได้ ก็ต้องหัดลืมได้ ความขื่นขม ตรมใจ ต้องรู้จักลืมบ้าง ไม่อย่างนั้น ก็จะเศร้าตลอด เสียตลอด โศกตลอด ฉะนั้น บางทีก็ต้องตัดใจ ถ้าตัดใจได้ ก็ตัดความตรอมใจได้

นี่ "จำไม่ได้ - เสีย ลืมไม่เป็น - เสีย" แต่ถ้าจำได้ บางคนจำได้หมด แต่ลืมไม่เป็น คราวนี้เอง ท่านทั้งหลาย เสียหายมากเลย

ดังนั้น ในการดำเนินชีวิต ในการครองชีวิตนั้น เราจะต้องผ่านอุปสรรค

ความรัก มี **รักสมหวัง รักคาดหวัง รักผิดหวัง**

ตอนที่รักสมหวัง รักคาดหวังนี่ ถ้ามันได้มันก็ไม่เสียหายอะไร แสดงว่า "จำได้"

แต่ถ้าผิดหวังแล้วลืมไม่เป็น ในเรื่องความรักก็เสีย และแม้แต่จะไปอยู่กับใครก็คงอยู่กับเขาไม่ได้หรอก เขาเรียก "ไม่ลืมความหลัง และ ไม่ตั้งอยู่ในปัจจุบัน" นี่ "ความรัก"

"ความโกรธ" จำได้ แต่ลืมไม่ได้ เสียนะท่าน กลาย

เป็นความพยาบาท ข้ามวัน ข้ามคืน ข้ามเดือน ข้ามปี ข้ามภพ ข้ามชาติ

"โกรธ" เมื่อจำได้ ก็ต้องลืมได้ ความสูญเสียในด้านเศรษฐกิจ ธุรกิจ หรือ เงินทอง ให้เขาหยิบเขายืม บางทีจำได้ ก็ต้องลืมได้ ต้องหัดทิ้งอารมณ์เสียบ้าง

รวมแล้วก็คือ ที่อาตมาสรุปว่า "จำไม่ได้ - เสีย ลืมไม่เป็น - เสีย"

"จำได้ แต่ ลืมไม่เป็น - เสียหายให้ญ่หลวงนัก"

เพราะฉะนั้น ขอให้ท่านทั้งหลาย ได้โปรดพินิจพิจารณาด้วยสติปัญญา การเข้านอน วันนี้ พรุ่งนี้ ดีแล้ว มะรืนยิ่งดี มะเรื่องเจริญรุ่งเรืองทุกท่านทีเดียว

❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋



แก้ปัญหาเศรษกิจตลอดกาล

ท่านผู้ชมทุกท่าน ประเทศชาติของเรา ได้ย่างก้าวมาสู่ยุคข้าวยากหมากแพง

"ยุคข้าวยากหมากแพง" แก้ปัญหาที่ไหน

แก้ปัญหาที่ "ให้รู้จักนอนกับดิน กินกับเกลือ"

"รู้จักนอนกับดิน กินกับเกลือ" เกลือแก้ปัญหาชีวิตได้ นั่นหมายความว่า สมัยโบราณนั้น ท่านใช้น้ำปลาแก้ปัญหาของชาติ

"น้ำปลา" นี้ คืออะไร แท้จริงก็คือ กินอะไรให้เค็มๆ เข้าไว้ และจะได้แบ่งปันกันไป ดังนั้น คนมีลูกมากแต่มีหลักในการปกครองครอบครัว ท่านใช้น้ำปลา แก้ปัญหาครอบครัว

ดังนั้น **"นอนกับดิน กินกับเกลือ" นั้นก็คือการรู้จักสันโดษ การประมาณตน**

ถ้าเราจะนึกถึง พระบรมราโชวาท ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ได้พระราชทานไว้ เรื่องคุณธรรม ๔ ประการ ถ้าทางตัวเรา สังคม รัฐบาล นำมาปฏิบัติตั้งแต่วันนั้น วันนี้ก็ไม่เป็นอย่างนี้ ข้อที่สำคัญที่สุด ก็คือ "การรู้จักอดออม"

<u>อดออม</u> โรคน้ำลายไหล มีทุกคน คือ โรคอยากได้ มีทุกคน แต่น้ำลายไหลแล้ว ต้องกลืนน้ำลาย หวังว่าวันหน้าเมื่อมีแล้วจะดีกว่าวันนี้ วันหน้ามีจะดีกว่าวันนี้ เป็นโรคน้ำลายไหล ทุกคนเกิดมา เห็นทรัพย์สินเงินทอง เสื้อผ้า ข้าวปลา อาหาร น้ำลายไหลทั้งนั้น ท่านก็น้ำลายไหล อาตมาก็น้ำลายไหล แต่ใครกลืนน้ำลายเสียแต่วันนี้ ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ด้วยการอดออม คนผู้นั้นรับรองได้ว่า "มั่งมีศรีสุข"

ดังนั้น ณ ขณะนี้ คำพูดที่สำคัญ ที่จะบอกต่อท่าน เพื่อเป็นการเสริม พระบรมราโชวาท ข้อที่อดออม ก็คือว่า "มันหมดยุคสมัย เท่าไรเท่ากันแล้ว"

กินเรอะ.... เท่าไรเท่ากัน-หมดแล้วท่าน
เสื้อผ้าเรอะ... เท่าไรเท่ากัน
เที่ยวเรอะ.... เท่าไรเท่ากัน
ผู้หญิงเรอะ.... เท่าไรเท่ากัน
เงินเรอะ.... เท่าไรเท่ากัน-หมดยุคสมัยแล้ว

พระบรมราโชวาท ที่บอกว่า "อดออม" นั้น แปลว่า "เท่าไรก็เท่านั้น"

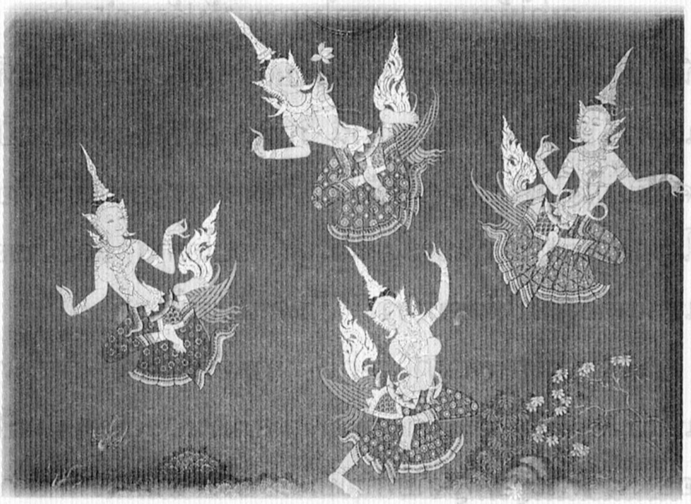
กินมีเท่าไร ก็กินเท่านั้น
มีใช้เท่าไร ก็ใช้เท่านั้น

ถ้าเราปฏิบัติอย่างนี้ ก็ตรงกับ คำว่า "สันโดษ" ในทางพระพุทธศาสนา เพราะฉะนั้น พระบรมราโชวาท ตรงนี้ ทุกคนต้องเข้าใจ ต้องตั้งใจ และมีความมั่นใจ ในพระบรมราโชวาท พระองค์ทรงบำเพ็ญพระองค์เป็นแบบอย่าง วางแบบแผน เราก็นำพระองค์นั้น มาเป็นแบบฉบับ ของพวกเรา

ดังนั้น "การอดออม" ต้องเป็นหลักสำคัญในชีวิต แปลว่า "หมดยุคสมัย เท่าไรเท่ากัน" เหลือแต่คำว่า "เท่าไร เท่านั้น"

นี่คือ "สิ่งที่แก้ปัญหา เศรษฐกิจของตัว และ ของชาติไทยของเรา"

❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋



สร้างภาพลักษณ์

ท่านผู้ชมทุกท่าน เรื่องที่ "การพัฒนาตนเอง" ทั้งในด้านกระทำ คำพูด และ ความคิด นั้น จะส่งผลสะท้อนภาพไปยังผู้อื่น

ภาพที่เราจะส่งไปยังผู้อื่นนั้น ต้องให้เขามองภาพเราว่าเป็น "ศุภลักษณ์" คือ เป็นภาพที่ดี หมายความว่า เมื่อเขาหลับตานึกถึงเราแล้วอ้อ คนๆ นั้นเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ อย่าให้ภาพของเราเป็น "อัปลักษณ์" คือ ภาพที่เลวร้าย

อย่าให้คนเขามองเราในภาพ "อัปลักษณ์" ว่าคน ๆ นี้ เป็นคน "ไม่เอาใคร" นั่นหมายความว่า เราเป็นคนเห็นแก่ตัว ไม่เอาใครเลย อย่างนี้ ภาพเราอัปลักษณ์ ต้องเป็นคนที่เอาใจใส่ต่อผู้อื่นดูแลผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ด้อยโอกาส เราประสานประโยชน์มาสู่ผู้ด้อยโอกาส และตัวของเรานั้นต้องอย่าให้เขามองว่า "เป็นคนไม่เอาใคร"

ประการต่อมา อย่าให้ "ภาพอัปลักษณ์" เกิดขึ้นว่าเราเป็นคนไม่เอาไหน คือ "ไร้ความสามารถ" คน ๆ นั้นเป็นอย่างไร พระรูปที่พูดกับท่านเป็นอย่างไร ถ้าคนเขาถามว่า

"เจ้าคุณพิพิธฯ นี่ เป็นอย่างไร"

"โอ้โฮ ไม่เอาไหนเลย"

หมายความว่า "เจ้าคุณพิพิธธรรมสุนทร เป็นคนไร้ความสามารถ"

ดังนั้น ก็ต้องบอกว่า เป็นคนที่มีความสามารถ ให้ภาพเราปรากฏเป็นเช่นนั้น เอาทุกอย่าง ก็หมายความว่า เอาการเอางานทุกอย่าง นับตั้งแต่ การเรียน การทำงาน

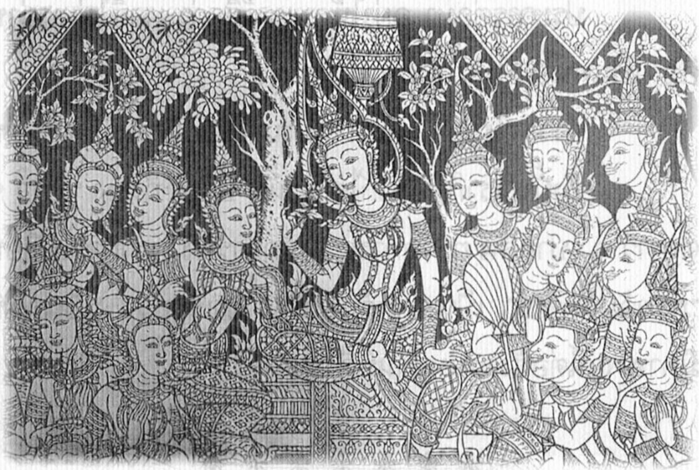
ประการต่อมา อย่าให้ "ภาพอัปลักษณ์เกิดขึ้นว่าเราไม่เอาอะไรเลย ขี้เกียจ

ประการต่อมา อย่าให้คนเขารู้สึกว่า เรานี่**ไม่เอาถ่าน** คือ เป็นคนโง่ ไม่เอาพวก ไม่เอาฝูง

คำว่า "ไม่เอา ไม่เอา" เป็นภาพอัปลักษณ์ซึ่งเกิดขึ้น

ดังนั้น เราก็ต้องแก้ไข ฉะนั้น บางที ก็ต้อง หูยาว ๆ ตายาว ๆ ปากสั้น ๆ รักการดู รักการฟัง เราก็จะเปลี่ยน "ภาพอัปลักษณ์" เป็น "ศุภลักษณ์" เขาเรียกว่า "เป็นคนที่มีภาพพจน์ต่อสังคมในด้านที่ดีงาม"

* * * * * * *



ตายทั้งเป็น เป็นทั้งตาย

ท่านผู้ชมทุกท่าน เรื่องที่จะพูดต่อไปนี้ ถ้าได้ยินท่านทั้งหลายอย่าเพิ่งเบื่อ เพราะคำ ๆ นี้ ส่วนมากก็จะเบื่อกัน คือ คำว่า "ตาย"

เมื่อพูดถึงคำว่า "ตาย" นี่ พระพุทธเจ้าตรัสไว้อย่างไร

พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า

อัปปะมัตตา นะ มียันติ เย ปะมัตตา ยะถา มะตา

ข้อนี้ ท่านทั้งหลาย คงจะไม่ค่อยเคยได้ยิน แต่เราแปลอย่างนี้ว่า **"การตายมี ๒ แบบ"**

แบบแรก **ตายเพราะความเสื่อมโทรม** "ตายเพราะความเสื่อมโทรม" นี้ หมายถึง ตายตามอายุ คนที่ตายตามอายุ ถือว่าตายเพราะความเสื่อมโทรม

แต่ถ้าคน ๆ นั้น ดำเนินชีวิตอยู่ ด้วยความไม่ประมาทในหน้าที่ หน้าที่ของตนเองมีอะไร และขยายหน้าที่อันนั้นออกไปสู่สังคม เป็นประโยชน์ต่อสังคม "การตายเพราะความเสื่อมโทรม" นั้น ท่านเรียกว่า "ตายแล้ว ไม่ตาย"

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงตรัสว่า

อัปปะมัตตา นะ มียันติ

คนที่ไม่ประมาท ชื่อว่าไม่ตาย

หมายความว่า อายุโทรมแล้ว ชีวิตโทรมแล้ว ร่างกายโทรมแล้ว เขาตายไปแล้ว แต่ความดีของเขายังมีอยู่ นี่คือ "ตายเพราะความเสื่อมโทรม"

แต่อีกส่วนหนึ่ง **ตายเพราะความเสื่อมทราม** ตัวยังไม่ตายหรอก แต่เป็นคนประมาทในหน้าที่ ไม่กระทำความดี มีแต่ความเสื่อมทราม คนผู้นี้**พระพุทธเจ้า ตรัสว่า "ถึงแม้มีชีวิตอยู่ เขาก็ถือว่าตายไปแล้ว คือ ตายจากความดี และตายไปจากใจของคนทั้งหลายที่เขาเกี่ยวข้อง"**

ข้อนี้ ถ้าท่านทั้งหลาย ยังเข้าใจไม่ชัดเจน อาตมาเคยถามพ่อแม่บางคนที่อยู่บ้านพักคนชราที่เอาใจใส่ต่อลูกดีเหลือเกิน แต่ลูกไม่กตัญญู ต้องย้ายไปอยู่กับคนอื่น ทั้ง ๆ ที่บ้านช่องใหญ่โต ถามเขาว่า "ไม่มีลูกหรือ"

"มีค่ะ"

"เราไม่ดีต่อเขา หรือ เขาไม่ดีต่อเรา"

"ฉันไม่พูด"

"เขามาเยี่ยมไหม"

"ไม่เคยมา"

"เขามีอาชีพอะไร"

"ใหญ่โต"

"แล้วเป็นอย่างนี้ ไม่คิดถึงเขาหรือ"

"แต่ก่อนคิดถึง เดี๋ยวนี้ ไม่แล้วล่ะท่าน"

"ทำไมจึงไม่"

"ฉันคิดว่า เขาตายไปแล้ว"

ดังนั้น สามีบางคนพูดถึงเมียที่ไม่ดีว่า "ถึงแม้มีชีวิตอยู่ ก็นึกว่าตายไปแล้ว"

เมียบางคนพูดถึงผัวก็บอกว่า "นึกว่าผัวคนนั้นตายไปแล้ว"

ลูกบางคน พูดถึงพ่อแม่ที่ไม่เอาใจใส่ ปล่อยให้เร่ร่อนจรจัด พลัดที่อยู่อาศัย ไปมีผัวใหม่ เมียใหม่ หลงอบายมุข ลูกบางคนมันนึกถึงพ่อแม่ของมัน แต่มันก็บอกว่า "นึกว่าพ่อ-แม่ตายไปแล้ว ก็สบายใจ"

พ่อแม่บางคน ก็เหมือนกัน นึกถึงลูก แต่ก็นึกว่า "นึกว่า เขาตายไปแล้ว"

สังคมก็เหมือนกัน ท่านทั้งหลายสังคมนี่บางทีคนนั้นแลว ก็นึกว่า "ไม่มีคนนี้ในสังคม" อย่างนี้ เขาเรียกว่า "ตายเพราะความเสื่อมทราม"

ดังนั้น จึงมีบัณฑิตท่านหนึ่ง ท่านสรุปไว้ว่า

ตายเมื่อเป็นเหม็นมากกว่าซากศพ
เหม็นตลบคำติฉินหมิ่นหยาบหยาม
เป็นเมื่อตายวายชีพชื่อเขาลือนาม
ทุกเขตคามกล่าวขวัญนิรันดร

เราจงตั้งอยู่ในความไม่ประมาท จึงจะถือว่า

แม้นเมื่อตายไปแล้วเป็นเมื่อตาย วายชีพ ชื่อ เขาลือนาม

* * * * * * *



ไม่เสียชาติเกิด

ท่านผู้ชมทุกท่าน อาตมาภาพเคยคุยกับท่าน ในรายการนี้ว่า ชีวิตที่ดีนั้น มี ๓ ตอน คือ

มาดีเพราะมีบุญ

อยู่ดีอย่างมีคุณ

และ ไปดีต้องมีทุน

นี่ก็เคยได้อธิบายไว้คร่าว ๆ แล้ว และก็ให้เป็นอุปกรณ์สำหรับพระสงฆ์ที่จะไปแสดงพระธรรมเทศนา แต่ว่าวันนี้ จะขอเพิ่มเติมว่า "ชีวิตที่ดีนั้นเป็นอย่างไร"

พระอินทร์มีเมีย ๔ คน คือ นางสุธรรมา นางสุจิตรา นางสุนันทา นางสุชาดา

เราไม่ต้องเอาอย่าง เมียพระอินทร์ แต่เอาชื่อมเหสีของพระอินทร์นี่มาคิดมาปฏิบัติ ว่าชีวิตที่ดี "สุชีวิต" คือ "ชีวิตที่ดี" นั้น

"สุ" แรก คือ **"สุธรรม"** ผู้ชายเป็น "นายสุธรรม" ผู้หญิงเป็น "นาง**สุธรรมา**" คือ **หาธรรมะมาปฏิบัติ มาเป็นข้อคิดข้อปฏิบัติ** ดังนั้น ธรรมะที่ดี ในแต่ละศาสนานั้นเป็นข้อปฏิบัติที่ท่านทั้งหลายจะพึงยึดให้มั่น และหาอุบายวิธีที่จะปฏิบัติให้ได้ เรียกว่า มี "สุธรรมา"

ประการที่สอง ในเรื่อง "จิต" ให้เป็น **"สุจิต"** หรือ **"สุจิตรา" ฝึกจิตให้ดี ให้ไกลจากกิเลส** ให้จิตนั้นไกลจากกิเลส อย่าให้มลทินใจส่งกลิ่นมาภายนอกว่าคนนั้นเป็นคนขี้โกรธ ขี้กลัว ขี้แย ขี้ขอ ขี้เหล้าเมายา อย่างนี้จิตมันเป็นมลทิน มันก็ส่งกลิ่นมาภายนอก ก็ชำระมลทินจิตเสีย และแม้แต่การสวดมนต์ไหว้พระ ก็ทำให้จิตนั้นเป็น "สุจิต" หรือ "สุจิตรา"

"สุ" ที่สาม คือ **"สุนันทา"** แปลว่า **"ตัวเองก็ภูมิใจในความดีของตัวเอง"** เกิดมา ต้องไหว้ตัวเองได้ และให้เขา

ไหว้เราได้ ไปไหนก็ให้มีคนยินดีปรีดาต้อนรับขับสู้ เขาเรียก "สุนันท์" "นายสุนันท์ นางสุนันท์" นั้น ก็คือ เป็นคนที่มีคนยินดีปรีดาต้อนรับ

และ "สุ" ที่สี่ คือ **"สุชาดา"** "สุชาดา" นี้ ถ้าเป็นผู้ชาย ก็ "นายสุชาติ" เป็นผู้หญิงก็ "นางสุชาดา" แปลว่า **"เกิดมาชาติหนึ่งชาตินี้ ขอให้มีความดี ไม่เสียชาติเกิด"** แม้มีชีวิตเพียงวันเดียว แต่มีความขยัน เห็นความเกิดความดับ ไม่ตกอยู่ในความประมาท ชาตินี้เป็นชาติที่ดี

ดังนั้น **ในชีวิตที่ดีนั้น ต้องดี "๔ สุ"** คือ

สุธรรม หาธรรมะที่ดีมาปฏิบัติ ให้เป็น "นายสุธรรม นางสุธรรมา"

ประการที่สอง **ฝึกจิตให้ดี** ผู้ชายให้เป็น "นายสุจิตร" ผู้หญิงให้เป็น "นาง**สุจิตรา**" คือ **จิตดีงาม งดงาม สะอาด ผ่องแผ้ว**

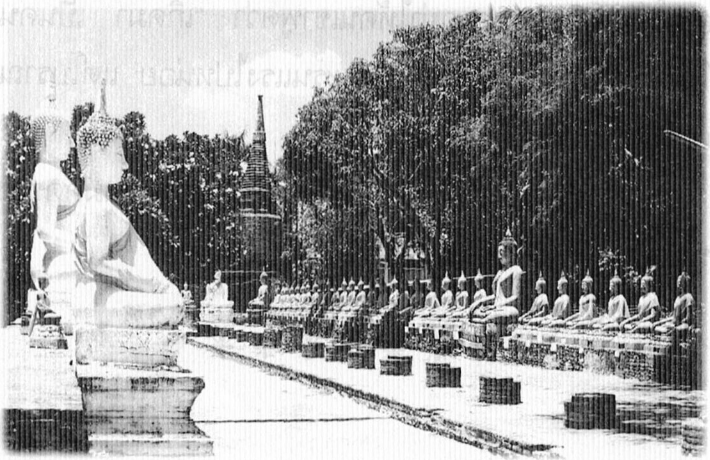
ประการที่สาม **ให้ตัวเองก็ภูมิใจ** คือ เป็นผู้ชายก็ให้เป็น "นายสุนันท์" เป็นผู้หญิง ก็ให้เป็น "นาง**สุนันทา**" คือ **"ภูมิใจ ใครรู้จักเรา ก็ภูมิใจ ให้การต้อนรับ"**

สุดท้าย เป็นผู้ชาย ให้ชื่อว่า "นายสุชาติ" เป็นผู้หญิงให้ชื่อว่า "นาง**สุชาดา**" คือ **"เกิดมาแล้ว ไม่เสียชาติเกิด"**

อย่าให้อายลิง และอย่าให้คนเขาพูดว่า "เกิดมา เป็นคน ไม่ดี เพราะชิงสุนัขเกิด" อาจจะรุนแรงไปหน่อย แต่โบราณเขาพูดอย่างนี้

ทั้ง "๔ สุ" นี้ ก็คือสิ่งที่จะเป็นด่านความคิดของพวกเราทุกคน

* * * * * * *



ดี ง่าย ดี

คราวที่แล้วได้พูดต่อท่านทั้งหลาย เรื่อง **"ชีวิตที่ดี"** คราวนี้เราลองมาพูดเสียว่า "คนจะอยู่ดี มีสุข เจริญก้าวหน้า จะต้องปฏิบัติอะไร" เอาง่าย ๆ คือ หมายความว่า จำง่ายๆ ปฏิบัติง่าย ๆ แนะนำกันง่าย ๆ

การจะเป็นคนดี เด็กก็มีคนเลี้ยงดูชูชุบอุปถัมภ์ ผู้ใหญ่ก็มีคนบำรุงรักษา จะอยู่ใน เพศไหน ภาวะไหน ฐานะไหน การจะเป็น "คนดี" นั้น เอาดี "๔ สุ" ก็แล้วกัน เรียกว่า ธรรมะที่จะทำตนเป็นคนดี

"๔ สุ" นี้ สุหัทย์ สุวัจ สุภร สุจริต

"สุหทัย" คือ เป็นคนใจดี ยิ้มง่าย ใจเย็น หัดเป็นคนยิ้มง่าย ใจเย็น "ลบรอยย่นระหว่างคิ้ว และเพิ่มรอยริ้วที่ริมฝีปาก" และหัดพูดคำว่า "ไม่เป็นไร" บ้าง "ไม่เป็นไร" แสดงว่า "เราใจดี" ถ้าคนหน้านิ่วคิ้วขมวด แสดงว่า "ใจไม่ดี" ความจริง บางทีไม่ใช่ใจร้าย บางที มึนงง สงสัย โง่เขลาเบาปัญญา มองคนในแง่ร้าย มองหญิงมองชายในแง่ที่ไม่ดี แต่ถ้าเราเป็นคนมีใจดีใจบริสุทธิ์ และเป็นคนใจเย็น เขาเรียก "สุหทัย" หรือพูดง่าย ๆ ก็คือ "สุหัทย์" อย่างนี้เป็นคนใจดี เอาไปตั้งชื่อคนก็ได้

ประการที่สอง **"สุวัจ"** "สุวะโจ" แปลว่า "เป็นผู้ว่านอนสอนง่าย" ใครเขาให้ความรู้ กล่าวตักเตือนในด้านที่ไม่ดีก็ยิ้มตอบรับ เหมือนดอกมะเขือ "ดอกมะเขือ" เวลาไหว้ครูนั้น บานแล้ว ก้มหน้าบาน ไม่ใช่สู้หน้าคน แต่ก้มหน้าบาน คือ น้อมรับเอาตามคำสั่งสอน ด้วยจิตใจที่ยินดีปรีดา คนว่านอนสอนง่าย ใคร ๆ ก็อยากให้ความรู้ มีแต่ความเจริญก้าวหน้า นี่เขาเรียก "สุวัจ" หรือ "สุวะโจ"

"สุภร" แปลว่า **"ผู้เลี้ยงง่าย"** กินส่ง ๆ ใช้ส่ง ๆ ไป อย่ากินสั่ง ๆ ใช้สั่ง ๆ

"กินส่ง ๆ ใช้ส่ง ๆ" นี้ เขาเรียก "ผู้เลี้ยงง่าย"

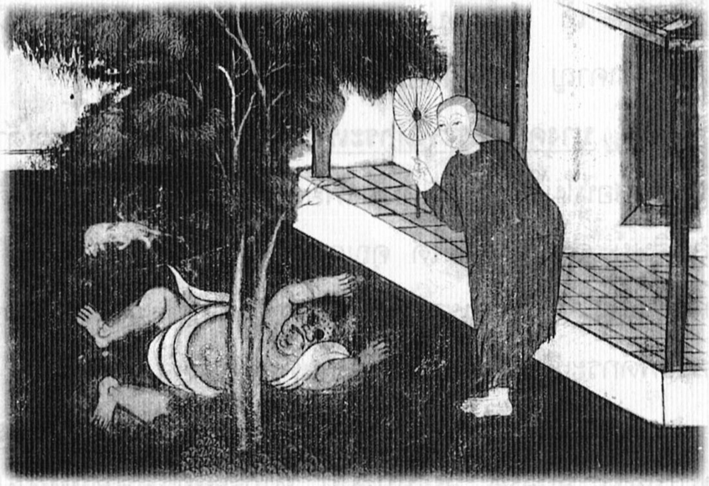
"สุภร - สุภโร" แปลว่า "ผู้เลี้ยงง่าย" กินส่ง ๆ ไป เขาส่งอะไรมาก็กิน และถือว่า "กินส่ง ๆ ไป" แต่ถ้า "กินสั่งๆ" สิ้นเปลือง และจะจู้จี้จุกจิก ไอ้นั่นไม่ดี ไอ้นี่ไม่ดี ไอ้นั่นไม่อร่อย ไอ้นั่นไม่ถูกปาก เข้าปากไปแล้วยังไม่ถูกปาก จะทำอย่างไร ท่านทั้งหลาย คนที่เขาให้เรากินเขาก็หมดกำลังใจ ทดท้อ ต้องเอาอย่าง "พระ" กินส่ง ๆ ไป เขาส่งอะไรมา ก็ฉันไป เป็นคนก็เหมือนกัน แล้วพระก็ต้องนึกกินส่ง ๆ ไปเถอะ มันไปรวม ๆ กันเอง "กินเพื่ออยู่ ไม่ใช่อยู่เพื่อกิน" อย่างนี้ เขาเรียกว่า "สุภร" เลี้ยงง่าย ไม่จู้จี้จุกจิก

สุดท้าย ก็คือ **"สุจริต"** ก็คือ **"ดำรงตนในคลองของศีล"** "ศีล" นั้นเป็นเครื่องประกาศ "ความสุจริต" ดังนั้นถ้าเรามี "ความสุจริต" ในคลองของศีล ซึ่งไม่ต้องกล่าวแล้วท่านทั้งหลาย ทราบแล้วว่า "ศีล" มีอะไรบ้าง

"๔ สุ" นี้ ท่านทั้งหลาย เขาเรียก "คนดี" ใจดี ว่าง่ายดี เลี้ยงง่ายดี และ เป็นคนดี

"๔ สุ" นี้ เป็น **"หลักการในชีวิต"** ที่ขอฝากท่านทั้งหลายว่า นี่คือ **คนดีที่จะอยู่กับใครก็ได้**

* * * * * * *



อย่า...!

คนที่อยู่ใกล้เคียงไม่ได้รับความสุข บางทีเราบ่นอะไรไปนี่ เรานึกว่าบ่นไปแล้วแสดงไปแล้วจะได้รับความสุข แต่ไม่ใช่ กลับจะสร้างความทุกข์เป็นผลตามมา แล้วคนที่อยู่ใกล้เคียงเราก็จะทดท้อ จะย่อท้อ ดังนั้น การเก็บอารมณ์ การข่มอารมณ์ หรือ การกำจัดอารมณ์สำคัญ

"กำจัด" อะไรบ้าง หรือจะ "อย่า" อะไรบ้าง

"อย่า" อย่ากระปอดกระแปด คือ บางคนนี่ เป็นคนที่ขี้บ่น มีอะไรก็บ่นกระปอดกระแปดไปเรื่อย จนคนเขา

รู้สึกว่า "เอ๊ ทำไมขี้บ่น" คนที่ขี้บ่นกระปอดกระแปดนี่มันน่ารำคาญ อีกหน่อยก็จะไม่มีคนอยากจะคุยด้วย

บางคนก็กระฟัดกระเฟียด แตะอะไรไม่ได้ ลูกเต้าพ่อแม่สอนไม่ได้ กระฟัดกระเฟียด พ่อแม่ ลูกแนะนำไม่ได้ ลูกศิษย์ ครูแนะนำไม่ได้ คุณครู ลูกศิษย์เสนอข้อคิดไม่ได้ เสนอแล้ว ก็รู้สึกว่าเขาย่ำยีบีฑาเรา ก็เลยเกิดอารมณ์โกรธ กระฟัดกระเฟียด อย่างนี้ ก็เป็นที่น่ารังเกียจ

ประการต่อมา คือ ทำอะไรแล้ว **กระหยองกระแหยง** ทำไม่จริง จับจรด จับโน่นจับนี่ ทำกระหยองกระแหยงไป ไม่ลงแรงลงมือ ไม่พร้อมจิตพร้อมใจกันเต็มที่ อย่างนี้ถือว่าคนเขาไม่คบในการทำงาน

นอกจากนั้นแล้ว ก็ยังเป็นคนที่มีความวิตกกังวล **กระวนกระวาย** จิตใจไม่เป็นสมาธิ มีความกระวนกระวาย

บางคนก็ **กระหืดกระหอบ** ทำอะไรแล้ว ก็ไม่ได้ตั้งสติ ทำกระหืดกระหอบไป

หรือ เป็นคนที่ไม่มีปัญญาไตร่ตรอง การไม่มีปัญญาไตร่ตรองนี่ เป็นข้อเสียหาย และก็ข่าวที่ฟังมา สิ่งที่ได้รับมานั้น มันได้ผลไม่เต็มที่ ขาดความใคร่ครวญถ้วนถี่ต้อง **"นิสัมมะ กะระณัง เสยโย ใคร่ครวญถ้วนถี่แล้วก็เร่งรีบ**

กระทำการ"

สิ่งเหล่านี้ ที่อาตมภาพได้นำมากล่าวแก่ท่านทั้งหลายนี้ ก็เป็นเหตุทางอารมณ์ อย่านึกว่าทำแล้ว กระฟัดกระเฟียด กระหืดกระหอบแล้ว มันจะมีความสุข อารมณ์ที่อาตมาได้กล่าวมาแล้วนี้ เป็นอารมณ์ที่น่ารังเกียจ เป็นอารมณ์ที่สร้างความรังเกียจทีคนอื่นจะอยู่กับเราได้ โดยไม่มีความมั่นใจ ขาดความเข้าใจ และไร้ความสุข

เพราะฉะนั้น ก็จงกำจัดสิ่งเหล่านี้เสีย อย่างนี้ก็จะกลายเป็นบุคคลที่ "อยู่กับใครก็ได้" ไม่ใช่ "อยู่กับใครไม่ได้" เอาเป็นอันว่าถ้าอยากอยู่กับใครก็ได้ ก็ต้องกำจัดอารมณ์ที่ไม่ดีเหล่านี้ให้หมดสิ้นไป

❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋



เข้าวัดแล้วได้อะไร

เรื่องการเข้าวัดนี่มีทัศนคติที่ไม่ค่อยเหมือนกัน

บางคนถามว่า "เข้าวัดแล้วได้อะไร"

บางคนก็ว่า "ไม่ต้องไปเข้าหรอก เข้าแล้วไม่ได้อะไร วัดกับบ้านก็เหมือนกัน ถ้าเราเป็นคนดีเสียอย่าง"

ไม่ใช่นะ ไม่ใช่เลย และถ้าท่านทั้งหลายจะเข้าวัด ก็ต้องรู้ว่าเราจะเข้าเพื่ออะไร จะได้ตอบเขาได้ อาตมาประมวลอย่างนี้ **การเข้าวัด**นั้น

๑. เปลี่ยนสังคม

๒. ใช้สังขาร

๓. ฝึกสันดาน

๔. ประหารกิเลส

๕. พบความวิเศษ คือ สติปัญญา

เปลี่ยนสังคม คนเรานี่ ถ้าจะทำความดี ก็ต้องเข้าสังคมคนดี จะมาบอกว่าอยู่บ้านได้เท่ากับวัด ไม่จริง แต่ถึงแม้ว่าเข้าวัด ก็เลือกวัดเข้า ตรงนี้จะให้ผลที่แตกต่างกัน ถ้าอยากสนุกก็ต้องเข้า เธค คลับ ผับ บาร์ส ถ้าสถานที่นั้นไม่สนุก ด้วยบรรยากาศไม่สนุก มันก็ไม่เป็นประโยชน์อะไร

ดังนั้น สังคมแต่ละอย่าง ให้อารมณ์ ให้ประโยชน์แต่ละอย่างไป และสังคมแต่ละอย่าง ก็ให้ความดี ความเลวแตกต่างกันไป **การเข้าวัดเป็นการเปลี่ยนสังคม**

ประการที่สอง **ใช้สังขาร** สังขารเรานี่ มันจะเปลี่ยนอยู่แล้ว เปรียบเสมือน บ้านเก่า เรือนเก่า จิตมันก็จะออกไปจากตัวเราแล้ว ก็ต้องใช้สังขารให้เป็นประโยชน์ ต่อการทำความดี

งาน "กรรมกร" ทำกันมาตลอดชีวิตแล้ว เข้าวัดลองทำงาน "กัมมัฏฐาน" ดู

"กรรมกร" ก็งาน "กัมมัฏฐาน" ก็งาน

แต่ "กรรมกร" งานทางกาย

"กัมมัฏฐาน" งานทางจิต

ดังนั้น เราจึงใช้สังขาร และเมื่อเข้าวัดนี่ สังขารใช้มาก ใช้อะไร ใช้พิจารณา เป็น "วิปัสสนากัมมัฏฐาน" นี่เขาเรียกว่า "ใช้สังขารให้เป็นประโยชน์"

ฝึกสันดาน สันดานที่ไม่ดีนี่มีอยู่แล้ว แล้วก็อารมณ์ที่ไม่ดี กิเลสที่ไม่ดี มีอยู่แล้ว "แขกดีมาปีละหนสองหน แขกฉิบหายขายตนมาทุกวัน ๆ" คือ ความคิดดี ๆ และบุญกุศลมาไม่มาก มาปีละหนสองหน แต่ที่ว่า "แขกฉิบหายขายตนมาทุกวัน ๆ" คือ ความเกียจคร้าน ความเอาแต่ใจ ความอยากได้ใคร่ดี ความอิจฉาริษยานี่ มันมาทุกวัน ถ้ามาแล้ว มันจะเป็น "สันดาน" เหมือน "สันดอนกลางแม่น้ำ" เป็นอันตรายมาก ดังนั้น ก็เป็นการที่เรียกว่า "ฝึกสันดานเสีย กำจัดสันดอน" อันเป็นกิเลสนอนเนื่อง ที่เขาเรียก "สันดาน"

ประหารกิเลส กิเลสอะไรก็แล้วแต่ เมื่อเข้าวัดแล้วก็รับฟังคำแนะนำ ประหารเสีย

แล้ว**พบความวิเศษ คือ สติปัญญา** แต่ว่า ความวิเศษนี้ ไม่ใช่เหาะเหินเดินเวหาได้ อย่าไปอยากเหาะได้ เดี๋ยวจะกลายเป็นนก ไปบินทับหัวชาวบ้าน ไปขี้รดหัวชาวบ้านเขา

อย่าไปอยากดำน้ำได้ ปลามีอยู่แล้ว ดำน้ำได้

อย่าไปอยากดำดินได้ ไส้เดือนมีอยู่แล้ว

อย่างนั้น ไม่ใช่วิเศษ ถ้ามีจิตคิดอย่างนั้น ตายไปก็ต้องเป็นอย่างนั้น แต่ว่า ความวิเศษนั้น เกิดขึ้นไม่ได้เลย ถ้าไม่มีความ "วิสุทธิ" คือ "ความหมดจดจากกิเลส"

ดังนั้น ปัญญานั่นแหละเป็นเหตุให้พบสิ่งที่วิเศษที่สุด ก็คือ "ความวิสุทธิ" ได้แก่ "ความหมดจดของพวกเรา" นี่คือประโยชน์ของการเข้าวัด

เพราะฉะนั้น เมื่อท่านทั้งหลาย ยังไม่อยากเข้าวัด "วัดเลือกคน คนเลือกวัด" วัดก็เลือกคนเข้า คนก็เลือกวัดเข้า และเมื่อจะเข้าแล้วได้อะไรก็เรียงลำดับ

เปลี่ยนสังคม

ใช้สังขาร

ฝึกสันดาน

ประหารกิเลส

พบความวิเศษ คือ สติปัญญา

ตรงนี้คือ ประโยชน์ของการเข้าวัด

❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋



ชีวิตลิขิตเอง

ท่านผู้ชมทุกท่าน มีพุทธพจน์ตอนหนึ่ง ที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เตือนพราหมณ์คนหนึ่งที่ตลอดชีวิตไม่ได้ทำความดีเพื่อประโชน์แก่สังคมและจิตใจ ไม่เคยนับถือศาสนาอะไรเลย แต่ลูกเต้าของพราหมณ์ผู้นี้นับถือพระพุทธศาสนา ลูกเต้าอยากจะให้พ่อซึ่งแก่แล้ว ได้รับประโยชน์โดยทางคำสอน ได้มีบุญกุศลและภพใหม่ชาติใหม่จะได้ดี ด้วยความเป็นห่วงอย่างนี้ จึงขอทำบุญกับพระพุทธเจ้าทำบุญให้พ่อ

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสว่า "ทำบุญให้คนเป็น ต้องพาคนเป็นมาด้วย เพราะคนเป็นคนนั้น ทำบุญไม่เป็น"

ดังนั้น เด็ก ๆ เหล่านั้น จึงพาพ่อของตนเอง ไปเฝ้าพระพุทธเจ้าในเวลาทำบุญ

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสต่อพราหมณ์นั้นว่า "ตัวท่านนั้น เหมือนใบไม้เหลือง ที่รอวันร่วงไป ท่านจงทำลายกิเลสที่สะสมเป็นเนินในใจ และท่านก็จะถึงอริยภูมิอันเป็นทิพย์"

ตรงนี้แหละ ท่านทั้งหลาย เป็นเหตุให้เราจะต้องนึกถึง ทำไมสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสว่า เขาเป็น "ใบไม้เหลือง"

ถูกต้องแล้วท่านทั้งหลาย ชีวิตของคนที่ยังประมาทมัวเมาอยู่ในอบายมุข อยู่ในกามรมณ์ อยู่ในกามคุณ ไม่ทำบุญกุศลเพื่อในภพเบื้องหน้า เหมือน "ใบไม้เหลือง"

"ใบไม้เหลือง" ร่วงจากต้นแล้ว ก็แห้ง ก็กรอบ จมดิน แล้วคนก็เหยียบก็ย่ำ สลายหายไป เขาเห็นว่าเกะกะนัก เขาก็กวาดทิ้งไป เกะกะไป ปลิวไป คนบางคนจึงนอนกลางดินกินกลางทราย ตายกลางถนน แล้วเขาก็ขนเอาไปทิ้ง นี่

เขาเรียกว่า "ชีวิตใบไม้เหลือง" เน่าเปื่อยไป

แต่เรา นำพุทธพจน์นี้มาระลึกนึกถึงแล้ว ก็ต้องกลับมาทำตนอีกแบบหนึ่ง ให้เป็นคน "ผลไม้สุก"

"ผลไม้สุก" ก็ร่วงจากต้นเหมือน "ใบไม้เหลือง" เหมือนกัน แต่ลีลาต่างกัน เพราะ "ผลไม้สุก" นั้น เมื่อร่วงจากต้น เนื้อของผลไม้ก็สลายหายไป เปรียบเสมือนร่างกาย แต่เมล็ดในผลไม้เมื่อได้ดินแล้ว ได้ไออุ่นแล้ว ได้ปุ๋ยแล้ว ก็ย่อมงอกงาม เป็นต้นใหม่ ให้ผลสืบต่อไป อย่างงอกงามสู่ความงดงาม

คนที่มีความดีก็ต้องตาย แต่ตายแบบ "ผลไม้เหลือง" ร่วงจากโลกนี้ไป ก็ย่อมงอกในภพใหม่ได้ เพราะเขาได้สะสมความดี เสมือนผลไม้ที่มีเมล็ดแล้ว สะสมพืช มีปุ๋ยในเมล็ดนั้นๆ ย่อมจะงอกงาม เป็นภพใหม่ได้

ดังนั้น การสำรวจชีวิต ก็คือว่า "เรา" ปัจจุบันนี้เป็น "คนใบไม้เหลือง" หรือเป็น "คนผลไม้สุก"

* * * * * * *



อย่าแตก...!

เราเคยได้ยิน คำว่า "แตก" พอเราได้ยินคำว่า "แตก" นี่ เรานึกถึงความเสียหาย ความสูญเสีย เช่น ของแตก ของนั้นก็สูญหาย สูญเสีย คนก็เช่นเดียวกัน ท่านทั้งหลาย เกิดมาแล้วนี่ อย่าให้ "แตก" แตกแล้วก็เสียหาย แตกแล้วก็สูญเสีย

๑. <u>**อย่าแตกแถว**</u> คือ ต้องเป็นคนมีใจเข้าระเบียบของสังคม ถ้าเขาเข้าแถวกันเราแตกแถว แสดงว่าเราไม่อยู่ในกฎเกณฑ์ของสังคม ดังนั้น ขนบ ธรรมเนียม

วัฒนธรรม ประเพณี และ กฎหมาย เป็นแถวเป็นแนวของคน ถ้าคนดีเขาจะไม่แตกแถว เขาจะเข้าระเบียบ

ดังนั้น ข้อแรกที่สุด อย่าแตกแถว เสียหาย ตัวก็เสียหาย สังคมก็เสียหาย

๒. <u>**อย่าแตกตื่น**</u> อย่าเป็นคนขี้ตกใจเพราะไร้สติ แตกตื่นไปหมด เขาทำความดีก็แตกตื่น ขาดการไตร่ตรอง จนโดนแท็กซี่หลอก อาตมาบอกนี่แหละ "อเมซิง ไทยแลนด์" ล่ะ แท็กซี่คนเดียว หลอกคนได้ทั้งประเทศ

ดังนั้น การที่เราจะแตกตื่นอะไรสักอย่างหนึ่งนั้น ให้มันผ่านการไตร่ตรองของจริงเสียก่อน นี่ก็คือ "แตก" อย่างที่สอง

๓. <u>**อย่าแตกสามัคคี**</u> "สามัคคี" นั้น แตกไม่ได้ จงรวมกันเป็นปึกแผ่น

พวกเราเหล่ามาชุมนุม ประชุมใจรักสมัครสมาน
ล้วนมิตรจิตชื่นบาน สราญเริงอยู่ทุกผู้ทุกนาม
อันความกลมเกลียว ถ้าเป็นใจเดียวจะประเสริฐศรี
ทุกสิ่งประสงค์จงใจ จะเสร็จสมได้ด้วยสามัคคี

นี่เราก็ร้องเพลง "สามัคคีชุมนุม" ใครเป็นลูกเสือก็ต้องได้ฟังเพลงนี้ แสดงว่า "ความแตกความสามัคคี" นั้น

ไม่ดีเลย

อะไรเป็น**เหตุของ “ความแตกสามัคคี”**

๑. **ความเห็นแก่ตัว** เป็นเหตุให้เกิดแตกความสามัคคี

๒. **ความเห็นผิด** คือ เห็นว่าเขาผิด ก็ทำให้เกิดการแตกความสามัคคี

๓. **การพูดจาปราศรัยที่ขาดสติ** เป็นเหตุให้เกิดการแตกความสามัคคี

๔. การเห็นประโยชน์ต่อตัวเอง

“แตกสามัคคี” มีประโยชน์เหมือนกัน แต่นิด ๆ หน่อย ๆ ถ้าท่านทั้งหลาย สังเกตดูแล้ว หญ้ามันจะขึ้นก็อยู่ที่รอยแตกของหิน แต่ว่ามันไม่ขึ้นเป็นต้นไม้ใหญ่

ดังนั้น ใครที่ “แตกความสามัคคี” แล้ว จะงามเหมือนกัน ก็งามแบบหญ้า แต่นิดเดียวเท่านั้นเอง อยู่ในร่องหินร่องดินเท่านั้นเอง

ดังนั้น “แตก ๓ อย่าง” นี้ อย่าแตกกัน จงหันมาประสานสามัคคีกัน การที่เรากล้าพูด คำว่า “ขอโทษ” ยอมรับผิด หรือ หันหน้าเข้าหากันนั้น จะทำให้เราอยู่บนความสามัคคี

ดังนั้น "แตก" อะไรก็ตาม ต้องมีตัวประสาน

"ปลา" ไม่ใช่ "แรงที่หัว" แต่ "แรงที่หาง"

"สามัคคี" ก็เหมือนกัน ต้องระวังบุคคลรอบข้างใกล้ชิด

เพราะฉะนั้น ท่านทั้งหลาย ก็จงรู้จักพิจารณามาใคร่ครวญถ้วนถี่ในเรื่องนี้ดีกว่า เมื่อบ้านเมืองเราไม่แตกแล้วเป็นปึกเป็นแผ่นแล้ว เราจึงจะชนะเขาได้

❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋



คติธรรมนำชีวิต

ท่านผู้ชมทุกท่านคงจะได้ยินข่าว เรื่องคนที่เป็นข่าวก็คือเรื่อง “แท็กซี่หลอกสังคม” ก็เลยเกิดคำถามว่า “ทำไมเรื่องนี้จึงเป็นที่ฮือฮาในตอนแรก”

“สังคมขาดคนดีใช่ไหม”

อาตมาตอบว่า “ไม่ใช่เฉพาะขาดคนดีเท่านั้น ณ ขณะนี้ สังคมขาดคนมีความรู้ ความสามารถจริง ๆ และขาดคนดีจริง ๆ”

ดังนั้น เมื่อมีอะไรส่อแววนิดหนึ่ง เราจะตื่นเต้น เดี๋ยวนี้คนขาดความรู้ความสามารถจริง ๆ คือ ความรู้ไม่ค่อย

แน่น ไม่ต้องไปดูอะไร ท่านทั้งหลาย เดี๋ยวจะหาว่าเอาวงการของเรามาพูดถึง

๑. ภิกษุ สามเณร ไม่ค่อยมีความรู้จริง ในพระพุทธศาสนา ขาดความรู้จริง ๆ และก็หันมาโทษองค์กรปกครองคณะสงฆ์ว่าไม่ได้ให้ความรู้ ไม่ใช่ "ของอะไรอยู่ที่การแสวงหา ไม่ใช่อยู่ที่การลอยมา" คณะสงฆ์นั้นสงเคราะห์ภิกษุสามเณรด้วยการให้โอกาสแล้ว และตอนนี้ ชาวโลกก็ให้โอกาสแล้ว แต่ว่าหันมาดูความรู้ในทางศาสนาของพระเณรก็ความรู้ไม่จริง

๒. เราหาพระคณาจารย์จริง ๆ ไม่ได้ ไอ้ที่เขียนยันต์ เขียนขอม เขียนอักษรโบราณ ให้มันเป็นกัมมัฏฐาน ทำไม่ได้ แม้แต่อักษรขอมตัวเดียว บางทีเป็นพระคณาจารย์เขียนไม่เป็น ก็เลยต้องไปจ้างหนังสือพระเครื่องหนังสือพิมพ์ลงข่าวประชาสัมพันธ์ตัวเองว่าเป็นพระ-คณาจารย์ มันก็เป็นของปลอม แต่ของไม่จริง อยู่ได้ไม่นานนี่ของไม่จริง

ในภายนอกก็เหมือนกัน รู้กันไม่จริง ถ้ารู้จริงก็ใช้กันตายเลย

๓. หาคนดีจริง ๆ ไม่ได้ ข้อนี้สำคัญที่สุด หา

คนซื่อสัตย์ไม่ได้ ในกรณีของเด็กหลาย ๆ คน หรือ ของคนหลายๆคน ที่มีความซื่อสัตย์ ตรงนั้นเขาได้รับเกียรติ และเมื่อซื่อสัตย์แล้ว คนทุกคนตื่นเต้นกันทั้งโลก เดี๋ยวนี้มันเป็นคนระดับโลก

ดังนั้น คำว่า "ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน" นั้น ยังคงความจริงอยู่ แต่คนมันแกล้งซื่อ เมื่อถูกเขาจับได้ มันก็เลยหดไป อาตมาว่าอย่างนี้ ถึงได้บอกว่า ณ ขณะนี้ **ถ้าเป็นคนระดับล่าง พกเอา ๒ อย่าง ไว้ในตัว**

๑. พกเอาความขยันไว้

๒. พกเอาความซื่อสัตย์ไว้

"ขยัน" กับ **"ซื่อสัตย์"** นี่กินไม่หมด กินไม่ไหว ใช้ไม่หมด จะอยู่กับใครล่ะ ท่านทั้งหลาย คนที่เขาต้องการ คือ "คนขยัน" หยิบโน่น หยิบนี่ ทำไป

"คนซื่อสัตย์" ณ ขณะนี้ เราไม่มี ลูกไม่ซื่อสัตย์ต่อพ่อแม่ คนใช้ไม่ซื่อสัตย์ต่อเจ้านาย ผัวไม่ซื่อสัตย์ต่อเมีย เมียไม่ซื่อสัตย์ต่อผัว ข้าราชการไม่ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ แม้แต่ผู้บริหารก็ไม่ซื่อสัตย์ต่อประเทศชาติ

ที่ประเทศชาติของเราจะต้องยากจนนี่ เพราะเราไม่มีคนซื่อสัตย์ เราจึงกินหมดและ ไม่มีจะใช้ ต้องไปกู้ยืม

เงินเขามา และเมื่อไรก็ตาม ท่านทั้งหลาย ไอ้เงินที่กู้มา ถ้าเมื่อไรก็ตาม เขาตรวจสอบได้ว่าเราไม่ซื่อสัตย์ คราวหลังจะตากหน้าไปกู้กับใคร เพราะเวลาเขาตรวจสอบแล้ว "อ๋อ มันมีช่องรั่ว ตั้ง ๔๐% ของเงินทั้งหมด"

ดังนั้น งบประมาณของประเทศชาตินี่ เหมือนเอาไปเลี้ยงเสือ ดั่งโคลงโลกนิติว่า

จ่ายทรัพย์วันละบาทซื้อ มังสา
นายหนึ่งเลี้ยงพยัคฆา ไป่อ้วน
สองสามสี่นายมา กำกับกันเอย
ทรัพย์แบ่งสี่ส่วนถ้วน บาทสิ้น เสือตาย

ณ ขณะนี้การทำอะไรในประเทศชาติคณะกรรมการเยอะนั้น นายคนหนึ่ง ใช้คนไปเลี้ยงเสือ ให้ไปหนึ่งบาทซื้อเนื้อสามสลึง ใช้ไอ้คนที่สองไปดูสิว่าทำไมเสือไม่อ้วน เงินเหลือห้าสิบสตางค์ ใช้ไปอีกคนหนึ่ง เหลือหนึ่งสลึง พอใช้ไปอีกคนหนึ่ง เสือตาย ประเทศชาติของเรา จะเป็นอย่างนั้น

เพราะฉะนั้น ความไม่ซื่อสัตย์นั้นอย่าว่าแต่ตัวเองอยู่ไม่ได้เลย ประเทศชาติก็จะวิบัติ ขัดสน

* * * * * * *



สมเด็จพระปิยมหาราช

วันที่ ๒๓ ตุลาคม ของทุกปี ชาวไทยของเราได้ถวายเป็นราชสักการะ แด่ดวงพระวิญญาณของ สมเด็จพระปิยมหาราช คือ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และก็ได้กระทำกันมาอย่างไม่เสื่อมคลายอย่างไม่เหนื่อยหน่าย และแท้ที่จริงแล้วไม่ใช่เฉพาะวันนั้น เท่านั้น ทุกวันนี้ก็มีการบูชาและถือว่าเป็นพระมหากษัตริย์ที่สวรรคตแล้วพระองค์เดียวที่มีคนบูชามากที่สุด ทั้งในฐานะเป็น อนุสรณ์แห่งความดีและเป็นพระมหากษัตริย์ผู้ศักดิ์สิทธิ์

เหตุที่เป็นดังนี้ เราก็ถวายนามโดยพระสมัญญาว่า **"สมเด็จพระปิยมหาราช"** แปลว่า "พระมหาราชผู้เป็นที่รัก" อันที่จริงแล้ว ไม่ใช่ทรงเป็นที่รักอย่างเดียวหรอก **ทรงเป็นให้ประชาชนชาวไทย ๒ อย่าง**

๑. ทรงเป็นที่รัก ให้ชาวไทยเย็นใจ

๒. ทรงเป็นที่พึ่ง ให้เราอุ่นใจ

ทรงเป็นที่รัก ให้เย็นใจนั้น เพราะ พระราชจริยาวัตรงดงามเหลือเกิน มิได้ถือพระองค์ ถ้าเราศึกษาพระราชประวัติแล้ว พระองค์จะใกล้ชิดสนิทสนมกับราษฎรเป็นที่สุด เรียกว่า เสด็จประพาสต้นครั้งไรนั้น จะเกิดเป็นเรื่องราวเล่าขานเป็นตำนาน ที่ให้เราเกิดความชื่นใจทุกครั้งไป ด้วยความที่พระองค์ทรงสนิทสนมกับราษฎรนี้ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับราษฎรนี้ แสดงว่า พระองค์ทรงเป็นที่รัก เราอยู่ในคนชั้นรุ่นหลัง ได้อ่านพระราชประวัติ เรื่อง "ประพาสต้น" เรายังเย็นใจ ด้วยทรงเป็นที่รัก

ประการที่สอง **ทรงเป็นที่พึ่ง ให้เราอุ่นใจ** ที่เราเรียกว่า "ปกเกล้าปกกระหม่อม" การที่ทรงเป็นที่พึ่งนั้น ทรงเป็นที่พึ่งหลายอย่าง ทรงประกาศให้เลิกทาส ด้วยทรงจัดการบริหารบ้านเมืองแบบการบริหารสากล ทรงวางพื้นฐาน

ทุกสิ่งทุกอย่าง นับตั้งแต่การศึกษา รวมทั้งทุกประการ ที่เป็นความเจริญของเมืองไทย ณ ขณะนี้

ที่เราได้รับประโยชน์อย่างนี้ เราอุ่นใจอย่างนี้ ก็เพราะว่า "ทรงเป็นที่พึ่ง" แต่การที่จะเป็นที่พึ่งนั้นเหน็ดหนื่อยเหลือเกิน ท่านทั้งหลาย ดังนั้นพวกเราทุกคน ที่ได้กราบไหว้บูชา ถวายเป็นราชสักการะนี้ เพราะทรงเป็น "ที่รัก" และเป็น "ที่พึ่ง"

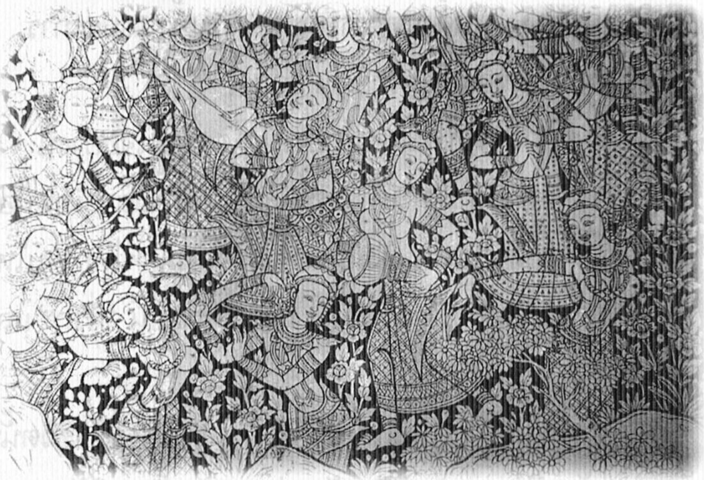
พวกเราทุกคนก็เหมือนกัน ในการดำเนินชีวิตนั้นก็ควรจะอัญเชิญพระราชจริยาวัตรว่า ทรงเป็น "ที่รัก" และเป็น "ที่พึ่ง" นั้น มาประพฤติปฏิบัติ **อยู่กับใครก็ตาม ทำตนให้เขารัก ให้เขาเย็นใจ สุขใจ และทำตนให้เขาพึ่งได้ เขาอุ่นใจ**

"เด็ก" ให้ผู้ใหญ่พึ่งได้ ผู้ใหญ่ก็อุ่นใจ

"ผู้ใหญ่" ให้เด็กพึ่งได้ เด็กก็อุ่นใจ

ดังนั้น ใน "๒ ประการนี้" ท่านทั้งหลายเกิดมาแล้วนี้ เป็น ๒ อย่างนี้ รับรองว่าชีวิตนั้น จะอยู่ หรือจะจากไปนั้น ย่อมได้รับการกล่าวขาน และ ได้รับการบูชา อย่างสม่ำเสมอ มิได้ขาดทีเดียว

* * * * * * *



หูตาเทวดา

ท่านผู้ชมทุกท่าน เรากล่าวกันว่าประเทศชาติเดือดร้อน สังคมเดือดร้อน จนกระทั่งว่า ณ ขณะนี้ สิ่งที่เป็นปัญหาในบ้านในเมืองของเรา ก็คือ "คอร์รัปชั่น" คือ "การโกงกินชาติ" นั่นแสดงว่าชาติไทยของเรา ณ ขณะนี้ ชาติของเรามีคนตาบอดเยอะ ที่อาตมาว่า "มีคนตาบอด" เยอะนั้น ไม่ได้หมายถึง "ตาเนื้อ" แต่หมายถึง "ตาวิเศษ"

"ตาวิเศษ" ซึ่งเป็น หูทิพย์ ตาทิพย์ เป็นหู ตาเทวดานั้น มีอยู่ ๒ ดวง

ดวงแรก คือ "หิริ" ความละอายความชั่ว

ดวงที่สอง "โอตตัปปะ" ความกลัวผลของบาป

"หิริ โอตตัปปะ อายชั่ว กลัวบาป"

ณ ขณะนี้ ปรากฏว่าคนไม่อายชั่ว และไม่กลัวผลของบาป สมัยก่อนนี้เขาปลูกฝังกัน และจะมีคำพูดอย่างหนึ่งว่า "ทำอะไร แม้ตาคนไม่เห็น ก็อาย ให้รู้ว่าหูตาเทวดามี" และก็จะสั่งสอนลูกหลานว่า "ต้องอายชั่ว กลัวบาป" "มีหิริโอตตัปปะ" เป็น "เทวตาธรรม" และเป็นธรรมะของเทวดา เป็นสุกกธรรม ที่จะฟอกความประพฤติให้ขาวสะอาด นี่แหละจึงบอกสอนลูกหลานของเราอย่างนี้

พระสงฆ์ สามเณร เมื่อบวชมาแล้วในพระพุทธศาสนา สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงสอนเรื่อง "หิริโอตตัปปะ" มาก ว่า "การที่เราทำความผิดนั้น แม้แต่คิด ก็เป็นอาบัติแล้ว เป็นโทษแล้ว ถึง "ตา" ใครไม่เห็น แต่ว่าต้องอาบัติ พระสงฆ์จึงมีการแสดงอาบัติตลอดเวลา"

ดังนั้น คณะสงฆ์ของเรา คือ พระพุทธศาสนาของเรานั้น จึงดำเนินมาด้วยความบริสุทธิ์ จึงต่างกับทางโลก

"ทางโลก" ทำชั่ว ให้ช่วยกันปกปิด

แต่ "พระพุทธศาสนา" ทำผิด ให้นำมา

เปิดเผย เปิดเผยเพื่อความบริสุทธิ์

พวกเราทุกคน ที่เดือดร้อนทุกวันนี้ เพราะเราไม่ค่อยได้สอนเรื่อง หิริ โอตตัปปะกัน เราหมกบาปเอาไว้ ลูกหลานทำผิดนี่ เราไม่คิดจะชำระสะสาง ลูกหลานคิดผิดพูดผิด เรากลับเป็นด้ามให้ลูกหลานของเรา ดังนั้น เมื่อมันโตขึ้นมาแล้วนี่ มันจะเป็นคนที่ตาเทวดาบอด จึงเป็นคนที่สกปรก เมื่อเป็นเช่นนี้ บ้านเมืองเรา จึงเดือดร้อน จึงมีคอร์รัปชั่นมากมาย และก็เกิดความรู้สึกว่าไม่เป็นไร เป็นไปตามกฎเกณฑ์ บ้านเมืองเราจึงยากจน จึงขาดคนไว้วางใจ

เขาจะให้มาลงทุน เขาก็กลัว กลัวคนไม่มี หิริ โอตตัปปะ ไปรังแกเขา ไปเบียดเบียนเขา แม้ ณ ขณะนี้ ยืมเงินยืมทองเขามาในระดับชาติ เขาก็ยังหวาดหวั่น ต่อไปนี้ถ้าขาด หิริ โอตตัปปะ ไม่หันมาฟอกตัวเองให้ขาว ให้บริสุทธิ์ รับรองได้ว่าไม่มีใครเขาคบกับคนไทยของเราหรอก

เพราะฉะนั้น คนไทยของเรานี้ จะต้องสำรวจตรวจดูตนเองและช่วยกันสำรวจ เป็นหูเป็นตา ให้กับประเทศชาติบ้านเมืองของเราจึงจะไปรอด

* * * * * * *



ระวังไม่ใช่ระแวง

ท่านผู้ชมทุกท่าน ความคุ้นเคย เป็นญาติอันสนิท ทำให้เกิดความเย็นใจ อุ่นใจ ก็จริง แต่ในความคุ้นเคยนั้นก็ต้องระมัดระวัง

"เด็ก" เมื่อคุ้นเคยกับผู้ใหญ่ ก็ต้องระวังผู้ใหญ่

"ผู้ใหญ่" เมื่อเด็กมาคุ้นเคยด้วย ก็ต้องระวังเด็ก

"เด็ก" ต้องระวังผู้ใหญ่นั้น คือ อย่าเป็น

เครื่องมือของผู้ใหญ่

"เด็ก" อย่าให้ผู้ใหญ่ปั่นหัว

"ผู้ใหญ่" อย่าให้เด็กเป่าหู

ดังนั้น เมื่อเป็นเด็ก เมื่อทำหน้าที่การงานอะไรอยู่กับผู้ใหญ่ ถ้าผู้ใหญ่ที่ท่านมีคุณธรรม ท่านก็สงเคราะห์อนุเคราะห์ต่อเด็กนั้น แต่ผู้ใหญ่บางคนที่ขาดคุณธรรมพยายามจะสร้างฐานอำนาจของตัวเอง ในหน้าที่การงานก็มักจะปั่นหัวเด็ก เมื่อผู้ใหญ่ผู้นั้นอยากได้อะไร ๆ ขึ้นมาก็จะอาศัยเด็กเป็นเครื่องมือ หรือปั่นหัวเด็ก ได้แก่ใส่ความคิดในสมองของเด็ก คือลูกน้องของตน ให้ไปสู้กับคนอื่นแต่แท้ที่จริงแล้วไม่ใช่สู้เพื่อเด็ก สู้เพื่อตนเอง

ดังนั้น เด็ก ๆ ต้องระวังว่าถ้าผู้ใหญ่ท่านพูดอะไรถึงใครบ้างนี่ ต้องระวังให้จงหนักทีเดียวว่า อย่าให้ผู้ใหญ่ปั่นหัว เดี๋ยวจะเป็นจิ้งหรีด เวลาที่เขาปั่นหัวแล้วก็ต้องไปกัดกับตัวอื่น

ส่วนผู้ใหญ่นั้น เมื่อเด็กเข้ามาใกล้ชิดสนิทสนมก็ต้องระวังว่าเขาจะเอาเรานี้เป็นเครื่องมือ โดยการแสดงอาการพินอบพิเทา โดยการแสดงความรัก ความภักดี ผลที่สุด เด็กที่ต้องการใช้ผู้ใหญ่เป็นบันได หรือเป็นเครื่องมือ

ของเด็กนั้น เด็กก็มักจะเป่าหูผู้ใหญ่ แล้วเอาอำนาจของผู้ใหญ่ ไปสู้กับผู้อื่นเขา และไปข่มผู้อื่นเขา

ดังนั้น อาตมาจึงบอกเสมอว่า "ระวังไอ้ต้อยทำวุ่น ไอ้จุ้นทำยุ่ง"

"ไอ้ต้อย" คือ ที่มันตามต้อย ๆ ๆ ๆ ระวังมันทำวุ่น ที่มันจุ้นจ้าน ที่คิดว่าทำเพื่อพวกเรานั้น ระวังทำยุ่ง

ดังนั้น สิ่งที่พึงระวัง ก็คือว่า "เด็กอย่าให้ผู้ใหญ่ปั่นหัว" และ "ผู้ใหญ่อย่าให้เด็กเป่าหู" นี่คือสิ่งที่พึงจะระมัดระวัง

* * * * * * *



วัฏจักร คือ ผลัดกันเป็น

มีพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย บ่นกันนักหนาว่า ลูกหลานไม่รู้จักบุญคุณ

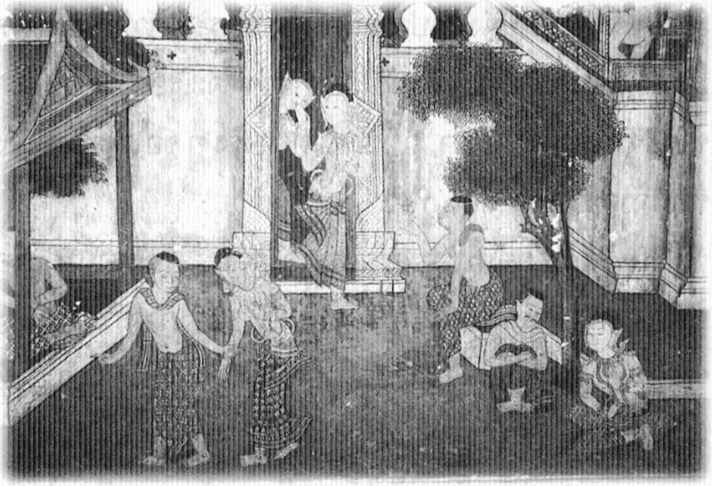
เรื่องการที่ลูกหลานไม่รู้จักบุญคุณนี่ ทำให้ผ่าย-ผอมตรอมใจ แต่อาตมาว่าการที่จะทำคุณต่อใครต้องมีใจเป็นกลาง เพราะมนุษย์ทั้งหลายนี่มันตกอยู่ในวัฏจักร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มันเหมือนผีสิง เป็นเหตุให้เราไม่เข้าใจในการดำเนินชีวิต ปู่ย่า ตายาย พ่อแม่บางคน จึงต้องผ่ายผอมตรอมใจ เพราะว่าลูก ๆ ไปมีผัวมีเมียแล้วไม่มาเยี่ยมเยือน

แต่ว่าในการที่เขาไม่มาแทนคุณนี่ ถ้าเราอยากจะมีความสุข ก็อย่าไปทวงคุณเขา เขาจะมาหรือไม่มาก็ตาม ขอให้เข้าใจว่านั่นเป็น พฤติกรรมของโลก ยิ่งเราส่งเสริมส่งเสียให้ลูกของเรา ได้มีหน้าที่การงาน หาความรู้ให้ หาอาชีพให้ หาคู่ครองให้ การหาให้เขาเหล่านั้น ยิ่งเขาสูงมากเท่าไร ยิ่งเจริญรุ่งเรืองมากเท่าไร เขาก็ยิ่งไกลเรามากเท่านั้น และยิ่งเราหาคู่ครองให้เขา หาผัวหาเมียให้เขา เป็นลูกคนดีมีความรู้ เป็นลูกคนดีมีเงินทอง มันก็ยิ่งไปไกลจากตัวเราใหญ่ ความไม่ว่าง คือเราเอาภาระไปใส่ตัวเขานั้น ทำให้เขาไกลห่างจากเรา เหมือนกับว่า วัวควายนี่อยากจะให้ใกล้ตัวก็ต้องผูกไว้ใกล้ ๆ แต่เราเอาเขาไปผูกไว้ไกล เราจะเรียกใช้เขาได้ใกล้ชิดต่อเราได้อย่างไร

เพราะฉะนั้น ในพฤติกรรมของชาวโลกนี้ บางทีเราทำอย่างหนึ่งคิดอีกอย่างหนึ่ง ไม่ตรงกับความเป็นจริง ดังนั้นทุกคนตกอยู่ในกฎนี้เสมอ เราก็ปฏิบัติต่อพ่อแม่เราอย่างนี้ คือไม่ค่อยได้ไปเยี่ยมยามถามข่าวท่านก็ทำใจ ดังนั้น เมื่อตกมาถึงเรานี่ ก็ต้องทำใจ ไอ้ที่จะอยู่กับเราจริง ๆ นี่ พวกง่อยเปลี้ยเสียขา ไปไหนมาไหนไม่ได้ นี่แหละลูกที่อยู่ใกล้ตัว เพราะว่า ผูกไว้ใกล้ตัว

ดังนั้น ท่านทั้งหลายเมื่อเขาไม่มาแทนคุณ อยากจะมีความสุขก็อย่าทวงบุญคุณ ถ้าเรารู้จักคิดได้อย่างนี้แล้ว อาตมาว่าพอจะมีความสุขในการดำเนินชีวิตได้บ้าง

❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋



ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน

เราเคยพูดกันเสมอว่า "กินตามน้ำ" เป็นอย่างไร และเราก็มีคำพูดคำหนึ่งว่า "ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน"

บางคนเถียงว่า "ซื่อกินหมด คดกินนาน" ข้อนี้ไม่จริง

"ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน"

และอย่านึกว่าใครเขาไม่รู้ อย่านึกว่าคนระดับล่างเขาโง่กว่าเรา

เสนาบดีท่านหนึ่งต้องการปลาในวันเกิด ปลาตัวนี้หาเท่าไรก็ไม่ได้ แต่ทันทีที่งานวันเกิดกำลังดำเนินไปนั้น ก็

มีชาวประมงคนหนึ่งเอาปลาชนิดที่ต้องการ ตัวที่เป็นมงคลมาให้ เสนาบดีท่านนี้ดีใจ ก็เลยถามว่า "จะเรียกราคาเท่าไร" ชาวประมงผู้นี้ก็บอกว่า "ถ้าท่านเมตตาจริง ๆ ขอให้เฆี่ยนหลังข้าพเจ้าอย่างแรง ๑๐๐ ที"

คนทุกคนในงานประหลาดใจว่า นี่มันคนบ้าหรือคนดี คนสติดีหรือคนสติเสีย สิ่งที่เขาต้องการสามารถโก่งราคาได้ ถามจนแล้วจนรอดนายคนนี้ ก็ยังยืนยันว่า "ให้เฆี่ยนหลัง ๑๐๐ ที"

เสนาบดี ก็เลยสั่งให้คนเฆี่ยนหลัง พอเฆี่ยนได้ถึง ๕๐ ที ชาวประมงผู้นี้บอก "หยุด"

เสนาบดีบอกว่า "อ้าว เปลี่ยนใจแล้วหรือ"

"ไม่ได้เปลี่ยนใจ แต่ข้าพเจ้ามีหุ้นส่วนอีกคนหนึ่งซึ่งจะต้องแบ่งให้เขาครึ่งหนึ่ง"

เสนาบดีก็เลยถามว่า "ใครคือหุ้นส่วน แห่งความโง่เขลานี้"

ชาวประมงจึงตอบว่า "คนที่เฝ้าประตูบ้านท่าน คือหุ้นส่วนของข้าพเจ้า"

"เขาเป็นหุ้นส่วนอย่างไร" เสนาบดีถาม

ชาวประมงบอกว่า "เมื่อข้าพเจ้าจะเข้ามา เขาไม่ให้เข้า

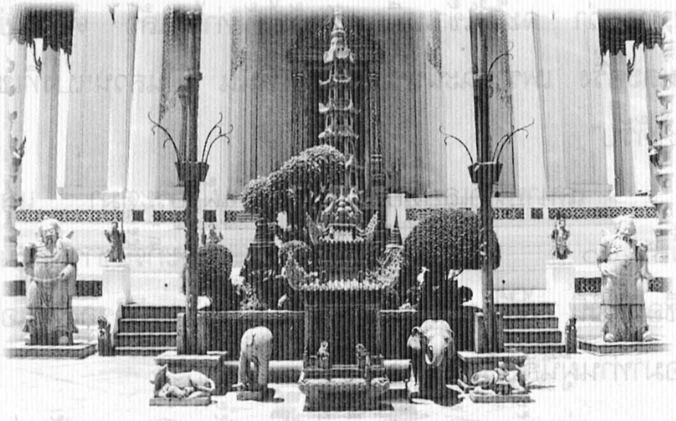
เขาบอกว่า จะให้เข้าเหมือนกันถ้าได้เท่าไรแล้ว ต้องแบ่งคนละครึ่ง เพราะฉะนั้น อีก ๕๐ ทีนั้น เป็นส่วนแบ่งที่เขาจะได้รับ"

เสนาบดีก็เลยต้องลากตัวคนที่เฝ้าประตูมา และเฆี่ยน ๕๐ ที แล้วก็เฉดหัวออกไป และก็ตั้งชาวประมงผู้ซื่อสัตย์นี้ ไว้ในตำแหน่งผู้ที่รักษาทรัพย์สมบัติของตนเอง ต่อมาท่านผู้นี้ก็เจริญรุ่งเรือง

ท่านทั้งหลาย ชายที่เฝ้าประตูนั้นดูถูกคนระดับล่างว่าเขาไม่มีสติปัญญา มองหาแต่ประโยชน์ที่ตัวเองจะพึงได้ลักษณะที่เรียกว่า "กินตามน้ำ" ผลที่สุด ความคดของเขาก็กินไม่ได้นาน

ดังนั้น ขอให้ท่านทั้งหลายจำไว้ว่า ไม่มีอะไรหรอกที่เขาจะโง่กว่าเรา เพียงแต่เขาจะพูดหรือไม่พูด ดังนั้น ขอให้ยึดถือคติว่า "ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน" เป็นคติธรรมครองใจไว้เสมอ

❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋



ปริศนาแห่งชีวิต ๑

มีปริศนาธรรม เป็นเครื่องเตือนใจ ที่จะต้องไขปริศนานี้ และเป็นปริศนาธรรมแห่งชีวิตของพวกเราทุกคน

โบราณท่านผูกไว้ว่า "๔ คนหาม ๓ คนแห่ ๑ คนนั่งแคร่ ๒ คนเดินตาม" นี่เป็นปริศนาธรรม

ปริศนาธรรมแห่งชีวิตอันนี้ ต้องไข คือ ไขข้อข้องใจให้กระจ่าง แท้ที่จริงแล้ว ก็หมายถึง **ชีวิตของคนที่เกิดมา เมื่อชีวิตของคนที่เกิดมานั้น เกิดมาเพราะ ธาตุ ๔ "ดิน น้ำ ลม ไฟ" ประชุมพร้อมกัน ก่อตั้งเป็นกาย นี่เรียกว่า <u>๔ คนหาม</u>**

<u>๓ คนแห่</u> แห่ไปเรื่อย ๆ ๆ "๓ คน" นี้ คืออะไร คือ **วัยทั้ง ๓** "วัยเด็ก วัยกลางคน และวัยชรา" ที่เราเรียกว่า "ปฐมวัย มัชฌิมวัย และปัจฉิมวัย" นี่คือ "วัย" หรือเรียกว่า **"ไตรลักษณ์" อนิจจัง ไม่เที่ยง ทุกขัง คงสภาพอยู่ไม่ได้ อนัตตา ไม่ใช่ของตัวตน ไม่ใช่ของเรา**นี่เรียกว่า **๓ คนแห่** แห่ไป แห่จากปฐมวัยไปสู่มัชฌิมวัย มัชฌิมวัยสู่ปัจฉิมวัย

<u>๑ คนนั่งแคร่</u> ก็**หมายถึง "จิต" "แคร่"** อันนี้ **ได้แก่ ร่างกายของเรา** "แคร่" หรือโครงสร้าง ได้แก่ **ร่างกายของเรา มี "จิต" เป็นเจ้านาย บังคับบัญชา "ใจเป็นนาย กายเป็นบ่าว"** ก็ใช้ประโยชน์จากร่างกาย

ส่วน ๒ คน ที่เดินตาม ได้แก่ บุญ และ บาป "บุญ" และ "บาป" นั้น จะเป็น**เงาตามตัว**

"บุญ" จะเป็นเงาตามตัว "เสริม" ให้เหมือน "เงาตามตัว"

"บาป" นั้น เหมือน "รอยล้อเกวียน บดทับรอยเท้าโค"

เพราะฉะนั้น คนเราเกิดมาทุกคน ท่านทั้งหลายต้องตระหนักว่า คนเดินตามนั้น จะเอา "บุญมาก" หรือ "บาปมาก"

ดังนั้น ในขบวนศพในสมัยก่อนนั้น เขาจึงต้องมีการแต่ง และจะมีคนเดินตามอยู่ ๒ แถว คือ "คนแต่งผ้าดำ" และ "คนแต่งผ้าขาว"

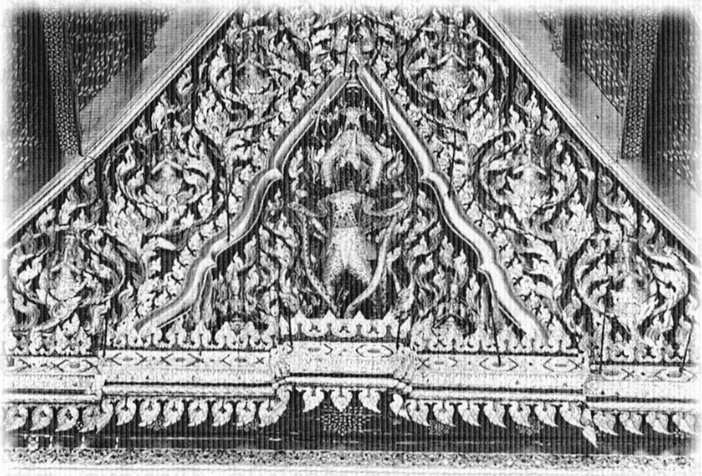
แต่งผ้าขาว หมายถึง "บุญ"

แต่งผ้าดำ หมายถึง "บาป"

ดังนั้น ในชีวิตของเราทุกคนนั้นตกอยู่ในสภาพเช่นนี้ ท่านทั้งหลายเกิดมาแล้วก็ต้องรำพึงนึกถึงชีวิตเช่นนี้ ปริศนาธรรมแห่งชีวิตนี้จะเป็นเครื่องเตือนใจให้พวกเรา

สุดท้ายเราก็ต้องทิ้ง "ธาตุ ๔" คืนให้กับธรรมชาติ ไปก็แต่ "จิต" แต่จะเอา "บุญ" หรือ "บาป" ไปนั้น นั่นสุดแท้แต่ว่าพวกเราจะสั่งสมอะไรเป็นทุนในภายหน้า

* * * * * * *



ปริศนาแห่งชีวิต ๒

มีปริศนาธรรม อีกหมวดหนึ่ง ที่ท่านบอกว่า

บ้านใกล้ท่า ไม่มีน้ำกิน

มีหม้อดิน ไม่รู้จักใช้

เลี้ยงไก่ ไก่ไม่ขัน

อยากขึ้นสวรรค์ ให้ไปแก้ผ้าซิ่นในวัด

นี่เป็นปริศนาธรรม ที่ล้ำลึกเหลือเกิน

คำว่า **บ้านใกล้ท่า ไม่มีน้ำกิน** ท่านบ่งบอกให้เห็นถึงความประมาทว่าคนที่ใกล้ชิด กับผู้หลักผู้ใหญ่มักจะไม่ได้

รับประโยชน์จากผู้หลักผู้ใหญ่ บ้านที่ใกล้วัดมักจะไม่ได้รับประโยชน์จากสมภาร มองเห็นสมภารว่าเป็นพระเลว คนใกล้ผู้ใหญ่ที่ขาดความเคารพนับถือ ก็เหมือนกัน หรือแม้แต่พระพุทธศาสนาซึ่งเป็นท่าน้ำที่ใหญ่มาก สามารถดื่ม ซับ อาบ กิน ชำระล้าง สร้างความสามัคคี สร้างความดีได้

แต่คนเราเกิดมาก็ไม่ได้ประโยชน์จากพุทธศาสนาเหมือนเช่นชาวไทยทุกวันนี้ อยู่ในเมืองพุทธศาสนา แต่ถามถึงพระพุทธศาสนาแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้าแล้วสักคำหนึ่ง สักพุทธพจน์หนึ่งก็จำไม่ได้ นี่เขาเรียก “บ้านใกล้ท่า ไม่มีน้ำกิน”

มีหม้อดิน ไม่รู้จักใช้ นี่หมายความว่า ร่างกายของเรา เปราะบางเหมือนหม้อดิน ท่านทั้งหลายอย่านึกว่ามันอยู่ยงคงทนนะ มันเปราะบางเหลือเกิน เหมือนหม้อดินที่พร้อมจะแตก ดังนั้น ถ้าไม่รู้จักใช้ล่ะก็จะต้องเกิดพิกลพิการย่อยยับอับจนไปทีเดียว จะต้องใช้หม้อดินนี้ บรรจุข้าวปลา ธัญญาหาร หุงหา ก็เหมือนการทำความดีเพื่อสุขในชาตินี้ และเพื่อผลดี ในชาติหน้า

ดังนั้น จงใช้ร่างกายให้เป็นประโยชน์ ซึ่งเปรียบเสมือน “หม้อดิน”

เลี้ยงไก่ ไก่ไม่ขัน ได้แก่การเลี้ยงพระ เลี้ยงเณร แล้วเทศน์ไม่เป็น และการเลี้ยงลูก เลี้ยงหลาน แล้วไม่ได้รับประโยชน์ เป็นปากเป็นเสียงให้

ดังนั้น เวลาเลี้ยงไก่ ต้องให้ไก่ขัน ไก่ไม่ขันท่านให้เชือดเสีย เลี้ยงไปก็ไร้ประโยชน์ ลูกหลานก็เหมือนกัน ถ้าเลี้ยงแล้วไม่ได้เป็นปากเป็นเสียง ก็ถือว่าเลี้ยงไปแล้วก็เสียข้าวปลาอาหาร นี่ "เลี้ยงไก่ ไก่ไม่ขัน"

อยากขึ้นสวรรค์ ให้ไปแก้ผ้าซิ่นในวัด ทุกคนอยากขึ้นสวรรค์ทั้งนั้น แต่ท่านบอก "ให้ไปแก้ผ้าซิ่นในวัด" ผ้าซิ่น หรือ ผ้านุ่ง สมัยก่อน เขาทำผ้าขึ้นมาผืน ผืนแรกเขาถวายวัด เอาไปห่อคัมภีร์พระไตรปิฎก ก็แก้ผ้าที่ห่อคัมภีร์นั้นเอาออกมาอ่าน อ่านแล้วก็นำเอาความรู้นั้นไปประพฤติปฏิบัติ อย่างไรก็ได้ขึ้นสวรรค์ ไม่ตกนรกหรอกท่านทั้งหลาย

ปริศนาธรรมอันนี้ก็มีความลึกซึ้ง เป็นเครื่องเตือนใจหลายประการด้วยกัน จึงขอนำมาฝากท่านทั้งหลาย เป็นข้อคิดตามที่ ปรมาจารย์ท่านได้ผูกประพันธ์ไว้ เพื่อประโยชน์ต่อพวกเรา

* * * * * * *



ต้องทำใจ

เมื่อตอนที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรายังไม่เกิดในชาติสุดท้ายเป็นพระพุทธเจ้า ยังเสวยพระชาติเป็นพระเจ้าอาทาสมุขราช ทรงมีพระสติปัญญา ที่เรียกว่า "วิสัยทัศน์" ที่ยาวไกลเหลือเกิน สามารถแก้ไขปัญหาได้และปัญหานั้นเกิดกับคนอื่นแต่เจ้าตัวแก้ไม่ได้ พระเจ้าอาทาสมุขราชตรัสแก้ให้ได้ ดังนั้นวันหนึ่ง เมื่อนายคามณี-จันทร์ ซึ่งอดีตเป็นปุโรหิตต้องคดีมา และเดินทางมาเพื่อจะชำระคดี พระเจ้าอาทาสมุขราชทรงชำระคดีให้คามณีจันทร์

ปุโรหิตแล้ว คามณีจันทร์ก็บอกถึงปัญหาที่นายอำเภอฝากมา

นายอำเภอฝากมาทูลถามพระเจ้าอาทาสมุขราชว่า "ทำไมเมื่อสมัยก่อน ร่างกายแข็งแรง สุขภาพดี มีคนรักใคร่ไมตรี ไปมาหาสู่ ยศศักดิ์เจริญก้าวหน้า แต่มาบัดนี้ ร่างกายเจ็บป่วย ออดแอด กระเสาะกระแสะ คนที่รักก็หายไป รู้สึกว่ายศลาภก็เสื่อมไป เป็นเพราะอะไร"

พระเจ้าอาทาสมุขราช ก็บอกนายคามณีจันทร์ว่า "ช่วยไปบอกท่านนายอำเภอด้วยว่า ท่านนายอำเภอน่ะ จงปกครองประชาชนโดยสุจริต และจงเห็นเรื่องยศศักดิ์นั้นเป็นโลกธรรม ว่า "ได้ลาภ ก็เสื่อมลาภ ได้ยศ ก็เสื่อมยศ ได้สรรเสริญ ก็มีนินทา ได้สุข ก็อาจประสบทุกข์" เป็นอย่างนี้เสมอไป"

"ท่านนายอำเภอ ท่านคิดไม่เป็น ท่านคิดว่า ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข เป็นของถาวรสำหรับท่าน เมื่อได้มาก็ดีใจ เมื่อเสียไปก็ทุกข์ใจ เมื่อทุกข์ใจแล้วก็กลัดกลุ้มนอนไม่หลับ อับอายขายขี้หน้าเขา ร่างกายก็ทรุดโทรม "เวลาบุญมา วาสนาช่วย ที่ป่วยก็หาย ที่หน่ายก็รัก" ครั้นยามนี้ "บุญไม่มา วาสนาไม่ช่วย ที่ป่วยก็หนัก ที่รักก็หน่าย" จงไปบอกนายอำเภอว่า "จงทำใจให้คุ้นกับโลกธรรมว่า มีได้มีเสีย

เหมือนลมหายใจ และจงปกครองโดยคุณธรรม"

นายอำเภอเอาสิ่งนี้ไปคิด ไปประพฤติปฏิบัติ ก็ได้ประโยชน์

ท่านทั้งหลาย เราก็เหมือนกัน เวลาเราได้เราดีใจ เราเย่อหยิ่ง เราข่มเหงผู้อื่น เราข่มทับผู้อื่น แต่เวลาเราเสีย เราก็กลัวพวกนั้นจะมาข่มเหง ข่มทับเรา เราก็จะมีสภาพเหมือนนายอำเภอ หรือบางท่านที่ได้เคยมียศตำแหน่ง บัดนี้สิ้นยศหมดตำแหน่งแล้ว ที่ป่วยก็หนักที่รักก็หน่าย เพราะฉะนั้น จงครองใจว่าโลกธรรมก็เป็นอย่างนี้ แต่ยังมีตัวเรานี้ดีอยู่ ก็ชื่อว่า "ได้ดำรงตนอยู่แล้ว"

เพราะฉะนั้น เรื่องโลกธรรมนั้น เป็นสิ่งธรรมดาเหลือเกิน จงคิดอย่างนี้แล้ว ก็จะอยู่มีความสุข ไม่ทุกข์ทนหม่นหมอง เหมือนนายอำเภอท่านนี้

* * * * * * *



ไม่วิบัติเพราะสัจจะ

คราวที่แล้ว อาตมาภาพได้กล่าวถึงพระพุทธเจ้าของเราสมัยเสวยพระชาติเป็น พระเจ้าอาทาสมุขราช ใช้พระปัญญาญาณอันเป็นวิสัยทัศน์แก้ปัญหาให้กับผู้ที่ตกอยู่ในปัญหา แล้วแก้ไขเองไม่ได้ ซึ่งนายคามณีจันทร์ อดีตปุโรหิตได้มาทูลถาม

ปัญหาต่อมา นายคามณีจันทร์ ก็ทูลถามว่าได้เดินผ่านตามทางมา พวกผู้หญิงโสเภณี เขาฝากปัญหามาทูลถามว่า "สมัยก่อนนี้ มีคนรักใคร่ไมตรี มาจองที่จะเป็นคู่เคียง

เรียงหมอนโดยมิได้ขาด แต่พอมาสมัยนี้ ณ ขณะนี้ ไม่มีใครที่จะมาจองเป็นคู่เคียงเรียงหมอนเลย ทำให้เกิดความอดอยาก รายได้ตก เสียใจ ไม่มีศักดิ์ศรี ขอให้พระเจ้าอาทาสมุขราชแก้ไขปัญหาให้ด้วย”

ท่านทั้งหลาย เห็นไหมว่า แม้แต่โสเภณี ก็มีปัญหาแก้ไขไม่ตก

พระเจ้าอาทาสมุขราช ด้วยอาศัยพระสติปัญญาของพระองค์ ก็ตรัสบอกกับคามณีจันทร์ว่า “ช่วยไปบอกโสเภณีนางนั้นด้วยว่า เหตุที่คนเขาเบื่อหน่าย เพราะโสเภณีนางนี้ไม่มีสัจจะ คนไม่มีสัจจะ รับปากเขาไว้แล้ว รับจองเขาไว้แล้ว เมื่อมีผู้มาปูนบำเหน็จให้ เมื่อมีผู้มาให้มากกว่าก็ตระบัดสัตย์ ทิ้งคนที่จองไว้ก่อน และไปขึ้นห้องกับคนที่มาให้เงินมาก ถ้าอย่างนี้เสียแล้ว ก็ขาดความนับถือ ขาดความไว้วางใจ เขาก็จะก่นโพนทนาว่า โสเภณีนางนี้นอกจากสำส่อนแล้ว ยังเป็นคนที่ไม่มีสัจจะ ไม่ให้ความมั่นใจต่อคนที่ใช้บริการ”

คามณีจันทร์ เอาเรื่องนี้ไปบอกโสเภณี โสเภณีนางนั้นจึงนึกได้ว่า “อ้อ เรานี่มันขาดสัจจะ คนไม่มีสัจจะนั้น ก็ทำให้ตัวเองนั้นถูกทำลายศรัทธา คือ ความเชื่อถือ”

ท่านทั้งหลาย เรื่องนี้ แม้แต่ระดับล่าง อย่างโสเภณี ก็มีปัญหา

ดังนั้น เรื่องการนัดหมาย พระสงฆ์นี่ พระพุทธเจ้าสอนไว้และปรับโทษไว้ว่า "เมื่อรับนิมนต์ของใครรายแรกแล้ว ถ้ามีผู้มานิมนต์ซ้ำซ้อน ห้ามไม่ให้รับ ให้ถือเป็นสัจจะ มิฉะนั้นแล้ว จะไม่มีใครเคารพนับถือ"

เพราะฉะนั้น เรื่องการประกอบอาชีพก็เหมือนกัน เมื่อรับปากต่อใครไว้แล้ว ก็จงรักษาสัจจะเอาไว้ ถึงแม้จะลาภน้อย แต่ก็จะสร้างความเชื่อถือให้เกิดขึ้นแก่คนส่วนใหญ่ คนเขาจะนับถือในฐานะที่เป็นคนมีสัจจะในการนัดหมาย

นี่ก็คือ ข้อคิด ข้อเตือนใจว่า ประโยชน์ที่เราจะได้มาก แม้เป็นเงินเป็นทอง ก็อย่าเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดี จงเห็นว่า "สัจจะ" คือ "ความจริง" ความตรงต่อเวลา ต่อหน้าที่นั้น เป็นสิ่งที่ดี ก็จะไม่เสื่อมคลายจากลาภยศ และจะทำให้คนนั้นได้มีความเลื่อมใสศรัทธาในตัวเรา เพราะเราเป็นคนมีสัจจะ

❊ ❊ ❊ ❊ ❊ ❊ ❊



รอยรักรอยมลทิน

ท่านผู้ชมทุกท่าน เรื่องราวของพระเจ้าอาทาสมุขราช เป็นเรื่องยาว เป็นเรื่องปรัชญา ในการดำเนินชีวิต เป็นแง่คิดที่อาตมาอยากจะนำมาเสนอ และก็ได้เสนอไปแล้ว ๒ ตอน

ตอนที่ ๓ นี้ ปุโรหิตชื่อว่า คามณีจันทร์ ได้รับเอาปัญหาของพ่อแม่ของผู้หญิง พ่อแม่ของผู้หญิงนี้ฝากมาถามว่า "ลูกสาวของเขานี่ ไม่รู้เป็นอย่างไรว่าหลังจากแต่งงานแล้วไม่ชอบที่จะอยู่บ้านสามี ชอบที่จะกลับมาบ้านตัวเองเรื่อย ๆ และมานอนพักค้างบ้านตัวเอง จนสามีของนางนี้มาร้องต่อพ่อตาแม่ยายว่าขอให้ลูกสาวกลับไปอยู่บ้านทีเถอะ"

ข้อนี้ เป็นปัญหาที่พ่อแม่ของผู้หญิงนั้น ฝากมาถาม

พระเจ้าอาทาสมุขราชก็ตรัส แต่ตรัสกับคามณีจันทร์ว่า จงไปกระซิบค่อย ๆ บอกกับพ่อแม่ของผู้หญิงเบา ๆ ว่า "แท้ที่จริงแล้ว ผู้หญิงคนนี้ ยังมีความอาลัยติดใจกับชายคนรักเดิมอยู่ สามีของนางที่แต่งงานกันนี้ เมื่อไปอยู่ด้วยกันแล้ว นางผู้นี้ยังมีจิตใจใฝ่อยู่ในกามารมณ์กับความรักกับชายคนรักเดิมอยู่ จงให้พ่อแม่ของผู้หญิงนั้นตักเตือน"

เหตุที่เป็นดังนั้นก็เพราะว่า เมื่อหญิงคนนี้มาอยู่บ้านพ่อแม่ก็จะต้องผ่านบ้านชายคนรักเดิม ก็ต้องทำกาเมสุมิฉาจาร หมายความว่า หายออกไปจากบ้านก็ไปหาแฟนเก่า ผัวเก่า

จงไปบอกว่า "สิ่งนี้เป็นความหายนะ ถ้าแก้ได้อย่างนี้ แล้วก็จะไม่อับอายหายนะ ไม่มีใครก่นโพนทนาว่า เป็นหญิงแพศยา"

คามณีจันทร์ก็เลยไปบอกกับพ่อแม่ของผู้หญิง ผลที่สุดหญิงคนนั้นก็สารภาพว่า "แท้ที่จริงแล้ว แม้เมื่อแต่งงานแล้ว ก็ยังไม่ลืมอาลัยรักในชายคนเดิมอยู่"

เพราะฉะนั้น ท่านทั้งหลาย นี่ก็เป็นข้อเตือนใจ ผัวออกจากบ้าน เมียออกจากบ้าน ยังไม่ลืมอาลัยรักในคู่รักเดิมนั้นไม่ได้ และคู่รักเดิมก็ควรจะทำใจ เมื่อคู่รักของ

เราจะเป็นหญิงหรือเป็นชายไปแต่งงานแล้ว อย่าได้ไปยุ่งเกี่ยวกับครอบครัวเขา ประโยชน์ที่เราได้รับจากกามารมณ์ ชั่วครั้งชั่วคราว อาจจะทำลายความสุขในครอบครัวของคนเหล่านั้นได้

ดังนั้น ในข้อนี้ คนที่เป็นพ่อแม่ ก็ต้องหมั่นตรวจสอบลูกหลานตัวเอง และใครก็ตามที่จะตัดสินใจแต่งงานนั้น จงตัดเรื่องความหลังให้หมด ไม่เช่นนั้นแล้ว การไปอยู่กับชายคนรักใหม่ เดี๋ยวเวลาไปทะเลาะกันก็จะมีการเปรียบเทียบว่า "รู้อย่างนี้ ไม่แต่งงานกับแกก็ดีหรอก อยู่กับคนนั้นก็จะเจริญก้าวหน้ามีความสุข"

อย่าทีเดียว ท่านทั้งหลายถ้าปรารถนาความสุข ไม่ต้องการให้สังคมโพนทนา ว่าเป็นคนแพศยา เป็นคนเจ้าชู้ เป็นคนมากรัก เป็นคนหลายรัก ก็จงมั่นใจในชายคนรักหรือหญิงคนรักในปัจจุบัน อย่างนี้ตัวก็ไม่อับอายขายหน้า พ่อแม่ก็ไม่อับอายขายหน้า ก็จะอยู่ในสังคมได้

นี่ก็เป็นเรื่อง ที่เป็นปริศนาที่นำมาขอฝาก พ่อแม่ของหญิงคนนี้แก้ไขปัญหาได้ หญิงคนนี้ยอมรับสารภาพก็ตั้งตนเป็นคนดีได้

* * * * * * *



เอียงจนล่ม เอนจนล้ม

ท่านผู้ชมทุกท่าน เมื่อครั้งพระพุทธเจ้าของเรายังเสวยพระชาติเป็นพระเจ้าอาทาสมุขราช และนายคามณีจันทร์ต้องคดีความได้เดินทางมาให้ชำระความ เมื่อเดินทางมาถึงสี่แยก เทวดาที่รักษาถนนหนทางอยู่ก็ฝากมาถามปัญหา เพราะได้ยินว่าพระเจ้าอาทาสมุขราชนั้น เป็นผู้มีปัญญา ฝากมาถามปัญหาว่า

"แต่ก่อนนี้ มีคนเขาเคารพกราบไหว้ มาตั้งเครื่องบวงสรวงบูชา ได้กินเครื่องบวงสรวงบูชา ทั้งของทั้งคำ

คำก็มีแต่คำชม ของก็มีแต่ของที่น่าชม แต่ทำไมเดี๋ยวนี้ไม่มีใครบูชา เมื่อไม่มีใครบูชา แม้เป็นเทวดาก็สิ้นยศสิ้นศักดิ์ศรี ขาดความภาคภูมิใจ เป็นเพราะอะไร ขอให้แก้ไขให้ด้วย”

พระเจ้าอาทาสมุขราช ก็ให้นายคามณีจันทร์ ไปบอกเทวดาว่า ช่วยไปบอกเทวดาด้วยว่า

“การที่เป็นเทวดานั้น มีหน้าที่จะต้องดำรงความยุติธรรม และให้ความเป็นธรรมต่อคนที่ถูกต้อง แต่เทวดาตนนี้ชอบกินเครื่องเซ่นบวงสรวงเขาไม่เลือกหน้า ไม่ว่าคนดีคนร้าย ใครมาบวงสรวงเอาทั้งนั้น เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วคนจึงไม่ให้ความเคารพนับถือ ไม่เคารพไม่กราบไหว้” เทวดาได้ฟังข้อแก้ไขดังนี้ ก็หันมาสำรวจตัวเอง

ข้อนี้ ท่านทั้งหลาย เราจะได้ประโยชน์ เป็นผู้ใหญ่ต้องดำรงอยู่ในความยุติธรรม

ถ้าเทวดาตนนี้ จะกินของโจร ก็เป็นเจ้าแม่กาลีไปเลย กินมันของโจรฝ่ายเดียว อันนั้น ก็จะถือว่า มียศศักดิ์เป็นที่เคารพของโจร

แต่จะกินของคนดี ก็กินไปเลย หมายความว่าเราจะอยู่ข้างใดข้างหนึ่ง ในฐานะเป็นผู้หลักผู้ใหญ่ อำนวยประโยชน์นั้น ต้องเลือกเอาข้างหนึ่ง จึงจะมีคนเคารพนับถือ

โบราณท่าน จึงห้าม "เหยียบเรือสองแคม"

ดังนั้น การเป็นผู้หลักผู้ใหญ่ จะอำนวยประโยชน์จะเป็นที่พึ่งให้แก่ใครนั้น จงตั้งอยู่ ในหลักความยุติธรรม

"จงตั้งอยู่ในหลักความยุติธรรม" คืออะไร "ข่มเหงคนพาล อภิบาลคนดี" ก็จะมีคนเคารพกราบไหว้อย่างไม่สิ้นสุด ทุกวันนี้ที่เขาไม่เคารพกราบไหว้นั้น เพราะเป็นผู้ใหญ่เหลาะแหละ โลเล เล่ห์เหลี่ยม"

"ไอ้เหลาะแหละ โลเล เล่ห์เหลี่ยม" นั้น เขาเรียก "ตลกกินไปทุกฝ่าย หลอกกินไปทุกฝ่าย" อย่างนี้ พอเขาจับได้ว่าไม่ใช่เป็นผู้ใหญ่ที่มีหลักการแล้ว ใครเขาจะเคารพนับถือ

เพราะฉะนั้น จึงต้องเป็นผู้ใหญ่ที่มั่นในหลักการและหลักกรรม

❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋



อยากกินดีต้องมีวิธีปฏิบัติ

ท่านผู้ชมทุกท่าน เรื่องของพระพุทธเจ้าที่อาตมาได้อัญเชิญมา เรื่องพระเจ้าอาทาสมุขราชนั้น ยังมีแง่คิดอีกหลายประการด้วยกัน

นายคามณีจันทร์ ซึ่งเป็นอดีตปุโรหิต เมื่อถูกชำระความเรียบร้อยแล้ว ด้วยการได้รับพระราชทานอภัยโทษแล้ว ก็ทูลถามปัญหาที่มีผู้ฝากมาในขณะที่เดินทางว่า

พระฤๅษีองค์หนึ่ง ได้ฝากมาทูลถามว่า "เป็นอย่างไร สมัยก่อน ผลไม้ในเมืองนี้ ลูกใหญ่ มีผลอร่อย แต่มา ณ

ขณะนี้ ผลไม้ในเมืองนี้ ทำไมลูกมันเล็ก ไม่อร่อย เป็นเพราะอะไร ขอให้พระเจ้าอาทาสมุขราชวินิจฉัย"

พระเจ้าอาทาสมุขราช ก็บอกนายคามณีจันทร์ว่าช่วยไปบอกพระฤาษีด้วยว่า

"ผลไม้ในเมืองนี้ มันก็ยังลูกใหญ่ ยังมีรสอร่อยยังหลากหลายมากมายอยู่ แต่เหตุที่ฤาษีท่านบอกว่าผลไม้ลูกเล็ก รสชาติไม่อร่อย ก็ไม่ใช่อะไรหรอก บอกให้พระฤาษีนั้น เลิกพฤติกรรมที่รับเอาของที่ลูกศิษย์ลูกหาหรือผู้ที่เคารพนับถือมา แล้วเก็บไว้ให้ญาติ ให้ลูกหลานตัวเองกินและตัวเองไม่ได้กิน เมื่อคนเขามองเห็นว่า พระฤาษีไม่ได้กินแต่เอาไปให้ญาติกิน ให้ลูกหลานกิน เขาก็จะมานึกว่า "เอ้อแล้วเราจะไปให้มันกินทำไม ก็เราเก็บไว้ให้ลูกหลานกินดีกว่า" แต่ด้วยความจำเป็น เมื่อจะเอาไปให้ ก็เอาลูกเล็ก ๆ เอารสไม่อร่อยไปให้ เพราะถึงเอาของดี ๆ ไปให้ พระฤาษีก็ไม่ได้กิน"

พระฤาษีได้แก้ไขตามนี้แล้ว ก็ได้กินของดี มีรสอร่อย ลูกใหญ่เหมือนเดิม

ข้อนี้เก็บมาคิดเถิดท่านทั้งหลาย พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ที่ลูกหลานเขาไปทำมาหากิน ลูกหลาน ลูกศิษย์ ลูกหา

ลูกน้อง เขาไปทำมาหากินมาแล้ว เขาเอาผลหมากรากไม้ เอาของดีมาให้ กินให้เขาเห็น ให้เขาชื่นใจ อย่าเก็บไว้ให้ลูกหลานตัวเองกิน บางคนตัวเองไม่กิน เก็บเอาไว้ให้ลูกหลานกิน ตอนหลังคนเอามาให้มาเห็น "เอ๊ะ เราเป็นพี่ เอาของมาให้แม่ให้พ่อ ให้ปู่ย่าตายาย ปู่ย่าตายายส่งไปให้ลูกของน้องสาวกินหมด ก็เรื่องอะไรเราจะเอามาให้กิน ให้ลูกหลานเรากินซิ ไม่ดีเรอะ" แต่จำเป็นต้องเอามาให้ ก็คือเอาของถูก ๆ เลว ๆ มาให้

ดังนั้น การเป็นผู้ใหญ่ ถ้าหวังว่าลูกหลานเขาจะเคารพกราบไหว้ได้กินของดีนั้น เขาเอามาให้ ต้องกินให้เห็นและเอาของที่เหลือนั้นค่อยแจกลูกหลานที่ใกล้ชิดสนิทสนม ไม่เช่นนั้นแล้ว ปู่ย่า ตายาย พ่อแม่ ก็จะมีสถานภาพคล้ายพระฤาษี ได้กินของไม่ดีตลอดไป

นี่เป็นข้อคิด สำหรับท่านทั้งหลายซึ่งเป็นผู้ใหญ่จะพึงปฏิบัติ

❊ ❊ ❊ ❊ ❊ ❊ ❊



ไม่เห็นโลงศพไม่หลั่งน้ำตา

ท่านผู้ชมทุกท่าน นายคามณีจันทร์เข้าไปเฝ้าพระเจ้าอาทาสมุขราช เพราะต้องคดีความ ครั้นเมื่อถูกชำระคดีความได้รับอภัยโทษแล้ว ก็ทูลถามปัญหา ปัญหานี้น่าคิดมาก

"นาก" ไม่ใช่พญานาค "นาก" ที่มีรูปร่างคล้าย ๆ หนู ซึ่งมันอยู่ในสระน้ำ มันผุดขึ้นมาที่ข้าง ๆ สระน้ำ และมันก็บอกคามณีจันทร์ว่า "ไปถามพระเจ้าอาทาสมุขราชซิว่าน้ำในสระนี้ แต่ก่อนใส ปลาก็อยู่ได้อยู่ดี มีปลาให้กิน

เดี๋ยวนี้สระใหญ่ ๆ ทำไมน้ำจึงขุ่น แล้วก็พันธุ์ปลาทั้งหลายก็หมดไป อยู่ก็ไม่เป็นสุข”

พระเจ้าอาทาสมุขราช ก็บอกให้นายคามณีจันทร์ไปบอกพวกนากพวกนั้นด้วยว่า “เหตุที่น้ำขุ่นจนตัวเองอยู่ไม่ได้เพราะนากทั้งหลายนั้นทะเลาะกัน แตกความสามามัคคีกัน เมื่อตัวหนึ่งจะได้ลาภ อีกตัวหนึ่งก็ไปกวนน้ำให้ขุ่น ทะเลาะกันไปทะเลาะกันมา เกิดทะเลาะกันทั้งสระ เพราะฉะนั้น สระซึ่งน้ำใสเกิดพันธุ์ปลามากมายอยู่เย็นเป็นสุข ก็เลยกลายเป็นสระที่น้ำขุ่น เพราะอะไร เพราะนากทั้งหลาย ขาดความสามัคคี และกลั่นแกล้งกัน”

นากทั้งหลาย ได้รับฟังคำแนะนำเช่นนั้น ก็เห็นเป็นจริงว่า “อ้อ การที่เราไม่มีอะไรจะกินนั้น เพราะมันกวนกันแก่งแย่งชิงดีกัน ผลประโยชน์ตกลงกันไม่ได้” หันมามีความสามัคคีกัน น้ำในสระนั้นก็เลยใส

ที่ไหนก็ตามท่านทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นที่บ้าน ที่ทำงาน จะเป็นครัว เขต ประเทศชาติ ที่ไหนไร้ความสามัคคีแก่งแย่งชิงดีกันแล้ว ก็เหมือน “นาก” นากมันสาดโคลนใส่กัน ไอ้ตัวหนึ่งจะได้รับประโยชน์ ไอ้ตัวหนึ่งก็สาดโคลนใส่ ปลาก็หนีไป

เมืองไทยเราก็น่าจะเป็นเช่นนั้นนะท่าน ณ ขณะนี้ที่บ้านเราย่อยยับอับจนนี่ เพราะคนบ้านเรามันไม่สามัคคีกัน นากทั้งหลายมันสาดโคลนใส่กัน คือ กลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มผู้ปกครองนั้นมัวแต่สาดโคลนใส่กัน จะดีได้อย่างไร

วัดวาอารามก็เหมือนกัน บางวัดนี่คนไม่เข้า เพราะอะไร เพราะพระเณรทะเลาะกัน โยมจะมาหาพระองค์นี้ องค์นั้นก็บอก "พระองค์นั้นไม่ดี" พระองค์นั้นเมื่อได้รับฟังข่าวแล้ว ตอนหลังมีโยมของพระองค์นั้นมา พระอีกองค์ก็บอกว่า "พระองค์นั้นไม่ดี" สาดกันไปสาดกันมา ผลประโยชน์ก็เลยตกไปอยู่กับวัดอื่นที่เขามีความสามัคคีกัน

ที่ไหนขาดความสามัคคี ที่นั่นย่อมอดอยากปากแห้ง อยู่ไม่เย็น และไม่เป็นสุข เหมือนสภาพของนาก ที่ประสบความวิบัติขัดสน เพราะขาดความสามัคคี

* * * * * * *



แก้โรคซึมเซา

มันมีเรื่องที่เกิดขึ้นในชีวิตของคนที่ทำงาน และก็ถูกปลดจากยศลดจากตำแหน่ง ก็คือเรื่องของการ "ทำใจไม่ได้" กับ "ทำใจไม่เป็น"

การ "ทำใจไม่ได้" กับ "ทำใจไม่เป็น" นี่ทำให้เกิดความเป็นทุกข์ ก็เพราะมาคิดว่า ยศศักดิ์เป็นของอมตะ ซึ่งความจริงไม่ใช่ ไม่มีอะไรเป็นอมตะ ไม่มีอะไรเป็นของของเรา เมื่อเสวยแล้วในเมื่อขึ้นนั่งแท่นแล้ว ก็ต้องลงจากแท่น

การที่ทำใจไม่ได้นั้น บางคนก็ต้องโอดโอย โหยหวน กลายเป็นโรคซึมเซา เมื่อถูกปลดจากยศ ลดจากตำแหน่ง โดยอายุวัย หรือ โดยความผิด

"สุนทรภู่" ท่านเคยทำใจไม่ได้ และก็เขียนเอาไว้ เป็นการประชดประชดใครก็ไม่ทราบ แต่เรารู้ว่า ท่านสุนทรภู่นั้น ประชดใคร "สุนทรภู่" เขียนว่าอย่างนี้

เหมือนบายศรี มีงาน ท่านถนอม
เจิมแป้งหอม น้ำมันจันทน์ ให้หรรษา
ครั้นเสร็จงาน ท่านโยนลง ทิ้งคงคา
ต้องลอยมา ลอยไป เป็นใบตอง

นี่ท่านประชด อาตมาคิดว่า "สุนทรภู่" ประชด แต่ไม่ใช่ประชดชีวิตตัวเอง ประชดผู้อื่น แต่ "สุนทรภู่" รู้ขนาดนี้แล้ว บางทีก็ลืมโลกธรรม โดยไม่หันมาพิจารณาถึงความผิดของตัวเองและกฎธรรมดาของโลกว่า "ได้ยศมันก็ต้องเสื่อมยศ" เสื่อมเพราะอะไร บางทีเสื่อมเพราะ "สังขาร" บางทีเสื่อมเพราะ "สันดาน" คือ ความผิดของตัวเอง อันนี้ก็มี

เพราะฉะนั้น ท่านทั้งหลาย เรื่องยศ เรื่องตำแหน่งนี้ ถึงคราวก็ต้องสละละทิ้งไป

พระเดชพระคุณเจ้า พระคุณสมเด็จพระสังฆราช (วาสน์ วาสนมหาเถระ) สกลมหาสังฆปรินายก วัดราชบพิธฯ ได้มีพระนิพนธ์แจกตอนที่พระองค์ ขึ้นดำรงสมณศักดิ์หรือสมโภชสมณศักดิ์ เป็น สมเด็จพระสังฆราช ว่า

หัวโขน สวมหัว คนเต้น
หมายเป็น ลิงยักษ์ สักครู่
ถอดโขน แล้วคน เดิมดู
ใช่ผู้ ยักษ์ลิง สิ่งลวง

อาตมาเป็นสามเณรได้รับแจกแผ่นพับแผ่นนี้ และมีรูปสมเด็จพระสังฆราช "วาสนมหาเถระ" อยู่ในนั้นด้วย ก็รู้ทีเดียวว่าแสดงว่าพระองค์นั้นมีความตระหนักในเรื่องของพระสมณศักดิ์ จึงได้มีพระนิพนธ์แจกจ่ายทั่วไปเป็นเครื่องเตือนใจว่า "แม้พระองค์ได้ครองสมณศักดิ์เป็นสมเด็จพระสังฆราช ก็ยังถือว่าเป็น "สังฆบูชา" แต่ในทางโลก เขาเรียกเป็น "หัวโขนหัวหนึ่ง"

ดังนั้น แสดงว่าพระองค์ไม่ได้ยึดติดหรือเยื่อใยอะไรเลย เราก็เหมือนกันท่านทั้งหลาย อย่าเป็นโรคซึมเซาเพราะความหลังที่เราเคยดำรงยศดำรงศักดิ์ เมื่อหมดแล้วก็หมดไป คนอื่นเขาก็ไปหายศใหม่นายใหม่ เราก็เป็นเช่นนั้นเหมือนกันเมื่อตอนที่เรามีนาย แต่ตอนที่เราเป็นนายนั้นหมดแล้ว มันก็ต้องหมดกัน ตัวเรานี่แหละรักษาใจของเราไว้ ก็จะสามารถหาความสุขได้ในชีวิตของเรา

* * * * * * *



ปริศนาธรรม ๓

ท่านผู้ชมทุกท่าน บางท่านได้ปฏิบัติพระกัมมัฏฐาน แต่ไม่รู้จะเอาอะไรปฏิบัติ คือ มองไม่เห็นว่า “อนัตตา” มันเป็นอย่างไร อาตมาจะคุยให้ท่านฟังสักนิด การเห็น “อนัตตา” นั้นไม่ยาก “อนัตตา” เห็นได้ง่าย ๆ แต่ต้องเห็นตามปริศนาธรรม อันนี้มี**ปริศนาธรรมโบราณคำหนึ่ง เป็นเครื่องบำเพ็ญพระวิปัสสนากัมมัฏฐาน ท่านทายไว้อย่างนี้ว่า “อะไรเอ่ย ตัวขาวเหมือนดินสอพอง เวลาเดินหนังท้องลากดิน กัดกินสัตว์ทั้งสิ้น แม้แต่สัตว์ใต้ฟ้าป่าหิมพานต์”**

ตัวขาวเหมือนดินสอพอง เวลาเดินหนังท้องลากดิน
กัดกินสัตว์ทั้งสิ้น แม้แต่สัตว์ใต้ฟ้าป่าหิมพานต์

ข้อนี้ เป็นอารมณ์ของพระวิปัสสนากัมมัฏฐานตัวจริง ไม่ต้องอธิบายอะไรกันมากท่านทั้งหลายจำอันนี้ได้แล้วรับรองว่าทำกัมมัฏฐานได้ทุกวัน และเมื่อนึกถึงตัวนี้แล้ว รับรองได้ว่าหมดความรู้สึกนึกคิดในด้านที่ไม่ดีหันมาเห็นตามความเป็นจริง

เดิมทีเดียว อาตมาก็นึกว่า ไอ้ตัวนี้ ต้องใหญ่ ไอ้ตัวนี้ต้องดุ เพราะตัวมันขาว มันใหญ่อ้วน เดินหนังท้องลากดิน และมันดุ มันกินสัตว์ทั้งสิ้น แม้แต่สัตว์ใต้ฟ้าป่าหิมพานต์

แต่เวลาที่ท่านเฉลยจริง ๆ แล้ว แหม...! ท่านบอกว่า ท่านเรียกว่า ไอ้ตัวนี้ ท่านเรียกว่า "ตัวอนัตตา"

ไอ้เราก็ยังไม่รู้ว่า "ตัวอนัตตา" นี่เป็นยังไง

ท่านก็เฉลยว่า เขาเรียกชื่อคำเดียวในภาษาไทยว่า "หนอน"

ดังนั้น ทุกคนเกิดมาท่านทั้งหลาย สุดท้ายแล้วเป็น "เหยื่อหนอน" หมด

ธาตุที่เคยรวมก็บวมเปร่งปริ แตกเป็นกะบิหมู่หนอนเป็นโขลง
พากันชอนไชตับไตไส้โครง เคยเก่งเคยโกงหมดทางป้องกัน
ผู้ชายเจ้าชู้สมสู่มากมาก พอตายเป็นซากหนอนกินไอ้นั่น
ผู้หญิงสำส่อนหนอนบ่อนจาบัลย์ ของเคยสุขสันต์ทรุดโทรมเสื่อมทราม
เคยเก่งเคยโกงเข้าโลงแล้วหรือ หมู่หนอนไชมือที่เคยไขว่คว้า
ทะลุผุพังโอ้สังขารา หนอนไชหูตาพ่ายแพ้แน่เชียว
ที่พูดลามกโกหกซ้ำซาก หมู่หนอนไชปากเน่าช้ำดำเขียว
ที่ชอบปากบอนหนอนบ่อนกันเกรียว แหมน่าหวาดเสียวชั่วช้าน่าชัง
ที่ชอบดื่มเหล้าหนอนเข้าฟอนเฟะ ไชจนเละเทะหมดความเข้มขลัง
ที่ชอบฆ่าเขาเฝ้าหาความดัง หมดลมล้มปังหมู่หนอนบ่อนไช

อย่าไปกลัวเลยท่านทั้งหลายใครจะอยู่ล้ำค้ำฟ้าไม่มีหรอก ผลที่สุดตัว "อนัตตา" ตัวนี้ ต้องไปชอนไปไชประกาศความเป็นจริงของโลกนี้ว่า **"โลกนี้** คือ **อนัตตา"**

* * * * * * *



ผู้ใหญ่

บางคนก็บอกว่า ฉันเป็นผู้ใหญ่แล้ว ความจริงไม่ใช่ บางทีคำว่า "ผู้ใหญ่" ถ้านับอายุ เขาเรียก "คนแก่" เขาไม่เรียก "ผู้ใหญ่" เขาเรียก "แก่" ถ้าแก่อย่างนั้นใช้ไม่ได้ และคำว่า "ผู้ใหญ่" นี่ "ใหญ่" อย่างไร นั่นคือ "คำถาม"

ในทางศาสนา มีหลักการเป็นผู้ใหญ่ไว้ ซึ่งอยากจะขอเสนอท่านทั้งหลาย เป็นการประมวลของหลวงพ่อรูปหนึ่ง ท่านใช้นามปากกาว่า "ช. อิสรานนท์" ท่านมรณภาพไปแล้ว อยู่วัดมหรรณพาราม ท่านแสดงลักษณะของผู้ใหญ่ไว้ว่า

เป็นผู้ใหญ่ ใจดี มีการุณย์
เป็นผู้ใหญ่ ใจบุญ พระคุณยิ่ง
เป็นผู้ใหญ่ ใจกว้าง อย่างน้ำปิง

เป็นผู้ใหญ่ ใจจริง ยิ่งดีใจ
เป็นผู้ใหญ่ ใจหนัก หลักชนะ
เป็นผู้ใหญ่ ใจพระ ประเสริฐใหญ่
เป็นผู้ใหญ่ ใจเย็น ยิ่งเห็นใจ
เป็นผู้ใหญ่ ใจใส ยิ่งใหญ่เอย

ความเป็นผู้ใหญ่อย่างนี้สร้างได้ ถ้าท่านทั้งหลายรู้จักสร้าง

เป็นผู้ใหญ่ต้องการุณย์ คือ ช่วยเหลือผู้อื่น

เป็นผู้ใหญ่ต้องใจบุญ ถึงจะมีคุณยิ่ง

เป็นผู้ใหญ่ต้องใจกว้าง อย่าใจแคบ

เป็นผู้ใหญ่ต้องใจจริง อย่าหลอกคนอื่น

เป็นผู้ใหญ่ต้องใจหนัก ก็คือ ต้องมีขันติธรรม

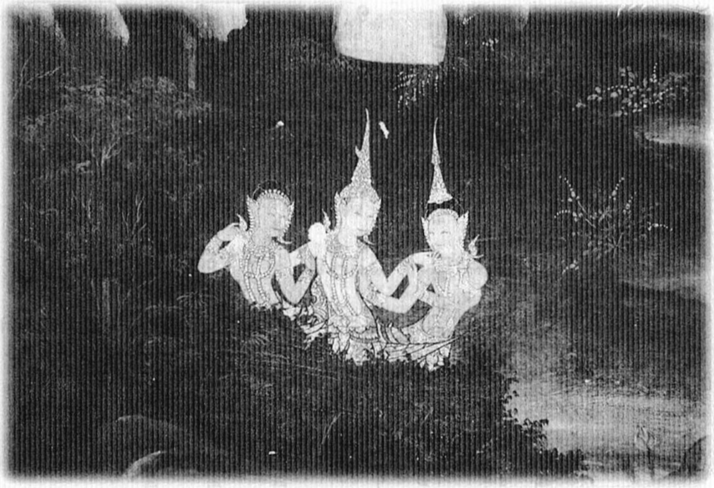
เป็นผู้ใหญ่ต้องใจพระ คือ เมตตา โอบอ้อมอารีต่อผู้อื่นเสมอ

เป็นผู้ใหญ่ต้องใจเย็น ถึงจะดี

และเป็นผู้ใหญ่ต้องใจใส คือ มีวิปัสสนากัมมัฏฐาน

นี่แหละท่านทั้งหลาย เป็นผู้ใหญ่ที่โลกต้องการ

* * * * * * *



ผู้หญิง

เรื่องการเป็นผู้หญิงนี่เป็นเรื่องสำคัญ เป็นผู้หญิงอย่างไรถึงจะดีและถูกต้อง นี่ก็เป็นข้อคิด เพราะฉะนั้นคุณสมบัติของผู้หญิงนี่สำคัญ ไม่ใช่เป็นผู้หญิงแต่ร่างกายหรือเรือนร่าง เป็นผู้หญิงต้องเป็นให้หมด หลวงพ่อวัดมหรรณพาราม ท่านใช้นามปากกาว่า "ช อิสรานนท์" ท่านสอนพวกเราไว้ ท่านทั้งหลายก็จำไปสอนตัว สอนลูกหลานสอนสังคม และการเป็นผู้หญิงนั้น จะเป็นผู้หญิงที่เขาเรียก "ผู้หญิงดอกไม้"

"ผู้หญิงดอกไม้" กับ "ผู้ชายแมลงผึ้ง"

ถ้าเป็นผู้หญิง ไม่มีลักษณะดังจะกล่าว เขาเรียก "ผู้หญิงของเสีย" ก็จะได้กับ "ผู้ชายแมลงวัน"

ท่านบอกว่า :

เป็นผู้หญิง ต้องรัก ศักดิ์ศรีหญิง
เป็นผู้หญิง ต้องเกรงกริ่ง สิ่งเสียหาย
เป็นผู้หญิง ต้องรู้ เชิงผู้ชาย
เป็นผู้หญิง ต้องอาย หลายประการ
เป็นผู้หญิง ต้องหมั่น ในการเรียน
เป็นผู้หญิง ต้องเพียร เรียนงานบ้าน
เป็นผู้หญิง ต้องหลบ อย่าคบพาล
เป็นผู้หญิง ต้องชำนาญ กิจการเอย

เพราะฉะนั้น :

"เป็นผู้หญิงต้องรักศักดิ์ศรีหญิง" ความรักตัวสงวนตัว เป็นศักดิ์ศรีของผู้หญิง รู้จักอาย รู้จักแสดง

"เป็นผู้หญิงต้องเกรงกริ่งสิ่งเสียหาย" อะไรจะเสียหายนั้น ต้องมีสติ

"เป็นผู้หญิงต้องรู้เชิงผู้ชาย" ผู้ชายก็มีเชิง มีชั้นต้องศึกษา

"เป็นผู้หญิงต้องอายหลายประการ" อย่าเป็นคนแก่แดด เป็นสาวห้าว เปรี้ยว

"เป็นผู้หญิงต้องหมั่นในการเรียน" ต้องเรียนหนังสือ ศึกษาหาความรู้

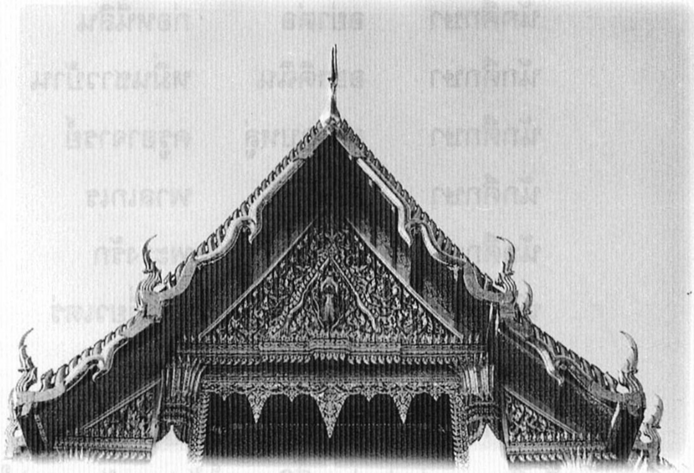
"เป็นผู้หญิงต้องเพียรเรียนงานบ้าน" อย่าคิดว่ารู้ข้างนอกแล้วจะสุขเสมอไป ต้องรู้ข้างในเรื่องการบ้านการครัว

"เป็นผู้หญิงต้องหลบอย่าคบพาล" ชายข้าวเปลือกหญิงข้าวสาร หญิงคบคนพาล ก็เหมือนข้าวสารที่เน่าเสีย

"เป็นผู้หญิงต้องชำนาญกิจการเอย" เป็นอะไรไว้หลาย ๆ อย่าง ที่จะช่วยเหลือตัวเองได้ อย่าอาศัยพึ่งคนอื่น

เป็นผู้หญิงอย่างนี้แหละท่านทั้งหลาย เป็นผู้หญิงที่สมบูรณ์แบบ เรียกว่า "กุลสตรีไทย"

❊ ❊ ❊ ❊ ❊ ❊ ❊



นักศึกษาที่ดี

ชีวิตของคนต้องศึกษาเล่าเรียน เห็นนักศึกษาในต่างประเทศแล้วเกิดปัญหามาก นักศึกษาในเมืองไทยเดี๋ยวนี้ก็เกิดปัญภหามาก เพราะเป็นไม่เป็น ผลที่สุดไม่ได้เป็นนักศึกษาหาความรู้ เป็นนักศึกษาหาความ เป็นนักศึกษาหาเรื่อง เป็นนักศึกษาหาเวรกรรม

เป็นนักศึกษาอย่างไรจึงจะเป็นนักศึกษาที่ประสบความสำเร็จ อันนี้ก็ต้องมี **"คุณธรรม"** ช. อิสรานนท์ วัดมหรรณพาราม ท่านให้ข้อคิดไว้ว่า

นักศึกษา	**อย่าต่อ**	**ก่อหนี้สิน**
นักศึกษา	**อย่าติฉิน**	**หมิ่นชาวบ้าน**
นักศึกษา	**อย่าลบหลู่**	**ครูอาจารย์**
นักศึกษา	**อย่าราน**	**พาลเกเร**
นักศึกษา	**อย่าหลง**	**พะวงรัก**
นักศึกษา	**อย่ามัก**	**ชักเที่ยวเตร่**
นักศึกษา	**อย่าดื่ม**	**ซึมโซเซ**
นักศึกษา	**อย่าฮาเฮ**	**ผิดเวลา**

"นักศึกษาอย่าต่อก่อหนี้สิน" ใช้ประหยัด อย่าใช้ประชัน หนี้สินไม่มี

"นักศึกษาอย่าติฉินหมิ่นชาวบ้าน" อย่าไปข่มเขาว่า เอ๊ะ เรารู้แล้ว รู้แล้วข่มชาวบ้าน ก็เป็นนกที่ถ่ายรดหัวชาวบ้าน เดี๋ยวเขาก็ยิงทิ้งเอา คนเขาก็เกลียด คนเขาก็ไล่

"นักศึกษาอย่าลบหลู่ครูอาจารย์" ครูอาจารย์ต้องเคารพ หมิ่นอาจารย์แล้วไม่เจริญ "ศิษย์ไม่มีครู เหมือนงูไม่มีพิษ" เพราะฉะนั้น นักศึกษาต้องเอาความรู้จากอาจารย์ให้ได้

"นักศึกษาอย่าระรานพาลเกเร" อย่ายกพวกไปตีกัน ไม่เกิดประโยชน์หรอก

"นักศึกษาอย่าหลงพะวงรัก" นักศึกษาหญิงชายอย่าเห็นความรักเป็นเรื่องสำคัญ เพราะถ้าไปหลงรักเขาแล้วมักไปนั่งรอที่กอระกำ

"นักศึกษาอย่ามักชักเที่ยวเตร่" อย่าเที่ยวกันนัก

"นักศึกษาอย่าดื่มซึมโซเซ" อย่าเสพยาทุกชนิด

"นักศึกษาอย่าฮาเฮผิดเวลา" เล่นสนุกอย่าสร้างทุกข์ให้ชาวบ้าน

เป็นนักศึกษาดังนี้แล้ว ประสบความสำเร็จ จาก "รอด" ก็เป็น "รุ่งเรือง" ทุกคน

❊ ❊ ❊ ❊ ❊ ❊ ❊



แก่ดีแก่เสีย

อย่างไรก็ตาม เราเกิดมาแล้วก็ต้องผ่านการเกิด แก่ เจ็บ ตาย

"เด็ก" ก็จะต้องแก่ "แก่" อยู่แล้วก็ต้องแก่ต่อไป

"แก่" มี ๒ อย่าง มี "แก่กลวง" และ "แก่แก่น"

"แก่กลวง" คือ แก่แล้วเป็นโพลง เสียหายโค่นล้ม

"แก่แก่น" คือ แก่แล้วมีแก่น ยืนยง คงกระพัน หรือ ยืนยงคงที่

"แก่กลวง" นี้เป็นอย่างไรท่านทั้งหลาย คือ แก่แล้วมีของเสีย เขาเรียก "แก่นิสัยด้วย แก่ตัวด้วย" ถ้ายิ่งแก่เสียนิสัย แก่ตัว เขาเรียก "แก่กลวง" ช. อิสรานนท์ ท่านให้ข้อคิดว่า

แก่ใช้เงิน เกินตัว เรื่องพัวพัน
แก่พนัน วันหน้า ถ้าต้องแย่
แก่เมาเหล้า เมารัก มักปรวนแปร
แก่ยุแหย่ แก่นินทา แก่สาบาน
แก่สอพลอ ยอให้ผิด เพราะอิจฉา
แก่ตัณหา พาจิต คิดฟุ้งซ่าน
แก่ขี้เกียจ เหยียดยาว ไม่เข้าการ
แก่เกียจคร้าน แก่ง่วง ถ่วงโลกเอย

"แก่" ดังที่กล่าวมาแล้วนี้ แก่ใช้เงิน แก่พนัน แก่เมาเหล้า บางคนก็แก่เมารัก บางคนก็แก่ยุแหย่ ยุให้รำตำให้รั่ว ดีไม่พูดพูดแต่ชั่ว เขาเรียก "เสี้ยมเขาควายให้ชนกัน" อยู่ในทุกระดับ

แก่ยุแหย่ แก่นินทา แก่สาบาน แก่สอพลอ อย่างนี้ ก็ไม่ดี ประจบสอพลอเพราะอิจฉาเขา

แก่ตัณหา ก็แย่

แก่ขี้เกียจ นี่ยากจน กลายเป็นอนาถา

แก่เกียจคร้าน ก็แย่

ส่วน **"แก่ดี"** เขาเรียก **"แก่แก่น"**

"แก่แก่น" คืออะไร ท่านทั้งหลาย

"แก่บุญ แก่ทาน แก่การกุศล" นี่แหละ **เขาเรียก "แก่แก่น"**

เพราะฉะนั้น "การแก่" นี่ ถ้าจะ "แก่แก่น" ก็คือ ตัดนิสัยตรงกันข้ามกับ "แก่กลวง" เสีย ก็จะกลายเป็นคนที่เป็นหลักฐาน เพราะมีรากฐานของคุณธรรมอยู่ในใจ

เพราะฉะนั้น จงพิจารณา "ความแก่" ว่าในตัวและอุปนิสัยมีอย่างนี้ไหม ถ้ามี กำจัดออกไปแล้ว ก็จะกลายเป็น "แก่แก่น"

❊ ❊ ❊ ❊ ❊ ❊ ❊



เบญจพล

ทุกคนก็อยากประสบความสำเร็จกัน ก็เลยแสวงหาความสำเร็จ แต่ความสำเร็จเกิดขึ้นได้ เพราะอะไรเป็นพื้นฐาน ก็อยากจะบอกท่านทั้งหลายว่า มี**คุณธรรม** ที่เป็น**พื้นฐานแห่งความสำเร็จ อยู่ ๕ ประการ คือ**

๑. ขยัน

๒. อดทน

๓. ประหยัด

๔. ซื่อสัตย์

๕. กตัญญู

"ขยัน อดทน ประหยัด ซื่อสัตย์ กตัญญู" ๕ ประการนี้ จะขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ได้ โดยเฉพาะ "ขยัน อดทน ประหยัด" ก็เพื่อตัวเอง

แต่ **"ไม่ซื่อสัตย์ ไม่กตัญญู"** ก็กลาย**เป็นคนเนรคุณ**ที่เขาเปรียบเทียบกับ **"ทรพี"**

เพราะฉะนั้น **ตัวเองจะปรารถนาความเจริญ ก็ต้องเป็นผู้เคร่งครัดในคุณธรรม ๕ ประการนี้**

แต่สำหรับท่านผู้ใดที่จะส่งเสริมลูกหลานหรือคนใกล้ชิดหรือลูกน้อง เราจะส่งเสริม ลูกหลาน ลูกน้อง คนใกล้ชิดได้อย่างไร

ท่านก็ให้ดู **คุณธรรม ๕ ประการ**

ให้ดู**ความขยัน**

ให้ดู**ความอดทน**

ให้ดู**ความประหยัด**

ให้ดู**ความซื่อสัตย์**

ให้ดู**ความกตัญญู**

แต่ถ้าบอกว่า เรายังไม่รู้จะดูอะไร ท่านก็บอกให้ดู ๒ สิ่งสุดท้าย คือ ความซื่อสัตย์ ความกตัญญู

เพราะความขยัน ความอดทน ความประหยัดนั้น

เขาทำเพื่อตัวของเขาเอง

แต่ ความกตัญญู นั้น เขาทำเพื่อผู้อื่น

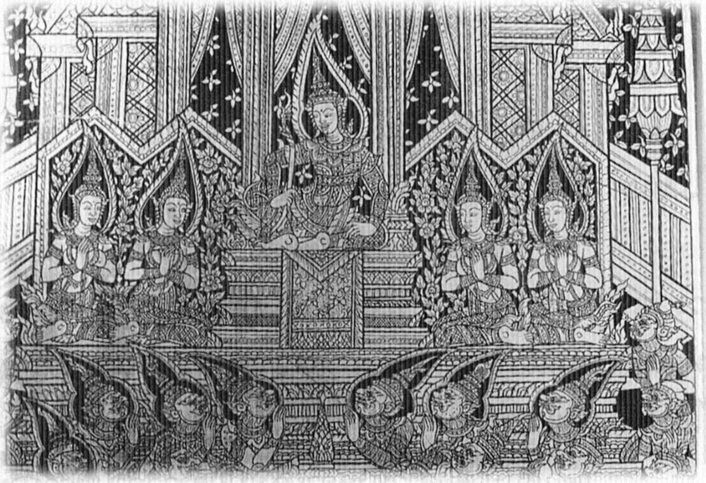
และก็ขอให้ทุกคนได้มั่นใจ ที่กล่าวกันว่า "ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน" นั้น เป็นเรื่องจริง

"ซื่อกินไม่หมดหรอก" และจึงอยากบอกคนทั้งหลายว่า ที่เรา ขยัน อดทน ประหยัด และก็กลายเป็นคนร้อยเล่ห์พันเหลี่ยมนั้นไปไม่รอดหรอก แต่คนซื่อสัตย์ และกตัญญูไปรอด และไปรุ่งเรือง

เด็กหนุ่มเด็กสาวทั้งหลายซึ่งเป็นชาวอีสานหรือบ้านยากจน หนู ๆ ทั้งหลาย พวกเธอทั้งหลาย แม้ไม่มีความรู้ไม่มีวิชาอะไรติดตัวมาเลย แต่จงเอาคุณธรรมทั้ง ๕ ประการนี้ มาประพฤติไว้ให้มั่น โดยเฉพาะความซื่อสัตย์ และความกตัญญู รับรองว่าไปรอด มีไม่น้อยรายเลยทีเดียวที่ไปสู่จุดสูงสุด และมีไม่น้อยรายทีเดียวที่อยู่กับท่านเจ้าของแล้วท่านมอบทุกสิ่งทุกอย่างให้ นับตั้งแต่ทรัพย์สินเงินทองและชีวิตของท่าน ผู้ที่เป็นเจ้านายเราท่านรักเรา เพราะเรามีความซื่อสัตย์ และความกตัญญู

จึงขอฝาก ท่านทั้งหลาย ไว้ ณ โอกาสนี้

✻ ✻ ✻ ✻ ✻ ✻ ✻



ถนนสู่ความรุ่งเรือง

มีผู้มาบ่นให้ฟังเสมอ ๆ ว่า “เป็นอย่างไรก็ไม่รู้ ทำอะไรแล้วทำไมมันไม่เจริญรุ่งเรืองเท่าเขา หาสาเหตุไม่เจอ”

อาตมาก็อยากจะให้ท่านทั้งหลายลองทบทวน ทบทวนดูสิว่า การที่จะประสบความเจริญหรือไม่เจริญนั้นมันมีเหตุปัจจัยที่เราจะต้องทบทวน สัก ๕ ประการ

ประการแรก **ความรู้**

ประการที่สอง **ความสามารถ**

ประการที่สาม **โอกาส**

ประการที่สี่ **ผู้สนับสนุน**

ประการที่ห้า **บุญกุศล**

"ความรู้ ความสามารถ โอกาส ผู้สนับสนุน บุญกุศล" ทั้ง ๕ ประการนี้ ต้องสำรวจ

ถ้าว่าเราสำรวจแล้ว นั่นแหละ เราจึงจะรู้ว่าเหตุผลที่ไม่เจริญก้าวหน้าเท่าเขาหรือ กว่าเขา หรือเขาเจริญก้าวหน้ามากกว่าเราเลยหน้าเราไปนั้น เพราะปัจจัยหลัก ๕ ประการนี้เท่านั้น

ความรู้ มีพอเพียงไหม ที่จะประกอบอาชีพนั้น ๆ ถ้าความรู้ไม่พอเพียง เขาก็เรียกว่า "อัตราเสี่ยงสูง"

ความสามารถ พอเพียงไหม เรียนน่ะเรียนจำ แต่ทำน่ะทำเป็นไหม ถ้าความสามารถไม่พอเพียง ไปทำเข้าอัตราเสี่ยงสูง การประสบความล้มเหลวก็สูง

คราวนี้ บางคนบอก มีความรู้ ความสามารถ แต่ก็ไม่สำเร็จ ก็ต้องมาถามว่า "โอกาส" มีไหม "ไม่มีโอกาส" ก็เหมือนประตูปิด เพราะฉะนั้น ต้องมีโอกาสด้วย มีความรู้ มีความสามารถ ก็ต้องมีโอกาส

"โอกาส" มาจากไหน

๑. มาจากเขาเปิดโอกาสให้ เช่น การรับสมัคร

ต่าง ๆ นี่เราต้องเสาะหา เราต้องแสวงหา เราต้องสืบหา

๒. โอกาสที่ ๒ คือ คิดสร้างตนเอง

"โอกาส" มี ๒ อย่าง เท่านั้น

เมื่อมีความรู้ มีความสามารถ มีโอกาส ก้าวที่ ๓ ก็ผ่านไปอย่างสวยงาม

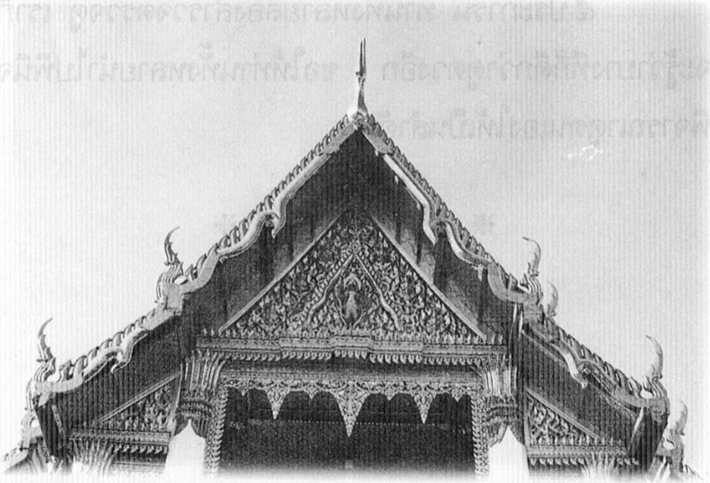
ประการที่ ๔ มีผู้สนับสนุนไหม มีผู้ใหญ่ดึงไหม มีเด็กคอยดันไหม มีคนเสมอกันประคับประคองไหม การขึ้นไปอย่างสง่างามนั้น ต้องเข้าหลัก "มีผู้ใหญ่ดึง เด็กดันเป็นฐานล่าง คนเสมอกันประคับประคองข้าง" การขึ้นไปจะได้ไม่แกว่ง ก็ขึ้นไปอย่างสง่างาม อย่างมั่นคง

ประการสุดท้าย บุญกุศล "บุญกุศล" นี่ ชาติเก่าทำมาเท่าไร แต่ชาติใหม่ต้องทำเพิ่ม เพราะฉะนั้น ทำอะไรก็ตามที โบราณบอก "เอาบุญนำหน้า เอาความสนุกตามหลัง" "บุญนำหน้า วิชาตามหลัง" อะไรก็ตามที่จะเป็นกิจการ หรือกิจกรรมเกิดขึ้น ต้องคิดถึงบุญกุศลก่อน "เพราะเป็นตัวค้ำจุนอย่างสำคัญ และเปิดทางต้นของชีวิต"

เพราะฉะนั้น เมื่อมีความรู้ มีความสามารถ มีโอกาส มีผู้สนับสนุน แต่ไม่มี "บุญกุศล" ก็ไม่ไปถึงเป้าหมายปลายทาง

๕ ประการนี้ ท่านทั้งหลายลองสำรวจตรวจดู เราก็จะรู้ว่าบางทีก็ดีกว่าดูดวงอีก ขอให้ท่านทั้งหลายนำไปพินิจพิจารณาดูตนเองให้เป็นสำคัญ

※ ※ ※ ※ ※ ※ ※



ดูสี่

ในการที่จะลงทุนในการประกอบอาชีพการงานหรือธุรกิจ ก็มีคนไปหาพระ ไปหาหมอดู บอกว่าขอให้ดูฤกษ์ดี ๆ จะได้ประกอบอาชีพการงานได้ดี ข้อนั้นอาตมาไม่ห้ามและไม่เถียง แต่เป็นอัตราที่เสี่ยงสูง ข้อนั้นน่าจะเป็นเรื่องสุดท้ายที่เราจะพินิจพิจารณา แต่ว่าเรื่องที่อยากจะให้ "ดูให้แม่น" และก็ "ปฏิบัติให้มั่น" ก็คือว่า **จะต้องดูถึง ๔ ประการ** ด้วยกัน หมอดูเอาเป็นเรื่องทีหลัง ไม่ปฏิเสธ ไม่โจมตี แต่ควรเป็น "เรื่องทีหลัง" **"ดู" ๔ ประการนี้ ก็คือ**

"ดูฤกษ์ล่าง ดูฤกษ์บน ดูหน้าคน ดูเหตุการณ์"

ฤกษ์ล่าง คือ "ดี" ที่อยู่ข้างล่างของเรา นับตั้งแต่พื้นดินในด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ มันเหมาะไหม ถ้ามันไม่เหมาะ ทำถึงจะดียังไงก็ตามมันก็ไปไม่ไหว รวมถึงพื้นฐานของความรู้ และทรัพย์สินเงินทอง เป็น "ฤกษ์ล่าง" เขาเรียก "ดีข้างล่าง" ดูว่ามีไหม

ถ้าตัวเองมีทุน มีทุนความรู้ มีทุนทรัพย์สิน สิ่งที่เกิดขึ้นมันก็เป็นของเรา

ถ้าไม่มีเลย ไปหยิบไปยืมความรู้เขามา ไปหยิบยืมทรัพย์สินเงินทองเขามาลงทุนก่อน โดยเราไม่มีทุน ดอกผลก็เป็นของเขา เ พราะฉะนั้น "ต้องดูฤกษ์ล่าง"

ดูฤกษ์บน คือ ดูฟ้าบ้าง ดูอากาศบ้าง ไม่ใช่นึกจะปลูกข้าวก็ไม่ดูฟ้าดูฝนเลย ต้องดู

ฤกษ์บน นี้ อีกประการหนึ่ง ท่านหมายถึง "ผู้อุปถัมภ์ค้ำจุนข้างบน" ที่จะเป็นแหล่งความรู้ แหล่งเงินทุน ต้องดูไว้ด้วย ถ้าเราไม่ดูเลย ไม่ดู "ฤกษ์บน" เลย มันขาดเหลือใครจะเจือจาน

ดูหน้าคน "คนหน้าเสีย" หรือ "หน้าใส"

ถ้า "คนหน้าเสีย" ก็อย่าไปลงทุน

ถ้า "คนหน้าใส" ก็ลงทุน

"คนหน้าซื่อ" หรือ "คนหน้าคด"

ถ้าจะไปร่วมลงทุน กับ "คนหน้าคด" ก็อย่าไปลงทุน ต้องลงทุนกับ "คนหน้าซื่อ" นี่ ดูหน้าคน

<u>ดูเหตุการณ์</u> ปัจจุบันนี้จะทำมาค้าขายอะไรนั้น โลกเขาก้าวไปถึงไหน จะทำมาหากินอะไรนั้น ต้องดูเหตุการณ์ในระดับโลก อะไรเป็นเหตุ ให้ดูเหตุการณ์ ก็คือ หนังสือพิมพ์ สื่อสารมวลชน โทรทัศน์ ทั้งหลาย นั่นเอง

เพราะฉะนั้น "ดูฤกษ์ล่าง ดูฤกษ์บน ดูหน้าคน ดูเหตุการณ์" โหราจารย์มาทีหลัง ท่านทั้งหลายประสบความสำเร็จอย่างแน่นอนทีเดียว

❊ ❊ ❊ ❊ ❊ ❊ ❊



อุชุ ตรงคงที่ มีสัจจะ
ไม่ตะกละ ละโมบ โลภโมหันธ์
ทั้งผัวเขา เมียใคร ไม่เกี่ยวพัน
ซื่อตรงมั่น ศีลธรรม นำชีวี

คติธรรมนำชีวิต เล่ม ๒